

gemeente
Schiedam

Begroting 2025

Voorwoord

Bestuurskader

Begroting in
één oogopslag

Programma
**Mens en stad
in beweging**

Programma
**Ruimtelijke
inrichting in
samenhang**

Programma
**Economie in
ontwikkeling**

Programma
**Overheid
in balans**

Algemene
dekkingsmiddelen

Voorwoord

In de Zomernota 2025 hebben we aangegeven dat de financiële vooruitzichten allerm minst rooskleurig zijn. We staan voor een grote meerjarige financiële opgave, die ons voor enorm lastige keuzes plaatst. Gemeenten krijgen zoals inmiddels bekend vanaf 2026 aanzienlijk minder geld uit het gemeentefonds. Ook met de komst van het nieuwe kabinet zijn de vooruitzichten niet beter geworden, waardoor we noodgedwongen moeten bezuinigen.

In de zomernota hebben we de strategie en de route gepresenteerd om op een zorgvuldige wijze de financiën meerjarig in balans te brengen. De conclusie blijft dat Schiedam zoveel meer verdient, dan dat we nu, met het oog op de financiële gezondheid, kunnen bieden. Met de gekozen aanpak is het gelukt om financiële stabiliteit voor Schiedam te realiseren. Financiële stabiliteit in lastige tijden. Leidraad blijft daarbij het Ambitiedocument met de 4 speerpunten én het uitgangspunt om de Schiedammers zoveel mogelijk te ontzien. Ook blijft de groei en ontwikkeling van Schiedam centraal staan. De uitvoering van de grote stedelijke opgaven zoals het Nationaal programma Nieuwland en Oost, het Schiedistrict en Nieuw-Mathenesse wordt onverminderd gecontinueerd.

In deze begroting zijn de kaders uit de zomernota nader uitgewerkt en presenteren wij de (eerste) maatregelen om de begroting meerjarig structureel in evenwicht te houden. Deze maatregelen richten zich op het verlagen van de uitgaven en het verhogen van de inkomsten. Het zijn noodgedwongen bezuinigingen waaraan we niet ontkomen om zelf regie over onze financiën te blijven houden.

Ondanks de sombere vooruitzichten vierden we in 2025 de toekomst, samen met de Schiedammers. 2025 is het jaar dat onze mooie stad Schiedam 750 jaar geleden stadsrechten kreeg.

Een aantal onderzoeksopdrachten loopt nog door. Dit zal nodig zijn om ook in de komende jaren te zorgen dat de financiële stabiliteit geborgd blijft. Toch zijn we trots dat we met deze begroting de kwetsbare Schiedammers zoveel als mogelijk hebben weten te ontzien en de lastenverzwaring voor de Schiedammers beperkt is.

College van B&W

Bestuurskader

Financieel beeld

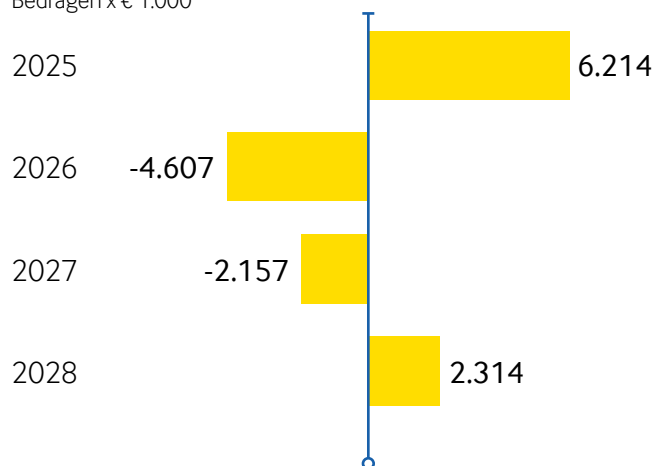
Algemeen

Het financieel vertrekpunt voor deze begroting is de Zomernota 2025, waarin voor Schiedam financieel zware jaren zijn aangekondigd. Gemeenten worden onvoldoende gecompenseerd voor de diverse wettelijke taken die zij uitvoeren. Wij hebben in dit begrotingsproces enorm lastige keuzes moeten maken. Wij willen zelf de regie houden over onze financiën, dat betekent dat we een meerjarig sluitende begroting moeten indienen bij de provincie. De stad verdient een veel bredere inzet dan we financieel nu kunnen dragen. De uitkomst is een evenwichtig pakket aan maatregelen, waarbij de dienstverlening en het voorzieningenniveau in balans zijn met de financiële draagkracht van de gemeente. Waarbij we blijven werken aan de kwetsbare wijken, de woonopgave en een schone, sociale en inclusieve stad. Het zorgvuldige afwegingsproces, waarbij we noodgedwongen ingrijpende keuzes hebben moeten maken, heeft op dit moment een sluitende meerjarenbegroting opgeleverd. Helaas kunnen we een nieuwe bezuinigingsronde in de toekomst niet uitsluiten.

Het meerjarig verloop van het begrotingssaldo is als volgt:

Totaal begroting 2025

Bedragen x € 1.000

Rekening houdend met incidentele baten en lasten is het beeld van het verloop van het structurele saldo als volgt:

Presentatie van het structureel begrotingssaldo Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Saldo baten en lasten	-2.052	-8.180	-5.688	-1.077
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	8.266	3.573	3.531	3.391
Begrotingssaldo na bestemming	6.214	-4.607	-2.157	2.314
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	4.871	1.851	1.712	2.163
Structureel begrotingssaldo	1.343	-6.458	-3.869	151

In dit saldo zijn bezuinigingsmaatregelen verwerkt die zich richten op het verminderen van de uitgaven en het verhogen van de inkomsten. Zoals in de zomernota aangekondigd, zijn de bezuinigingen uitgevoerd via een top 3 (zie tabel hiernaast).

In de zomernota hebben wij gemeld dat het onze verwachting was dat sprake blijft van aanzienlijke financiële tekorten en dat een eventuele herijking plaatsvindt van de bezuinigingsstrategie als daar aanleiding toe is. Het zijn door het Rijk opgelegde bezuinigingen, waarbij we de 'oogst' van de bezuinigingsmaatregelen mee laten bewegen met de omvang van de financiële tekorten. Dat betekent: op het moment dat het tekort minder groot wordt, maken we een keuze om beoogde bezuinigingen te schrappen. Op het moment dat het tekort groter wordt, dan zullen we op zoek moeten naar aanvullende bezuinigingsvoorstellen. Hierbij speelt uiteraard wel mee dat het totaal van alle begrotingsjaren positief moet zijn en ook het laatste begrotingsjaar structureel sluitend moet zijn (zonder inzet van incidentele middelen zoals een reserve). De begroting is op het moment van vaststellen sluitend, maar de financiële situatie van Schiedam is zorgelijk. De komende jaren kunnen aanvullende bezuinigingsmaatregelen dan ook niet worden uitgesloten.

Bedragen x € 1.000		Zomernota	2025	2026	2027	2028
Nullijn Schiedamse organisatie	2025:	€ 2.500	1.644	2.047	2.373	2.800
	Structureel vanaf 2026:	€ 5.000				
Nullijn gemeenschappelijke regelingen	Structureel	€ 4.000	0	PM	PM	PM
	vanaf 2026:					
Ingrepen op uitvoering van gemeentelijke wettelijke taken en voorzieningen (stoppen en afschalen) en inkomsten	2026:	€ 17.500	5.414	5.987	6.241	6.966
	Structureel vanaf 2027:	€ 17.750				
Totaal verwerkt in deze begroting			7.058	8.034	8.614	9.766

Bezuinigingsmaatregelen

Uitgangspunten bezuinigingsopgave

De top 3 is vertaald naar de volgende concrete bezuinigingsopgave waarmee het college met de ambtelijke organisatie aan de slag is gegaan:

1. Bezuinigingen op de gemeentelijke organisatie;
2. Bezuinigingen uitvoering gemeenschappelijke regelingen (pas vanaf 2026);
3. Ingrepen op uitvoering van gemeentelijke taken, voorzieningen (schrappen in het beleid) en inkomsten.

Punt 3 is in de uitvoering opgesplitst in uitgaven en inkomsten. Het uitgangspunt bij de inkomsten is zoveel mogelijk streven naar 100% kostendekkendheid van leges en tarieven, rekening houdend met het feit dat voorkomen dient te worden dat de Schiedammers te maken krijgen met aanzienlijke lastenverzwaringen. Daarnaast is bij het bezuinigen afgewogen dat gezorgd blijft worden voor de kwetsbare Schiedammers.

Alle mogelijkheden zijn verkend en in beeld gebracht. Ook wanneer hierover in het ambitiedocument andere afspraken zijn gemaakt. Het maken van fundamentele keuzes staat centraal in plaats van 'kaasschaven'. De uitvoering van het ambitiedocument, met name de 4 speerpunten (armoedeaanpak, versnelling woningbouw, inclusie en schone stad) blijft geborgd. Dit geldt ook voor de grote stedelijke opgaven zoals het Nationale programma Nieuwland en Oost, het Schiedistrict en Nieuw Mathenesse. De uitvoering hiervan is van groot belang voor de groei en ontwikkeling van de stad. In 2025 bestaat Schiedam 750 jaar. De voorbereidingen zijn al in gang gezet, het is een belangrijk moment voor de stad Schiedam en de Schiedammers. We vieren dit samen met alle Schiedammers.

Als eerste is gekeken naar de mogelijkheden om te besparen op de gemeentelijke organisatie. Het betreft de bedrijfsvoering van de gemeente, in het 'hoe' we taken uitvoeren. Onderzocht is waar het goedkoper en efficiënter kan en waarom wij taken uitvoeren zoals we

doen. Ook is in beeld gebracht waar taken geschrapt kunnen worden. Voor de jaren 2025 – 2028 lopen de besparingen op naar € 2,8 miljoen.

Het tweede spoor is pas in 2026 aan de orde. Het betreft de uitvoering van taken die bij gemeenschappelijke regelingen ligt. Dit vergt meer tijd en hier zijn we ook afhankelijk van andere gemeenten die onderdeel uitmaken van het dagelijks en het algemeen bestuur. De gemeenschappelijke regelingen in de regio zijn op initiatief van Schiedam, in regionale afstemming, gevraagd om in het najaar van 2025 met bezuinigingsscenario's te komen voor de begroting 2026.

Het derde toegevoegde spoor betreft het verhogen van de gemeentelijke inkomsten zoals gemeentelijke leges, OZB, parkeren etc. Gelet op de grote financiële opgave heeft het college gekozen voor een beperkte verhoging van de OZB-bijdragen boven de inflatoire verhoging zoals in de zomernota als kader is vastgelegd. Daarnaast is er ook een verhoging van de parkeerinkomsten via het verhogen van de tarieven. Voor de jaren 2025 – 2028 lopen de extra inkomsten op naar € 1,9 miljoen.

Het vierde spoor betreft de ingrepen op de uitvoering van gemeentelijke taken, voorzieningen (schrappen in het beleid). Voor het sociale, economische en fysieke domein zijn alle begrotingsposten doorgelopen en zijn keuzes gemaakt waar wel en niet te schrappen c.q. budgetten te verlagen. Daarbij is ook gekeken naar de effectiviteit van het beleid. Voor de jaren 2025 – 2028 lopen de besparingen op naar € 5,1 miljoen.

Het resultaat van de voorstellen van het college leiden naar een begroting die vanaf 2028 (positief saldo) structureel sluitend is. Daarmee wordt voldaan aan de eisen van de provincie Zuid-Holland (toezichthouder). Het begrotingsjaar 2025 is positief. De jaren 2026 en 2027 laten tekorten zien.

Met de gekozen aanpak is het gelukt om financiële stabiliteit voor Schiedam te realiseren. Financiële stabiliteit in lastige tijden. Een aantal onderzoekopdrachten loopt nog door (wordt over de begroting 2025 getild).

Dit zal nodig zijn om ook in de komende jaren te zorgen dat de financiële stabiliteit geborgd blijft.

Bezuinigingen op de gemeentelijke organisatiekosten

De bezuinigingen op de gemeentelijke organisatiekosten bestaan uit bezuinigingen op materiële kosten en bezuinigingen op personele kosten.

Bedragen in €	2025	2026	2027	2028
Materiële kosten	1.085.014	1.085.014	1.085.014	1.285.014

Voor bezuinigingen op de materiële kosten is de realisatie van de budgetten betrokken van de afgelopen drie jaar. De bezuinigingen zitten onder andere op het opleidingsbudget, kantoorartikelen, abonnementen en contributies en overige indirecte lasten. Daarnaast wordt voorgesteld om de post onvoorzien te verlagen. Iedere gemeente moet een post 'onvoorzien' in de begroting hebben staan. De omvang daarvan valt onder de gemeentelijke beleidsvrijheid. De omvang van de post onvoorzien bedraagt in Schiedam € 0,5 miljoen. De afgelopen jaren zien we dat we de post onvoorzien grotendeels ongebruikt blijft (lasten moeten voldoen aan de 3 O's). Voorgesteld wordt daarom in het kader van de bezuinigingsmaatregelen de post onvoorzien te verlagen naar € 0,3 miljoen. Dit is dan tevens het minimum niveau (<0,1 % van de begroting).

De bezuinigingen op de personeelskosten zijn onder te verdelen in niet beleidsgevoelige bezuinigingen (overhead) en beleidsgevoelige bezuinigingen. De laatste bezuinigingen raken de uitvoering van wettelijke taken en opgaven. De bezuinigingen vinden plaats via (natuurlijk) verloop.

Bedragen in €	2025	2026	2027	2028
Niet beleidsgevoelig	491.945	774.436	913.829	1.040.808
Beleidsgevoelig	53.000	173.000	360.000	460.000
Totaal	544.945	947.436	1.273.829	1.500.808

In totaliteit bedraagt de bezuiniging 16,11 FTE.

Verhogen inkomsten

Het verhogen van de inkomsten boven de kaders van de zomernota heeft het volgende financiële effect:

	2025	2026	2027	2028
OZB	191.070	191.070	191.070	191.070
Afvalstoffenheffing	380.540	380.540	380.540	380.540
OZB niet-woningen	191.472	191.472	191.472	191.472
Logiesbelasting	116.837	185.340	489.061	563.957
Leges Burgerzaken	45.496	45.496	45.496	45.496
Straatmarkten	10.000	10.000	10.000	10.000
Opbrengst parkeerbelasting en parkeervergunningen	526.287	526.287	526.287	526.287
Totaal extra opbrengsten	1.461.702	1.530.205	1.833.926	1.908.822

Meer informatie hierover is te vinden in de [paragraaf lokale heffingen](#).

Verlagen uitgaven

We bezuinigen op de volgende beleidsvelden:

	2025	2026	2027	2028
Openbare verlichting	60.000	60.000	60.000	60.000
Beheer gem. elektriciteitskasten	16.000	16.000	16.000	16.000
Gladheidbestrijding	25.900	25.900	25.900	25.900
Openbaar groen: regulier onderhoud	200.000	200.000	200.000	200.000
Coöp. Beheer Groengebied Midden-Delfland		145.000	145.000	145.000
Speerpunten UP Binnenstad	45.000	45.000	45.000	45.000
Gezonde leefstijl	100.000	100.000	100.000	100.000
Gezond in Schiedam	75.000	75.000	75.000	75.000
Stelpost veiligheidsmarge begroting	1.841.096	1.851.029	1.851.029	1.851.029

	2025	2026	2027	2028
Minimabeleid				
- waarvan OV Minima AOW-gerechtigden	20.000	20.000	20.000	20.000
- waarvan Schuldenlab	135.300	135.300	135.300	135.300
Rotterdam Pas	40.000	40.000	40.000	40.000
Natuur en milieu educatie	72.000	72.000	72.000	72.000
Energieprogramma / klimaatbeleid	50.000	50.000	50.000	50.000
Uitvoering klimaatadaptatieplan	20.000	20.000	20.000	20.000
Reg. samenwerking: Platform slappe bodem	10.000	10.000	10.000	10.000
Verkeersmaatregelen	15.000	15.000	15.000	15.000
Fiets parkeren	250.000	250.000	250.000	250.000
Woningbouwbeleid	3.000	3.000	3.000	3.000
Versnelling woningbouw	250.000	250.000	250.000	250.000
Sportieve recreatie en sportpromotie	20.000	20.000	20.000	20.000
Sporthallen en sportzalen	100.000	100.000	100.000	100.000
Evenementen en stadspromotie	20.000	20.000	20.000	20.000
Bevordering toerisme	100.000	100.000	100.000	100.000
Binnenhavens: brugbediening	100.000	100.000	100.000	100.000
Rampen en crisismanagement	25.000	25.000	25.000	25.000
Bemoeizorg	105.000	105.000	105.000	105.000
Bibob-radar	50.000	50.000	50.000	50.000
Wijkontwikkeling	104.000	104.000	104.000	104.000
Verkiezingen	100.000	100.000	100.000	100.000
Beheer vastgoed Wennekerpand		250.000	250.000	250.000
Cultuur		100.000	100.000	100.000
Bovenwettelijk deel lokale omroep			49.974	49.974
Opbrengsten onderzoeksopdrachten worst-case scenario				650.000
Totaal	3.952.296	4.457.229	4.407.203	5.057.203

Openbare verlichting

Met het omvormen van delen van het areaal naar energiezuinigere LED verlichting besparen we € 60.000 per jaar. Mogelijk kan dit in de komende jaren nog verder oplopen.

Beheer gemeentelijke electriciteitskasten

Dit betreft de evenementenkasten en walstroomkasten. Deze kasten worden gebruikt voor de stroomvoorziening bij evenementen en voor schepen die afmeren. Er zijn in het verleden veel kasten neergezet die niet allemaal regelmatig gebruikt worden. Nut en noodzaak worden in beeld gebracht en de insteek is een kostendekkende exploitatie van het beheer van de kasten.

Gladheidsbestrijding

Door het aanpassen van strooiroutes met een focus op hoofdwegen en doorgaande fietsroutes en het zoeken naar regionale samenwerkingsverbanden kunnen de vaste kosten en de kosten van de inzet worden verlaagd.

Openbaar groen: regulier onderhoud

Binnen het areaal wordt een bezuiniging doorgevoerd van € 0,2 miljoen door minder aan groenonderhoud in de stad te doen. Hierbij zal de inzet worden gedifferentieerd over de wijken.

Coöperatie beheer Groengebied Midden-Delfland (CBG)

Wij zijn onze deelname aan de coöperatie aan het heroverwegen. De financiële inzet van Schiedam is hoger dan de andere deelnemers en daarop grijpen we nu in.

Speerpunten UP Binnenstad

Het budget speerpunten UP binnenstad wordt voor verschillende uitvoeringsactiviteiten ingezet. Voor binnenstad betekent dit een bezuiniging op de samenwerking met vertegenwoordigers van vastgoed en ondernemers en minder

aankleding van de fysieke ruimte (bijvoorbeeld door geen geraniums meer te plaatsen).

Gezonde leefstijl

Dit betreft een aanpassing van de subsidieplafonds subsidies welzijn.

Gezond in Schiedam

De inzet van de gemeente wordt beperkt tot het niveau van de GALA-middelen, dit betekent een halvering van de inzet.

Stelpost veiligheidsmarge begroting

In de meerjarenbegroting 2023 is vanwege de onzekere financiële situatie op de wereldmarkten en de effecten daarvan op de inflatie een extra veiligheidsmarge opgenomen van (afgerond) € 1,8 miljoen structureel. Deze veiligheidsmarge is gebruikt in het boekjaar 2023 om het saldo van de Bestuursrapportage te sluiten. Meerjarig is de marge blijven staan, waarbij we uiteindelijk boekjaar 2023 hebben afgesloten met een positief saldo van € 24 miljoen. Hierbij zien we dat vanuit de organisatie in 2024 ook nog geen beroep is gedaan op de veiligheidsmarge. Daarnaast is sprake van stabielere financiële markten dan in 2023, het voorstel is dan ook om de veiligheidsmarge uit de begroting te halen.

Minimabeleid: OV Minima

Er wordt minimaal gebruik gemaakt van deze regeling. Vanuit de WMO zijn er andere regelingen waar deze groep gebruik van kan maken voor vervoer.

Minimabeleid: Schuldenlab

Het Schuldenlab is een publiek private samenwerking waarin de gemeente met Maassluis en Vlaardingen optrekt. Het doel van het project is om tot innovatieve voorstellen te komen rondom de aanpak van armoede en schulden. Het is niet wettelijk verplicht en nodig om te participeren in een dergelijk specifiek project. Het project is niet wettelijk van

aard, hierdoor zijn er eveneens geen juridische gevolgen. Deelname in het project wordt als onderdeel van een veel breder pakket armoede en schulden meegenomen, er zal geen specifieke inzet hierop meer zijn.

Rotterdam Pas

Uit een analyse op de realisatie van de afgelopen jaren blijkt dat het budget te hoog is gecalculiseerd en dat een directe besparing mogelijk is.

Natuur- en milieu educatie

Dit is geen wettelijke taak van de gemeente, daarom wordt voorgesteld om op het volledige budget te bezuinigen.

Energieprogramma/klimaatbeleid

Twee subsidies in het kader van de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid kunnen de verlaging van het budget opvangen.

Uitvoering klimaatadaptatieplan

In aanloop naar een Omgevingsprogramma Klimaatadaptatie wordt alvast een eerste besparing ingeboekt. Inzet van klimaatadaptatieve maatregelen vindt zoveel als mogelijk plaats met inzet van de rioolheffing.

Regionale samenwerking

Bezuiniging door het lidmaatschap van het Platform Slappe Bodem te beëindigen.

Verkeersmaatregelen

Het gevolg van dit voorstel is dat er minder wordt geïnvesteerd in verkeersveiligheid. Verkeerslessen op scholen en verkeersveiligheidsboxen voor bewoners kunnen naar verwachting minder of niet worden gegeven. Dit betekent dat kinderen geen vervolg op het theoretisch verkeersexamen krijgen. Kinderen worden niet meer voorbereid door de gemeente op het veilig deelnemen met de fiets aan het verkeer, dit wordt bij de scholen neergelegd.

Fietsparkeren

Fietsparkeren wordt aangeboden via fietsenstallingen, fietstrommels en fietsnietjes. Op twee locaties zijn er overdekte fietsparkeerlocaties, nl. bij station Schiedam Centrum en in de binnenstad op de Broersveld. Deze locaties worden door een externe partij beheerd, beveiligd, onderhouden en bemand (Biesieklette). We gaan op de uitvoeringskosten en huurkosten besparen door deze voorzieningen beperkt of niet meer aan te bieden.

Woningbeleid

Voorgesteld wordt om te stoppen met het abonnement op de WoonZorgwijzer Plus, aangezien dit de enige niet-wettelijke taak is binnen dit budget (WoonZorgwijzer omvat gegevens op het gebied van wonen, zorg, en welzijn). Dit levert een besparing op van € 3.000.

Versnelling woningbouw

De ontwikkelingen waar we op kunnen sturen om projecten door te laten gaan of niet, zijn die locaties waar we een positie (eigendom of erfpacht) hebben (locaties genaamd 'Kansen in de Stad (Kids)'. Voorgesteld wordt om € 200.000 te bezuinigen door de "nieuwe" Kids locaties niet op te starten. Daarnaast stellen we voor om nog eens € 50.000 te bezuinigen door geen woningbouwsubsidies meer aan te vragen waar co-financiering bij nodig is. Door geen aanvraag te doen, besparen we op interne inzet, externe adviezen en onderzoeken.

Sporthallen en sportzalen

Per 1 juli 2025 sluiten we Zwembad Zuid. De huidige activiteiten worden opgevangen in Zwembad Groenord. De sluiting levert een structurele besparing op van €100.000. In de afgelopen jaren is het onderhoud van Zwembad Zuid sober en doelmatig uitgevoerd. Geplande onderhoudsinvesteringen werden waar mogelijk uitgesteld. Het risico op acute gebreken waarbij de veiligheid en hygiëne van het zwembad

in het geding neemt toe. Daarmee groeit ook het risico op grote onontkoombare investeringen. Met de sluiting wordt naast een structurele besparing op de exploitatie ook het risico van deze uitgaven ad maximaal € 315.000 weggenomen.

Na sluiting kan dit bedrag, nu opgenomen in de Reserve Uitgesteld onderhoud binnensportaccommodaties, vrij vallen.

Sportieve recreatie en sportpromotie

Uit de gezondheidsmonitor 2022 blijkt dat slechts een kwart van alle Schiedammers aan de beweegrichtlijnen voldoet.

Om ervoor te zorgen dat Schiedammers voldoende bewegen is het van groot belang om inwoners naar (passend) aanbod toe te leiden via stimuleringsactiviteiten.

De inzet van het budget is voor een groot deel bedoeld voor cofinanciering aan Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC). Daarom kan maar voor een klein gemeentelijk deel worden bespaard via een kleine beperking in het aanbod.

Evenementen en stadspromotie

Evenementen dragen bij aan de ambities van een bruisende stad en meer ruimte voor horeca en evenementen. De beperkte bezuiniging behelst het verlagen van het subsidieplafonds.

Bevordering toerisme

Deze begrotingspost bestaat uit Stadsmarketing (financiering Schiedam Partners), helft van de opbrengst van de logiesbelasting en de post 'versterken toerisme'.

Dit betreft diverse activiteiten zowel terugkerend als incidenteel. Hiertoe behoren onder meer een subsidie aan de rondvaarten, onderhoud routes en bewegwijzering, aanbrengen steigers, meerringen, citydressing etc.

Om de ambities weekendje-weg stad en bruisende stad vorm te geven is continue aandacht nodig voor versterking en promotie van toeristisch- recreatieve activiteiten in de stad. Bezoekers hebben een aanleiding nodig om naar een stad toe te gaan. Ook om de inkomsten vanuit de logiesbelasting

te verhogen is stadsmarketing daarmee cruciaal. Op het budget 'versterken toerisme' stellen we een bezuiniging voor van € 0,1 miljoen (op de incidentele inzet), zodat de structurele activiteiten die binnen dit budget zijn betrokken, uitgevoerd kunnen blijven worden.

Binnenhavens: brugbediening

Een groot deel van het beschikbare budget wordt besteed aan de Havendienst van Irado. Voor het grootste deel omvat dit de brugbediening. Brugbediening is geen wettelijke gemeentelijke taak. Voorgesteld wordt om de openingstijden van de bruggen te beperken ten opzichte van de huidige situatie. Dat levert een verwachte besparing op van € 0,1 miljoen.

Rampen en crisismanagement

De crisisorganisatie wordt de komende tijd onder de loep gelopen. Vooruitlopend op de resultaten wordt voorgesteld vast € 25.000 te besparen op het opleidingsbudget.

Bemoeizorg

De inzet op 'bemoeizorg' wordt gehalveerd door inhuur te minimaliseren en dit alleen door de vaste formatie op te pakken. Dit bespaart op jaarbasis € 0,1 miljoen.

Bibob-radar

We gaan de Bibob-toetsen op andere wijze organiseren.

Wijkontwikkeling

Wij stellen vanaf 2025 geen budget meer ter beschikking voor 'hanging baskets'. Daarnaast zijn de uitvoeringskosten bijgesteld.

Verkiezingen

Minder stemlocaties en versoberingen in de organisatie van de verkiezingen in Schiedam.

Beheer vastgoed Wennekerpand

We stoppen met de beheerovereenkomst Wennekerpand.

Cultuur

Op het totale budget van cultuur wordt € 0,1 miljoen bezuinigd. Dit leidt tot een verlaging van de subsidieplafonds.

Bovenwettelijk deel lokale omroep

Vanaf de nieuwe subsidieperiode in 2027 schrappen wij het bovenwettelijk deel in de subsidiëring van de lokale omroep. Dit bespaart € 49.974 structureel vanaf dit boekjaar.

Opbrengsten onderzoeksopdrachten worst-case scenario

Op dit moment lopen er nog een aantal onderzoeksopdrachten (onder andere rondom gemeenschappelijke regelingen, meerekenen woonopgave in toekomstige OZB-prognoses, vergoeding veel gebruikers milieustraat, meebewegen projectenportefeuille). Worst-case leveren deze onderzoeksopdrachten € 650.000 op in 2028. Hier komen we nader op terug bij de Zomernota 2026.

Van Zomernota naar begroting

In dit onderdeel is een toelichting opgenomen hoe we van de stand van de financiële ruimte in de Zomernota naar de stand in de begroting komen. Dit geeft het volgende beeld:

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Stand Zomernota 2025	-14.471	-26.342	-26.611	-26.596
Verwerking amendement 'Tegelijk besluiten over stijging raadsondersteuning en invulling van de bezuinigingsopgave'	120	120	120	120
Besluitvorming raad 11 juli (Glasfabriek)	125	-294	16	318
Financiële effecten Bestuursrapportage 2024	5.708	11.043	10.837	11.559
Financieel-technische actualisaties				
Doorrekening loon- en prijsontwikkelingen over budgetten	296	285	237	245
Definitieve begroting RBG	-37	-37	-37	-37
Definitieve begroting GGD Rotterdam Rijnmond	-10	-10	-10	-10
Definitieve begroting ROG Plus/Mevis	2.091	3.975	6.750	9.227
Definitieve begroting ROG Plus/WMO	49	49	49	49
Definitieve begroting Stroomopwaarts	1.150	857	494	103
Definitieve prognose BUIG	-2.011	-1.773	-1.647	-1.741
Definitieve begroting VRR	-351	-351	-351	-351
Definitieve begroting CJG	194	194	194	194
Personeelsbegroting en doorbelastingen	278	280	267	423
Verwerking kaders zomernota in tarieven belastingen, heffingen en leges	503	503	503	503
Renteontwikkelingen basis financieringsbehoefte	938	461	243	336
Terugdraaien prognose algemene uitkering (juiste bedrag is opgenomen in Berap-saldo)	3.264	-3.335	-3.267	-3.269

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Onvermijdelijke financiële effecten				
Aanpassing kapitaallasten Peperklip (vertraging)	347	483	182	572
Aanpassing dividendprognose	-297	-297	-297	-297
Verkiezingen in 2028 (2 ^e kamer)				-300
Bezuinigingen				
Nullijn Schiedamse organisatie	1.644	2.047	2.373	2.800
Ingrepen op uitvoering van gemeentelijke wettelijke taken en voorzieningen (stoppen en afschalen)	3.952	4.457	4.407	5.057
Ingrepen op uitvoering van gemeentelijke wettelijke taken en voorzieningen - inkomsten	1.462	1.530	1.834	1.909
Renteontwikkeling op basis van de gewijzigde financieringsbehoefte door bezuinigingen	680	970	1.031	1.055
Totaal Begroting 2025	6.214	-4.607	-2.157	2.314

Technische actualisaties

De Zomernota calculatie van de financiële ruimte wordt op basis van de financiële standen in het voorjaar geprognosticeerd. Na het vaststellen van de Zomernota en de jaarstukken waarin de restant kredietenlijst is opgenomen, worden de vastgestelde financiële uitgangspunten in detail doorerekend. Deze doorrekening is terug te zien in de categorie ‘technische actualisaties’. Het bevat onder meer het rente-effect op de actualisatie van de liquiditeitsbehoefte, de doorrekening van de loonvoet en de doorrekening van het investeringsprogramma op basis van de huidige planning.

Verder zijn in de tussenliggende periode de begrotingen van de verschillende gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. Uit een extra controle op de juistheid van de cijfers in de begroting is geconstateerd dat in de zomernota-calculatie van ROGPlus onderdeel Mevis (Jeugdzorg) ten onrechte is uitgegaan van de systematiek van lopende prijzen (in plaats van constante prijzen), waardoor de uitgaven niet meer matchen met de wijze waarop de algemene uitkering wordt berekend. Dat is met deze technische aanpassing rechtgetrokken. De effecten voor de overige GR-en worden veroorzaakt door een extra beleidsinzet of afrondingsverschillen.

Daarnaast is er een financieel effect op de actualisatie van de lokale heffingen en leges op basis van de kaders die in de zomernota zijn opgenomen. Dit positieve effect is grotendeels te verklaren door areaaluitbreidingen. Meer informatie over de belastingen en heffingen is te vinden in de [paragraaf lokale heffingen](#).

Onvermijdelijke financiële effecten

In de categorie ‘onvermijdelijke financiële effecten’ zijn effecten opgenomen die niet door een beleidskeuze te voorkomen zijn. Uit een analyse van het investeringsprogramma en de wijze waarop dit in de zomernota was opgenomen bleek dat de kapitaallasten van de ‘Peperklip’ te vroeg in de cijfers is opgenomen ten opzichte van de huidige uitvoeringsplanning.

Verder hebben Irado en Stedin een nieuwe dividendprognose afgegeven die een negatief effect hebben op de eerdere uitgangspunten die in de begroting stonden.

Daarnaast bleek dat het verkiezingsjaar 2028 nog niet juist in de begroting stond. Op basis van de kaders die hiervoor zijn vastgelegd in de Berap 2023 is er een budget hiervoor aangeraamd.

**gemeente
Schiedam**

Begroting 2025

in één oogopslag

Elk jaar maakt de gemeente Schiedam een begroting. Hoe wij beschikbare middelen verdelen? Dat lees je hier.

Wat betaal ik in 2025 aan:

 OZB (gemiddeld) € 248,20

 Afvalstoffenheffing
Eenpersoonshuishoudens € 337,66
Meerpersoonshuishoudens € 398,79

 Rioolheffing € 271,44

Waar komt het geld vandaan?

Van het Rijk
€ 254,6 miljoen

Lokale heffingen en
overige inkomsten
€ 158,5 miljoen

Totale inkomsten
413,1 miljoen

+ Lokale heffingen

Afvalstoffenheffing	€ 14.874
Hondenbelasting	€ -
Onroerende zaakbelasting (OZB)	€ 18.257
Parkeerbelasting	€ 4.487
Rioolheffing	€ 11.111
Leges, retributies, precario	€ 3.695

52,4
miljoen

+ Overige inkomsten

Dividend en rente	€ 6.027
Erfpacht	€ 21.704
Grondexploitatie	€ 42.119
Huuropbrengsten en vergoedingen	€ 7.230
Wonen en bouwen	€ 2.285
Onderwijs en leerlingzaken	€ 6.556
Overig	€ 3.794

106
miljoen

Onttrekkingen reserves € 16.346

Begrotingssaldo € 6.214

Waar geven we het geld aan uit?

Totale uitgaven 406,8 miljoen

€ Mens en stad in beweging

Bijstand en WSW	€ 89.675
Jeugdzorg	€ 29.895
Participatie	€ 13.758
Onderwijs	€ 18.328
Sport	€ 8.957
WMO	€ 31.540
Overig	€ 3.072

195,2
miljoen

€ Ruimtelijke inrichting in samenhang

Afval en milieubeheer	€ 17.290
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	€ 8.363
Riolering	€ 10.446
Ruimtelijke ordening	€ 5.915
Verkeer, vervoer en waterstaat	€ 22.572
Wonen en bouwen	€ 34.697
Overig	€ 298

99,6
miljoen

€ Economie in ontwikkeling

Bibliotheek en media	€ 2.893
Cultureel erfgoed	€ 4.995
Economie	€ 3.385
Gronden en panden	€ 32.348
Musea en gemeentearchief	€ 5.108
Recreatieve havens	€ 61

48,8
miljoen

€ Overheid in balans

Bestuur en dienstverlening	€ 8.005
Veiligheid	€ 17.532
Overig	€ 20

25,6
miljoen

Algemene kosten (overhead e.d.)	€ 29.614
Storting reserves	€ 8.080

Overzicht van baten en lasten begroting 2025

Bedragen x € 1.000,-		Bedrag werkelijk 2023			Bedrag begroot 2024			Bedrag begroot 2025		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma	1. Mens en stad in beweging	61.969	-183.427	-121.457	63.144	-196.190	-133.046	57.122	-195.223	-138.101
	2. Ruimtelijke inrichting in samenhang	40.532	-73.645	-33.113	57.225	-91.023	-33.798	64.136	-99.582	-35.446
	3. Economie in ontwikkeling	33.819	-42.659	-8.841	38.216	-47.335	-9.120	37.661	-48.789	-11.128
	4. Overheid in balans	1.621	-21.298	-19.677	3.163	-22.551	-19.387	3.264	-25.557	-22.292
	5. Algemene dekkingsmiddelen	226.266	-31.223	195.043	229.111	-32.825	196.286	234.529	-29.614	204.914
	Totaal	364.208	-352.253	11.955	390.859	-389.924	935	396.713	-398.765	-2.052
Mutatie reserve	1. Mens en stad in beweging	3.141	-2.428	713	3.902	-481	3.420	2.740	-910	1.830
	2. Ruimtelijke inrichting in samenhang	7.489	-1.712	5.777	5.741	-2.865	2.876	2.720	-1.303	1.417
	3. Economie in ontwikkeling	1.653	-208	1.446	3.408	-4.198	-790	1.589	-1.766	-176
	4. Overheid in balans	185	-	185	-	-20	-20	-	-20	-20
	5. Algemene dekkingsmiddelen	5.996	-1.998	3.998	20.196	-12.932	7.264	9.297	-4.081	5.216
	Totaal	18.464	-6.346	12.117	33.247	-20.496	12.751	16.346	-8.080	8.266
Resultaat	1. Mens en stad in beweging	65.110	-185.855	-120.745	67.046	-196.672	-129.626	59.862	-196.133	-136.271
	2. Ruimtelijke inrichting in samenhang	48.021	-75.357	-27.336	62.966	-93.888	-30.922	66.856	-100.886	-34.029
	3. Economie in ontwikkeling	35.472	-42.867	-7.395	41.624	-51.533	-9.909	39.251	-50.555	-11.304
	4. Overheid in balans	1.805	-21.298	-19.493	3.163	-22.571	-19.407	3.264	-25.577	-22.312
	5. Algemene dekkingsmiddelen	232.262	-33.221	199.041	249.308	-45.757	203.550	243.825	-33.695	210.130
	Totaal	382.671	-358.599	24.072	424.106	-410.421	13.685	413.059	-406.846	6.214

**gemeente
Schiedam**

Mens en stad in beweging

42%

van de totale begroting is
bestemd voor programma
Mens en stad in beweging

Totaal lasten
€ 195,2 miljoen

Totaal baten
€ 57,1 miljoen

Outcome indicator

Output indicator

Inwoners hebben regie over hun eigen leven

1. Netto arbeidsparticipatie
2. Aandeel inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum
3. Aandeel inwoners dat eenzaam is

- 1a. Aandeel succesvol doorlopen schuldhulpverleningstrajecten
- 2a. Aandeel huishoudens in de doelgroep dat gebruik maakt van minimaregelingen
- 3a. Aandeel inwoners dat ten minste één keer per week contact heeft met vrienden of kennissen

Schiedammers hebben een gezonde leefstijl

4. Aandeel inwoners dat voldoet aan de Beweegrichtlijn
5. Aandeel inwoners dat zich neerslachtig en somber voelt

- 4a. Gemiddeld rapportcijfer sport- en beweegvoorzieningen
- 5a. Aandeel jongeren met een hulpvraag dat vanuit het wijkteam en/of met voorliggende voorzieningen geholpen wordt

Gelijke kansen voor iedere inwoner

6. Aandeel voortijdig schoolverlaters

- 6a. Aandeel kinderen met een indicatie in voorschoolse educatie dat gebruik maakt van voorschoolse educatie

Mens en stad in beweging

Inleiding

We willen dat inwoners, ondernemers en bezoekers in Schiedam prettig kunnen wonen, werken en recreëren. En dat Schiedammers zicht hebben op een betere toekomst, ongeacht de situatie waarin zij geboren zijn. Hiervoor stimuleren we dat Schiedammers regie (kunnen) hebben over hun eigen leven en zich kunnen herstellen bij problemen of anderen daarbij kunnen helpen. We stimuleren Schiedammers tot een gezonde leefstijl hebben en zorgen voor zoveel mogelijk gelijke kansen voor iedereen.

De gemeente zorgt voor goede voorzieningen die voor iedereen beschikbaar zijn. Hiervoor werkt de gemeente samen met verschillende (vrijwilligers)organisaties in Schiedam. We ondersteunen inwoners die hulp nodig hebben om deze voorzieningen te gebruiken en/of deel te nemen aan de samenleving. We bieden hulp en ondersteuning op maat en vermijden daarmee kosten die niet nodig of zinloos zijn. We werken samen met de bewoner, zijn of haar netwerk en betrokken hulpverleners. We benutten daarbij de ruime grenzen van de wet.

Uitgangspunt hierbij is dat we iedereen gelijkwaardig behandelen. Ongelijke situaties behandelen we ongelijk. De hulp en ondersteuning sluit aan op wat iemand nog zelf kan of zou kunnen ontwikkelen. We bieden hulp en ondersteuning die inwoners duurzaam en effectief helpen. We zijn ervan overtuigd dat een inwoner hiermee sneller en langer zelfstandig is en daarmee onnodige kosten voorkomen worden. We leren van ervaringen en passen ons beleid daarop aan zodat iedere inwoner in vergelijkbare situaties op dezelfde manier behandeld wordt.

De doelen en activiteiten in dit programma volgen uit de kadernota sociaal domein en verschillende uitvoeringsplannen. We bewaken de verbinding met andere programma's van deze begroting.

Activiteiten uit het sociaal domein zijn over het algemeen een middel om een doel te bereiken. Veel activiteiten zijn meer dan een middel. Bijvoorbeeld bewegen en sporten. Voldoende beweging draagt bij aan een gezonde leefstijl, maar is ook gewoon leuk om te doen. Vrijwilligerswerk maakt bepaalde voorzieningen betaalbaar en biedt de vrijwilliger tegelijk plezier en voldoening. We zijn ons bewust van de dubbele functie van activiteiten. Dit stralen we uit bij uitvoering van de activiteiten.

Global Goals

Inwoners hebben regie over hun eigen leven

Jezelf kunnen redden

Regie hebben over je eigen leven betekent dat je in verschillende situaties zelfredzaam bent. Het is bijvoorbeeld belangrijk dat je brieven kunt lezen, digitaal je weg kunt vinden en formulieren kunt invullen. Niet iedereen heeft basisvaardigheden als taal, digitale vaardigheden en gecijferdheid voldoende kunnen ontwikkelen. Daarom organiseren we voorzieningen en subsidiëren we activiteiten waarmee inwoners hun basisvaardigheden verder kunnen ontwikkelen en verbeteren. De ambities om niet alleen de taalvaardigheid maar ook de digitale vaardigheden en gecijferdheid van inwoners te versterken, staan in het Ambitieplan Taalvaardig Schiedam. Samen met partners in de stad werken we aan een vaardiger Schiedam. Voor migranten die inburgeren in Schiedam, biedt het Steunpunt Inburgering ondersteuning en begeleiding.

We zorgen ervoor dat iedere inwoner zich lokaal kan verplaatsen. Naast openbaar vervoer bieden we specifiek vervoer aan bepaalde doelgroepen. Denk aan iervo (voorheen Regiotaxi Waterweg), leerlingenvervoer en jeugdhulpvervoer. Het openbaar vervoer wordt steeds meer toegankelijk voor mensen met een beperking. Daarom proberen we het gebruik van openbaar vervoer door doelgroepen te stimuleren. Hiervoor dient het vervoersloket. Dit loket adviseert inwoners met een indicatie over aanvullend vervoer en het type vervoer dat zij voor een bepaalde reis kunnen gebruiken (bijvoorbeeld naast iervo ook openbaar vervoer). Het loket kan voor de reis ook aanvullend vervoer reserveren.

Samenleven in een kleurrijk Schiedam

In Schiedam mag iedereen zichzelf zijn, telt iedereen mee en doet iedereen mee ongeacht eventuele verschillen.

Met voorlichting op scholen bevorderen we acceptatie en emancipatie van diversiteit. De gemeente geeft samen met inwoners en organisaties uitvoering aan de agenda Samenleven in een kleurrijk Schiedam. De agenda is één van meerdere uitvoeringsplannen van de kadernota sociaal domein en biedt een basis om structureel en voortdurend te werken aan een inclusieve samenleving. Een in de agenda opgenomen activiteitenoverzicht van het college biedt houvast. Daardoor kunnen we gesprekken voeren en/of zorgen voor verbetering of aanscherping van de activiteiten.

Werken naar vermogen

Werken heeft positieve effecten voor de zelfredzaamheid van inwoners. Werk geeft bijvoorbeeld inkomen waarmee je zelf noodzakelijke uitgaven kunt doen. Door te werken ontwikkel je (nieuwe) vaardigheden en breid je jouw netwerk uit. De vaardigheden zijn ook nuttig voor het dagelijks leven. Het netwerk kan nuttig zijn bij het omgaan met tegenslagen. We willen dat zoveel mogelijk inwoners vanaf hun achttiende tot hun pensioen naar school gaan of werken. Om de kans op werk te vergroten zorgen we voor omgevingen waar inwoners vak- en werknemersvaardigheden leren. Dat gebeurt in de eerste plaats op school en anders met specifieke trajecten. Samen met het onderwijs en bedrijfsleven stimuleren we dat jongeren een diploma of startkwalificatie halen. Voor inwoners die door een beperking niet volledig kunnen werken, bieden we loonkostensubsidie. Stroomopwaarts biedt (tijdelijk) beschutte werkplekken voor inwoners die veel begeleiding nodig hebben. Met leerlijnen begeleiden we hen zo veel mogelijk naar een reguliere werkplek buiten Stroomopwaarts. Ook helpt Stroomopwaarts inwoners die hulp kunnen gebruiken bij het vinden van een (parttime) baan.

Eigen (financiële) basis op orde

We stimuleren dat Schiedammers geen zorgen hebben over hun financiële situatie, bijvoorbeeld over schulden. Daarom is het belangrijk dat Schiedammers hun eigen administratie kunnen voeren en de weg naar ondersteuning en regelingen weten te vinden. Aan inwoners met lage inkomens en hun kinderen stellen we op maat voorzieningen beschikbaar die ervoor zorgen dat zij zoveel mogelijk mee kunnen blijven doen. We verstrekken subsidie aan partners die inwoners ondersteunen om hun financiën op orde te brengen en houden.

Armoede is veel meer dan het hebben van een gebrek aan geld. We maken armoede en schulden bespreekbaar en nemen met campagnes schaamte en taboes weg. Wij zijn zichtbaar in de stad, aanwezig in de buurt of wijk en bieden een helpende hand. Ervaringsdeskundigen adviseren ons hierbij. De gevolgen van armoede en schulden worden verzacht en deels voorkomen door te investeren in betaalbare woningbouw, goed onderwijs en werkgelegenheid. Hiervoor hebben wij partners nodig, zowel lokaal, regionaal als landelijk. De landelijke overheid speelt hierin ook een rol. Zij bepaalt het bestaansminimum wijst de middelen toe die wij kunnen besteden. De uitdaging waar wij voor staan is groot.

Zo lang mogelijk vitaal en zelfstandig

De gemeente zorgt dat ouderen en inwoners met een chronische ziekte of beperking ondersteuning kunnen ontvangen bij het uitvoeren van dagelijkse (huishoudelijke) taken. Die ondersteuning ontvangen zij waar mogelijk op maat. Dat betekent dat mensen ondersteuning ontvangen die nodig is en dat dit per persoon kan verschillen (afhankelijk van de situatie).

In noodzakelijke situaties bieden we (maatschappelijke) opvang en begeleiden we inwoners zo snel mogelijk terug richting zelfstandige woonruimte. Inwoners die niet zelfstandig kunnen wonen, bieden we een beschermde, of begeleidde, woonplek. Bij Schiedammers die een gevaar voor zichzelf of anderen vormen dringen we samen met partners aan op (het gebruik van) hulp en ondersteuning. Ook stimuleren we de ontwikkeling van wonen waarin zorg gecombineerd of nabij is. Hiervoor werken we aan een woon-zorgvisie.

Vormen van netwerken

Een sociaal netwerk bestaat bijvoorbeeld uit familie, vrienden, buren, leden van dezelfde vereniging of deelnemers aan eenzelfde (groeps)activiteit. Een sterk sociaal netwerk stelt inwoners in staat om zelfredzaam te zijn. Bijvoorbeeld door samen leuke dingen te doen, informatie te krijgen en eenvoudige problemen op te lossen (oppas regelen, een klusje in of om het huis of boodschappen doen) of om op zoek te gaan naar oplossingen voor problemen. Met algemene voorzieningen stimuleren we dat inwoners elkaar kunnen ontmoeten en daardoor een netwerk kunnen vormen. Voorzieningen zijn bijvoorbeeld (sport)verenigingen, een plek in de wijk/ buurt voor ontmoeting.

Vrijwillige inzet

Vrijwilligerswerk is leuk om te doen. Mensen kunnen anderen helpen met hun kennis en ervaring. Voor anderen biedt het bijvoorbeeld mogelijkheid om nieuwe kennis of vaardigheden te leren. De gemeente helpt inwoners die op zoek zijn naar vrijwilligerswerk of vrijwillige hulp door vraag en aanbod bij elkaar te brengen. De gemeente werkt samen met de gemeenten Maassluis en Vlaardingen in het platform KLiK Vrijwilligers, die niet alleen vrijwilligersorganisaties ondersteunt maar ook bijdraagt aan de zelfontwikkeling van vrijwilligers.

Mantelzorg

Met mantelzorg bied je onbetaald zorg of hulp aan familie of vrienden. Het gaat dan om bijvoorbeeld persoonlijke verzorging of hulp bij dagelijkse activiteiten in het huishouden. Ongeveer een kwart van de Schiedammers geeft aan dat zij in 2022 mantelzorg boden. Mogelijk is dit aandeel hoger omdat mensen de hulp die zij bieden niet altijd als mantelzorg zien. De gemeente biedt Schiedammers die mantelzorg (willen gaan) verlenen informatie en ondersteuning zoals persoonlijke gesprekken, adviezen bijeenkomsten en respijtzorg. Deze activiteiten stimuleren mantelzorg en ondersteunen mantelzorgers zodat zij overbelasting kunnen voorkomen. Hiervoor verstrekt de gemeente, subsidie binnen subsidies welzijn.

Toegang tot ondersteuning

Inwoners kunnen in de buurt terecht met hulpvragen. Hiervoor werken wijkondersteuningsteams verspreid over de stad. In elke wijk kunnen inwoners vrij binnenlopen bij het WOT, bijvoorbeeld tijdens inloopsprekken. Ook de welzijnspartners ondersteunen Schiedammers. Bijvoorbeeld door te helpen bij eenvoudige vragen, problemen te signaleren en inwoners te verwijzen naar beschikbare voorzieningen. Om de verbinding tussen de welzijnspartners en het WOT te versterken zijn WOT-makelaars actief. Zij leggen de verbinding over en weer tussen welzijn en hulpverlening, en ondersteunen deze partijen waar nodig. De Formulierenbrigade helpt Schiedammers bij het invullen van formulieren. Het MVS Jeugdmodel vormt de basis waarop we ondersteuning op maat bieden om met en rondom gezinnen oplossingen te vinden voor hulpvragen. Hiervoor stimuleert en faciliteert de gemeente, samenwerking tussen verschillende partijen in de directe omgeving van gezinnen.

In netwerken treffen de professionals van Mevis, scholen, CJG huisartsen, en welzijnsorganisaties elkaar om samen

de transformatieopgave aan te gaan. Onze acties staan in een gezamenlijk opgestelde transformatieagenda. We streven ernaar sneller, korter en passendere ondersteuning te bieden aan gezinnen, zo dichtbij mogelijk. Na de opstartfase van het MVS Jeugdmodel en het vormgeven van de transformatieagenda in 2024 zal in 2025 gewerkt worden aan de uitvoering van de transformatieagenda. De landelijke ontwikkelingen rond de 'Hervormingsagenda Jeugd', het 'Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming' en het 'Besluit verbetering beschikbaarheid jeugdzorg' blijven invloed houden op de verdere ontwikkeling van het MVS Jeugdmodel.

Waar mogelijk is onze hulpverlening erop gericht om zelfredzaamheid te vergroten en preventief te zijn aan de hulpvraag. Denk hierbij ook aan initiatieven als powerful ageing en reablement. In dit kader wordt in 2025 de ketenaanpak valpreventie ook verder vormgegeven en opgezet. Deze ketenaanpak zet in op het opsporen van kwetsbare ouderen en balans en spierversterkende oefeningen via groepsprogramma's op te tuigen met als doel meer Schiedammers van 65 jaar of ouder toe te leiden naar structureel beweegaanbod.

Duurzame ontwikkelingsdoelen (Global Goals)

Indicatoren	
Outcome indicator	1. Netto arbeidsparticipatie

Bron:	CBS
Toelichting	Of mensen werk hebben, bepaalt in sterke mate hoe goed ze zichzelf kunnen redden en mee kunnen doen in de samenleving. Ook stelt het hebben van werk mensen in staat om een sociaal netwerk op te bouwen. De netto arbeidsparticipatie drukt uit welk percentage van alle Schiedammers in de leeftijd van 15 tot 75 jaar op een zeker moment behoort tot de werkzame beroepsbevolking. Daarmee is deze indicator een goede graadmeter van het aandeel Schiedammers dat werk heeft.
Resultaat 2023	72%

Output indicator	1a. Aandeel succesvol doorlopen schuldhulpverleningstrajecten
-------------------------	--

Bron:	Stroomopwaarts
Toelichting	Het tegengaan van problematische schulden is een belangrijke manier om armoede te bestrijden. In uiterste gevallen biedt schuldhulpverlening uitkomst; inwoners met problematische schulden worden een vastgestelde periode intensief begeleid, waarna een eventuele restschuld wordt kwijtgescholden. De kwaliteit van deze ondersteuning is niet de enige, maar wel een belangrijke factor in het aantal inwoners dat een schuldhulpverleningstraject succesvol doorloopt. Het percentage staat in dit geval voor het aandeel schuldhulpverleningstrajecten dat met goed resultaat is beëindigd, als deel van het totale aantal trajecten in het genoemde jaar.
Nulmeting 2022	69%
Doelstelling 2025	75%

Indicatoren	
Outcome indicator	2. Aandeel inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum

Bron:	CBS
Toelichting	Een inkomen waarmee je financieel rondkomt, geeft regie over je eigen leven. Het sociaal minimum drukt het bedrag uit dat iemand nodig heeft om in zijn of haar levensonderhoud te voorzien en geldt als een absolute ondergrens. Mensen die rondkomen van een bedrag tot 120% van het sociaal minimum verdienen weliswaar meer dan deze ondergrens, maar worden over het algemeen toch gezien als financieel kwetsbaar. De indicator laat zien welk deel van de inwoners mogelijk moeite heeft om rond te komen en (extra) ondersteuning nodig heeft.
Resultaat 2023	15%

Output indicator	2a. Aandeel huishoudens in de doelgroep dat gebruik maakt van minimaregelingen
-------------------------	---

Bron:	Stroomopwaarts
Toelichting	Minimaregelingen zijn een manier waarop gemeenten zelf aan armoedebestrijding kunnen doen. In de praktijk blijkt echter dat een deel van de huishoudens die aanspraak kunnen maken op deze regelingen, daar geen gebruik van maken. Om het bereik van minimaregelingen te meten, wordt aantal huishoudens met een uitkering op basis van het minimabeleid afgezet tegen het totale aantal huishoudens dat in aanmerking komt voor een dergelijke uitkering. In Schiedam zijn dit inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum.
Nulmeting 2022	31%
Doelstelling 2025	35%

Indicatoren

Outcome indicator	3. Aandeel inwoners dat eenzaam is
-------------------	------------------------------------

Bron:	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid
Toelichting	Regie hebben over je eigen leven staat of valt met je verhouding tot anderen. Het ontbreken van een sterk sociaal netwerk maakt dat mensen minder kansen krijgen en ernstig beperkt worden als ze het door ziekte of andere omstandigheden niet alleen redden. Eenzaamheid is een belangrijke graadmeter van de mate waarin mensen zelf vinden dat zij voldoende contact hebben met anderen. Voor de indicator wordt gebruik gemaakt van een vraag uit de tweejaarlijkse Monitor Leefbaarheid en Veiligheid, waarin Schiedammers wordt gevraagd om aan te geven of zij zich wel eens eenzaam voelen.
Resultaat 2024	11%

Output indicator	3a. Aandeel inwoners dat ten minste één keer per week contact heeft met vrienden of kennissen
------------------	---

Bron:	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid
Toelichting	De gemeente financiert plekken en activiteiten in de stad waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Het doel is om inwoners gelegenheid te bieden om bestaande contacten met vrienden en kennissen te onderhouden en nieuwe vrienden of kennissen te maken. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van sterke sociale netwerken. Met de indicator meten we het aandeel inwoners dat regelmatig contact heeft met vrienden of kennissen. Door en als gevolg van de maatregelen om verspreiding van Corona tegen te gaan, hadden inwoners in 2022 nog minder sociaal contact. In maart 2022 zijn de betreffende maatregelen beëindigd. We verwachten dat het resultaat zich herstelt naar het niveau van voor Corona.
Resultaat 2024	93%
Doelstelling 2025	91%

Verbonden partijen

- Stroomopwaarts MVS
- Rogplus
- De Bibliotheek Schiedam
- Welzijnspartners en sportverenigingen
- Mevis
- Onderwijs / Samenwerkingsverband en Onderwijs dat Past / Leerrecht
- ZEL - DSW
- CJG / GGD
- Wijkteams
- Kinderopvang

Kaderstellende beleidsnota's

- Kadernota sociaal domein, 2023
- Inclusie agenda (in ontwikkeling)
- Strategische Visie Werk en Inkomen MVS 2022-2025
- Regionale Visie Armoede en Schulden MVS 2020-2024
- Visie op participatie
- Ambitieplan taalvaardig Schiedam
- Visie op inburgering, 2019
- Regiovisie Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang, 2024
- Koersdocument MVS Jeugdmodel en Transformatieagenda (in ontwikkeling)
- Uitvoeringsprogramma Nationaal Programma Nieuwland en Oost

Schiedammers hebben een gezonde leefstijl

Bewegen en sporten

Bewegen en sporten is leuk om te doen en heeft veel verschillende positieve effecten. Het zorgt voor een netwerk waar mensen zich prettig voelen, vriendschappen kunnen ontwikkelen en vrijwilligerswerk kunnen doen. Het draagt bij aan een betere gezondheid en het zelfvertrouwen neemt toe. Mensen kunnen beter omgaan met angsten en stress. Ook leerprestaties kunnen toenemen door meer bewegen en sporten.

We willen dat Schiedammers met plezier bewegen en sporten. Daarom zorgen we voor aantrekkelijke voorzieningen door accommodaties goed te onderhouden en gedeeld gebruik van voorzieningen te stimuleren. In gesprek met de gebruikers werken we aan een sterkere en een meer gebruiksvriendelijke aanpak voor het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke sportvoorzieningen. Zo maken we het makkelijker en fijner om hier te sporten en recreëren.

Er zijn al veel voorzieningen en activiteiten voor inwoners om te bewegen of sporten in hun wijk of buurt. We zoeken steeds naar nieuwe manieren om dit aanbod uit te breiden en te versterken. Via communicatieplatform "Lekker Bezig" kunnen inwoners al het Schiedams sport- en beweegaanbod vinden en ook in contact komen met de beweegcoaches. Beweegcoaches helpen inwoners bij kennismaken met het aanbod in de wijk en het vinden van de activiteit die bij hen past.

Daarnaast voorkomen en verhelpen we (beweeg) achterstanden in de motoriek van kinderen. We stimuleren vakleerkrachten en professionals om kinderen tijdens beweglessen te testen op hun motorische vaardigheden. Vervolgens organiseren we activiteiten die eventuele (dreigende) achterstanden verhelpen of voorkomen.

Gezondere leefstijl

Een gezonde leefstijl draagt bij aan de eigen gezondheid. Bij een gezonde leefstijl past het maken van gezonde keuzes voor het lichaam. Denk daarbij aan: stress verminderen, voldoende slapen, gezond eten, gezond drinken, voldoende bewegen, geen gebruik van verslavende middelen. We ondersteunen Schiedammers waar nodig, zodat zij gezondere keuzes kunnen maken en in staat zijn om zelf de gezonde leefstijl eigen te maken. Dat doen we door voorlichting te geven over gezonde keuzes in eten en drinken. Zo stimuleren we bijvoorbeeld aanbod van meer gezonde keuzes in (sport) kantine, maar ook in het dagelijks leven. We werken aan nieuwe preventieve aanpakken vanuit de GALA, zoals de ketenaanpak welzijn op recept, ketenaanpak kind naar gezonder gewicht, ketenaanpak GLI volwassenen, Coalitie kansrijke start en ketenaanpak valpreventie. In al deze aanpakken staat de gezonde leefstijl centraal. Hiervoor werken wij met verschillende stakeholders uit het welzijns-, medisch-, sport- en openbare ruimte domein.

Schiedammers zijn weerbaar tegen mentale druk. Bij mentale gezondheid denken we aan 'lekker in je vel zitten', voldoende veerkrachtig zijn om tegenslagen te verwerken en verleidingen te weerstaan. Het om kunnen gaan met druk is hier onderdeel van. We voeren themasessies met partners uit onderwijs, jeugdhulp, jeugdwelzijn en jongerenwerk over wat er nodig is om de weerbaarheid te vergroten en hun leefomgeving te versterken. Om de weerbaarheid van jongeren te vergroten, zijn sociale, cognitieve en emotionele vaardigheden nodig. Met de inzet van jongerenwerk, opgroei-, en opvoedondersteuning en gezinsondersteuning vanuit wijkteam en jeugdhulp willen we de individuele

risicofactoren beperken, hun weerbaarheid vergroten en hun leefomgeving versterken. Vanuit uitvoeringsplannen Jeugd & Veilig en Preventie met Gezag wordt aanvullend ingezet op het vergroten van de weerbaarheid van risicjongeren die kwetsbaar zijn voor verleidingen.

Gezonde leefomgeving

In een gezonde omgeving ben je en voel je je gezonder. Daarom werken we aan de verbetering van de luchtkwaliteit, vermindering van geluidsoverlast en stimuleren we meer groen in de openbare ruimte. Hiermee zorgen we voor betere omstandigheden voor de gezondheid van de inwoner en stimuleren we dat inwoners meer bewegen in de openbare ruimte. Specifieke activiteiten beschrijven we in het programma Ruimtelijke Inrichting in Samenhang.

Duurzame ontwikkelingsdoelen (Global Goals)

Indicatoren

Outcome indicator 4. Aandeel inwoners dat voldoet aan de Beweegrichtlijn

Bron: RIVM

Toelichting Voldoende bewegen is een belangrijk middel in de strijd voor een betere gezondheid. Het voorkomt gezondheidsproblemen, vergroot het welzijn en maakt mensen weerbaarder. In Nederland geldt sinds 2017 dat iemand voldoende beweegt als hij of zij voldoet aan de Beweegrichtlijn. Hierin zijn normen vastgelegd over de duur, intensiteit en de aard van de beweging. Het RIVM doet regelmatig onderzoek naar de mate waarin mensen bewegen en sporten, en of zij daarbij voldoen aan de beweegrichtlijn. Het aandeel inwoners dat voldoet aan de Beweegrichtlijnen, is daarmee een belangrijke graadmeter van de publieke gezondheid in Schiedam.

Resultaat 2022 45%

Output indicator 4a. Gemiddeld rapportcijfer sport- en beweegvoorzieningen

Bron: Monitor Gezondheid, Bewegen en Sport

Toelichting Voorzieningen met een goede kwaliteit nodigen uit om te bewegen en sporten. De absolute kwaliteit van voorzieningen is daarbij ondergeschikt aan de ervaren kwaliteit van die voorzieningen. De komende jaren willen we de kwaliteit van sport- en beweegvoorzieningen verbeteren. Dit zou er uiteindelijk toe moeten leiden dat inwoners de voorzieningen ook beter waarderen. In de tweejaarlijkse Monitor Gezondheid, Bewegen en Sport wordt inwoners gevraagd om aan te geven welk rapportcijfer zij geven aan de sport- en beweegvoorzieningen in Schiedam. Het gemiddelde van deze rapportcijfers vormt een goede graadmeter van de mate waarin Schiedammers sport- en beweegvoorzieningen in de gemeente waarderen.

Resultaat 2024 6,9

Doelstelling 2025 7,1

Indicatoren

Outcome indicator	5. Aandeel inwoners dat zich neerslachtig en somber voelt
--------------------------	--

Bron:	Monitor Gezondheid, Sport en Bewegen
Toelichting	Naast fysieke gezondheid is ook mentale gezondheid erg belangrijk. Neerslachtige of sombere gevoelens kunnen een teken zijn dat mensen niet goed in hun vel zitten. In de tweejaarlijkse monitor Gezondheid, Sport en Bewegen vragen we Schiedammers onder meer naar hun mentale gezondheid en of zij zich bijvoorbeeld neerslachtig en somber voelen. Daarmee is deze indicator een goede graadmeter van het mentale welzijn van Schiedammers.
Resultaat 2024	13%

Output indicator	5a. Aandeel jongeren met een hulpvraag dat vanuit het wijkteam en/of met voorliggende voorzieningen geholpen wordt
-------------------------	---

Bron:	Rogplus
Toelichting	Mentale problemen doen zich in toenemende mate voor onder jongeren. Die problemen zijn dikwijls een symptoom van onderliggende problemen, zoals problemen thuis of sociaal isolement. De komende jaren willen we jongeren mentaal sterker maken, zowel door onderliggende problemen aan te pakken als de weerbaarheid van jongeren te vergroten. Met de indicator meten we het aandeel jongeren met een hulpvraag dat vanuit het wijkteam en/of met voorliggende voorzieningen geholpen wordt. Het Jeugdmodel MVS bepaalt vanaf 2023 hoe de ondersteuning vorm krijgt. De doelen en indicatoren zijn nieuw. Daarom is er nog geen nulmeting beschikbaar.
Nulmeting	-
Doelstelling 2025	80%

Verbonden partijen

- GGD Rotterdam Rijnmond
- Team sportservice Zuid-Holland
- Subsidies welzijn
- Sportbedrijf Schiedam
- Stroomopwaarts MVS

Kaderstellende beleidsnota's

- Kadernota sociaal domein, 2023
- Kadernota Bewegen en sporten Schiedam "Kom maar op!"
- Uitvoeringsprogramma Bewegen en Sporten in Schiedam 2022-2026 "Vernieuwde energie!"
- Kadernota sport- en beweegaccommodaties "Klaar voor de toekomst!"
- Regionale Visie Armoede en Schulden MVS 2020 - 2024

Gelijke kansen voor iedere inwoner

Fijn en veilig opgroeien

We willen dat het goed gaat met de Schiedamse jeugd en dat zij fijn en veilig kunnen opgroeien en ontwikkelen tot weerbare en veerkrachtige Schiedammers. Daarom bieden we hulp en ondersteuning bij het versterken van de opgroei- en opvoedomgeving van kinderen en jongeren. De Schiedamse jeugd krijgt gelijkwaardige kansen om mee te kunnen doen en kennis en vaardigheden op te doen die ze kunnen gebruiken bij het nemen van belangrijke beslissingen in hun leven. We organiseren toegankelijke, veilige en vertrouwde plekken waar de jeugd zich kan ontwikkelen en positieve ervaringen kan opdoen. Zowel thuis, op school als in de wijk, is sprake van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een veilige leefomgeving. Dit doen we onder andere door een meerjarige integrale opdracht voor jongerenwerk en subsidies voor jeugdwerkzaamheden. In 2025 besluiten we of de opdracht van het jongerenwerk wordt voortgezet op basis van evaluatie. U wordt hier nader over geïnformeerd tijdens de Berap.

Wanneer deze veilige leefomgeving niet geboden kan worden, door vormen van geweld, zijn er passende maatregelen om de situatie te de-escaleren. Er zijn verschillende vormen van geweld. Bijvoorbeeld fysiek geweld, psychisch geweld, seksueel geweld of uitbuiting. Geweld heeft een negatieve invloed op de weerbaarheid en gelijke kansen van het gezin. Daarom willen we geweld en intimidatie verminderen. Hiervoor stimuleren we dat Schiedammers zich meer bewust zijn van verschillende vormen van huiselijk geweld en zorgen we ervoor dat Schiedammers (huiselijk) geweld kunnen melden in een veilige omgeving. Samen met partners is in 2021 in opdracht van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten

(VNG) en de ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming opgesteld. Binnen het Toekomstscenario staat de organisatie in de hulp en bescherming aan kinderen en volwassenen centraal, met als doel verbetering van de veiligheid in gezinnen en huishoudens, opdat zij zich beter gezien en gehoord voelen en er minder gedwongen maatregelen nodig zijn. Het MVS jeugdmodel onderschrijft tevens veiligheid als ondergrens, hetgeen betekent dat signalering en vroegtijdig handelen voor en door alle betrokken partijen, wenselijk is.

Gelijke kansen door kwalitatief goed onderwijs

De gemeente werkt samen met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties aan kwalitatief goed onderwijs en opvang. Hiervoor ligt de verantwoordelijkheid primair bij de schoolbesturen. In de Strategische Educatie Agenda (SEA) bepalen we gezamenlijke ambities en doelen om deze samenwerking vorm te geven. Deze ambities en doelen zijn erop gericht om Schiedamse kinderen gelijke kansen te bieden op een perspectiefrijke toekomst, evenals het bieden van een veilige en gezonde schoolomgeving. Hierbij gaat extra aandacht uit naar het verbeteren van de basis- en studievoordigheden van Schiedamse kinderen. Om deze ambities en doelen te bereiken zet de gemeente in op een breed aanbod aan activiteiten – van de voor- en vroegschoolse educatie tot het voortgezet onderwijs – die tevens aansluiten bij onze deelname aan de Gelijke Kansen Alliantie en de inzet vanuit het Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid in Nieuwland en Oost.

De voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is specifiek gericht op het tegengaan van onderwijsachterstanden. Door de voorschoolse educatie worden kinderen beter voorbereid op de basisschool. In de vroegschoolse periode worden achterstanden gedurende de basisschoolperiode verder verminderd. Door middel van duidelijke en tijdige voorlichting en begeleiding stimuleren we ouders om hun kind(eren) deel te laten nemen aan de voorschoolse educatie. Scholen in het primair en voortgezet onderwijs kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten die bijdragen aan de gezamenlijk geformuleerde ambities en doelen van de SEA.

Met overige activiteiten zoals de Brede School Academie (BSA), de Bibliotheek op School en de Ouderkamer zorgen we ervoor dat kinderen extra begeleiding ontvangen. Deze begeleiding richt zich primair op het vergroten van de basis- en studievoordigheden van kinderen. Ook dragen deze activiteiten bij aan het stimuleren van burgerschap en oriëntatie op de wereld, en deelname aan kunst en cultuur. Hierbij worden ook ouders en verzorgers betrokken.

Kinderen die andere (zorg)ondersteuning nodig hebben krijgen dat zoveel mogelijk op hun eigen school en/of kinderopvanglocatie. We maken hiervoor afspraken met samenwerkingsverbanden en hulpverleners – zoals de jeugdprofessional op school en Mevis – die kinderen en hun ouders op school ondersteunen. Op een aantal basisscholen wordt specifiek vaktherapie, behandeling en/of familieklussen geboden als extra ondersteuning. Ook ondersteunt de gemeente, kinderopvang mogelijkheden voor kinderen die extra begeleiding nodig hebben (o.a. BSO+). Ook bieden we in samenwerking met onderwijsvoorzieningen ter extra ondersteuning aan

kinderen uit gezinnen met een lager inkomen. Een extra vangnet zodat geen kind met een lege maag en/of onvoldoende voorwaardelijke middelen naar school hoeft. Met partners zorgen we ervoor dat inwoners weten welke voorzieningen er zijn zodat zij deze kunnen gebruiken wanneer dat nodig is.

Kansen op de arbeidsmarkt

We willen dat alle jongeren de school verlaten met een diploma of een startkwalificatie waarmee zij kunnen gaan werken en zelfstandig inkomen kunnen verdienen. Om de kans op een diploma of startkwalificatie te verhogen, bieden we diverse vormen van (loopbaan)ondersteuning en voorkomen we achterstanden in het onderwijs zo vroeg mogelijk.

Om kansen op de arbeidsmarkt te vergroten stimuleren we een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt zowel op lokaal als op regionaal niveau. We werken met Leerrecht, de MBO-scholen en bedrijven toe naar minder voortijdig schooluitval, meer flexibele instroommomenten, doorstroombegeleiding en ondersteuning bij toeleiding naar de arbeidsmarkt. De cijfers ontwikkelingen op gebied van verzuim en voortijdig schoolverlaten worden opgenomen in de terugkoppeling verbonden partijen en in het jaarverslag Leerrecht. Voor jongeren die reeds uitgevallen zijn op het (reguliere) onderwijs, ontwikkelen we met partners een integrale en specifieke aanpak om ook deze thuiszitters weer richting onderwijs, werk of anders te stimuleren.

Huisvesting van scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs

Gelijke kansen voor jongeren en een goede onderwijskwaliteit staan centraal in het gemeentelijk onderwijsbeleid. Dit vraagt om een evenwichtig, sterk en kwalitatief goed

onderwijsaanbod met een goede stedelijke spreiding, gehuisvest in kwalitatief goede en duurzame gebouwen.

Met het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs Schiedam 2021-2036 werken we samen met schoolbesturen en partners aan geschikte en duurzame locaties voor goed onderwijs. Met elkaar stellen we uitvoeringsplannen op waarin specifieke projecten benoemd worden, die in de betreffende periode gerealiseerd worden.

Voor de projecten uit het, in 2023, geactualiseerde eerste uitvoeringsplan IHP 2021-2024 (realisatie 2023-2026) stellen schoolbesturen en partners businesscases op waarop het college beslist of de uitvoering past binnen de door de raad vastgestelde kaders.

In het geactualiseerde eerste uitvoeringsplan IHP is besloten dat de gesprekken omtrent het tweede uitvoeringsplan kunnen starten binnen een maand na goedkeuring van de businesscases van Loep, El Furkan en IKC Kethel aangevuld met goedkeuring op het voorstel inzake de cofinanciering voor Sg Spieringshoek. Dat punt is helaas nog niet bereikt, echter is in overleg met de wethouder en de schoolbesturen besloten dat er op korte termijn wordt gestart met deze gesprekken zodat in deze geen verdere vertraging wordt opgelopen.

Duurzame ontwikkelingsdoelen (Global Goals)

Indicatoren	
Outcome indicator	6. Aandeel voortijdig schoolverlaters

Bron:	CBS
Toelichting	Kinderen of jongeren die hun school niet afmaken, lopen een groter risico op problemen in de rest van hun leven en vermindert hun kansen op de arbeidsmarkt. Het tegengaan van deze uitval is daarom een belangrijk speerpunt. Het CBS houdt bij hoeveel jongeren hun school voortijdig verlaten. Daarmee is deze indicator een goede graadmeter van de mate waarin Schiedamse jongeren gelijke kansen krijgen – zowel nu als in de toekomst.
Resultaat 2022-2023	3%

Output indicator	6a. Aandeel kinderen met een indicatie in voorschoolse educatie dat gebruik maakt van voorschoolse educatie
------------------	---

Bron:	Verantwoording subsidies
Toelichting	Met voorschoolse educatie willen we voorkomen dat kinderen met achterstand starten op de basisschool. Door voldoende plek te organiseren maken we het mogelijk dat zoveel mogelijk kinderen die tot de doelgroep behoren gebruik kunnen maken van voorschoolse educatie. Ouders of verzorgers beslissen of hun kind daadwerkelijk gebruik maakt, maar de gemeente kan hen met voorlichting helpen om een geïnformeerde keuze te maken. Zo kan de gemeente ervoor zorgen dat zoveel mogelijk kinderen een gelijke kans krijgen.
Nulmeting	69%
Doelstelling 2024	75%

Verbonden partijen

- Schoolbesturen en Samenwerkingsverbanden
- Leerrecht
- Mevis
- Welzijnspartners
- CJG – GGD
- ZEL
- Kinderopvangpartners
- Veiligheidsketenpartners

Kaderstellende beleidsnota's

- Kadernota sociaal domein, 2023
- Strategische Visie Werk en Inkomen MVS 2022-2025
- Kadernota integrale veiligheid
- MVS-jeugdhulpmodel
- Strategische Educatie Agenda
- Integraal huisvestingsplan Onderwijs 2021-2036
- Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid in Nieuwland en Oost
- Agenda Samenleven in een kleurrijk Schiedam (in ontwikkeling)

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Taakveld	0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	1.077	0	1.077	3.072	0	3.072
	4.2 Onderwijshuisvesting	7.154	-197	6.957	7.544	-197	7.347	7.145	-409	6.736
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	11.988	-8.498	3.490	10.856	-7.767	3.089	11.183	-7.891	3.292
	5.1 Sportbeleid en activering	1.031	-594	437	1.013	-563	451	1.403	-547	856
	5.2 Sportaccommodaties	8.954	-2.904	6.050	9.687	-1.926	7.761	7.654	-1.419	6.235
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	18.075	-8.430	9.645	16.689	-6.436	10.253	13.758	-2.367	11.391
	6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	10.430	-241	10.189	3.477	-139	3.338	3.432	0	3.432
	6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	50.641	-38.700	11.941	5.239	0	5.239	5.448	0	5.448
	6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	22.673	-123	22.549	146	0	146	573	0	573
	6.3 Inkomensregelingen	1.639	-852	787	48.618	-42.360	6.258	49.561	-42.366	7.195
	6.4 WSW en Beschut Werk	4.383	0	4.383	27.735	0	27.735	28.668	0	28.668
	6.5 Arbeidsparticipatie	9.260	0	9.260	3.476	-1.863	1.613	1.992	-172	1.820
	6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	7.125	0	7.125	4.908	0	4.908	5.272	0	5.272
	6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	5.985	-326	5.659	10.052	0	10.052	10.834	0	10.834
	6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	3.583	0	3.583	8.036	0	8.036	7.692	0	7.692
	6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	1.544	0	1.544	13.572	-326	13.246	13.290	-326	12.965
	6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	221	0	221	8.444	0	8.444	8.302	0	8.302
	6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	1.564	0	1.564	2.288	0	2.288	2.473	0	2.473
	6.791 PGB WMO	3.944	0	3.944	0	0	0	995	0	995
	6.792 PGB Jeugd	780	0	780	0	0	0	512	0	512

Programma **Mens en stad** in beweging

Paragrafen

Programma

Begroting 2025

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
	6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	2.378	0	2.378	1.798	-668	1.130	1.879	-717	1.162
	6.81a Beschermd wonen (WMO)	2.500	0	2.500	0	0	0	191	0	191
	6.821 Jeugdbescherming	1.266	0	1.266	4.704	0	4.704	3.172	0	3.172
	6.822 Jeugdreclassering	1.039	-14	1.025	670	0	670	705	0	705
	6.91 Coördinatie en beleid WMO	2.281	-719	1.563	359	0	359	144	0	144
	6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	934	0	934	1.435	-739	696	1.440	-738	702
	7.1 Volksgezondheid	3.961	-139	3.822	4.367	-162	4.205	4.532	-196	4.336
	Saldo van baten en lasten	185.333	-61.737	123.596	196.190	-63.144	133.046	195.323	-57.149	138.174
Reserve	0.10 Mutaties reserves	3.322	-5.346	-2.025	481	-3.902	-3.420	910	-2.740	-1.830
	Saldo van baten en lasten	3.322	-5.346	-2.025	481	-3.902	-3.420	910	-2.740	-1.830
	Begroot resultaat	188.655	-67.083	121.572	196.672	-67.046	129.626	196.233	-59.889	136.344

**gemeente
Schiedam**

Ruimtelijke inrichting in samenhang

21%

van de totale begroting is
bestemd voor programma
Ruimtelijke inrichting in samenhang

Totaal lasten
€ 99,6 miljoen

Totaal baten
€ 64,1 miljoen

	Outcome indicator	Output indicator
Schone en aantrekkelijke leefomgeving	1. Tevredenheid met de buitenruimte (wegen/paden/pleinen, groen en straatverlichting) 2. Gemiddeld rapportcijfer verloedering (rommel op straat, hondenpoep op straat, bekladding, vernieling straatmeubilair)	1a. Aandeel buitenruimtemeldingen dat tijdig is afgehandeld 2a. Beeldkwaliteit dagelijks onderhoud groen en reiniging
Een kwalitatief hoogwaardige woningvoorraad	3. Bouwplannen met onherroepelijke omgevingsvergunning of vastgesteld bestemmingsplan	3a. Overcapaciteit (130%) planvoorraad
Bereikbare stad	4. Aantal verkeersongevallen en –slachtoffers op het gemeentelijk wegennet 5. Fietsgebruik in de stad	4a. Gemiddeld rapportcijfer verkeersoverlast (te hard rijden, parkeeroverlast, agressief rijgedrag) 5a. Aantal gerealiseerde fietsparkeerplekken (openbaar en fietskluizen)
Duurzame en diervriendelijke leefomgeving	6. Verminderen uitstoot van CO₂ (gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie)	6a. Aantal woningen dat aardgas-ready is 6b. Aantal woningen dat via het Nationaal Isolatie Programma geïsoleerd is

Ruimtelijke inrichting in samenhang

Inleiding

Schiedam kent een aantal grote uitdagingen. De vraag naar woningen, veranderende mobiliteit, economische ontwikkelingen en klimaatadaptatie leggen druk op de beperkte ruimte in de stad. Om toch op een duurzame manier groei mogelijk te maken, komt het aan op keuzes. Keuzes waarbij kwaliteit het voornaamste uitgangspunt geldt als voornaamste uitgangspunt, en waarbij we de ruimtelijke opgaven die we hebben, naast elkaar leggen en beoordelen. De keuzes die we maken, dragen bij aan de gestelde doelen in het coalitieakkoord en kijken vooruit. We willen er een inclusieve stad mee bereiken die kansen biedt aan alle Schiedammers. Een aantrekkelijke, leefbare, diervriendelijke en bereikbare stad, met een goede balans tussen wonen, groen, werken en mobiliteit.

Voor wonen, groen en bereikbaarheid hebben we veel stappen gezet in de afgelopen jaren. Daar gaan we mee verder, door uitvoering te geven aan de doelstellingen uit de Woon-, Groen- en Mobiliteitsvisie.

In de begroting staan doelen voor openbare ruimte, wonen, mobiliteit en milieu en duurzaamheid. Het programma 'Ruimtelijke inrichting in samenhang' is nauw verbonden met de andere programma's in de begroting. We bouwen aan een hoogwaardige, duurzame toekomst voor de stad. Rode draad in alle opgaven is dat we in de aanpak actief samenwerken met Schiedammers, met ondernemers en partners uit Schiedam en daarbuiten.

De visie op de fysieke ruimte in Schiedam staat in de Omgevingsvisie Schiedam. We werken deze visie op dit moment uit. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. In de Omgevingsvisie beschrijven we de wijze waarop Schiedam zich op de middellange en lange termijn leefbaar, gezond, duurzaam, veilig en inclusief wil ontwikkelen. De verwachting is dat de Omgevingsvisie in het eerste kwartaal van 2025 ter inzage komt te liggen.

Global Goals

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

30

Schone en aantrekkelijke leefomgeving

Hogere kwaliteit van de ruimtelijke inrichting

De verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte ligt bij de gemeente. Dit is de leefomgeving van de bewoners, ondernemers en bezoekers van de stad.

De inrichting, het gebruik en het beheer en onderhoud van deze openbare ruimte bepaalt de uiteindelijke kwaliteit en hoe mensen het ervaren. Als de leefomgeving van mensen op orde is, draagt dat positief bij aan maatschappelijke thema's als klimaatadaptie, wonen, werken, mobiliteit en duurzaamheid. Het zorgt ervoor dat de stad aantrekkelijk is voor haar inwoners, ondernemers en bezoekers

Regulier beheer

De gemeente is verantwoordelijk voor de openbare ruimte. Het is belangrijk dat het kwalitatief op orde blijft. Deze openbare ruimte is van iedereen en voor iedereen. Iedereen moet zich in de openbare ruimte welkom en veilig voelen.

De buitenruimte moet op zijn minst veilig en bruikbaar zijn. We verdelen daarvoor de beschikbare budgetten doelmatig, effectief en efficiënt. En we voldoen aan de wettelijke regels en de aanvullende kaders zoals beschreven in de Kadernota Beheer Openbare Ruimte.

Het is daarbij belangrijk dat we zaken met elkaar aanpakken. Dat doen we met integrale uitvoeringsprogramma's. De grootschalige projecten in de openbare ruimte worden uitgevoerd binnen het Integraal Uitvoeringsprogramma Buitenruimte (IUPB).

Als er bijvoorbeeld verzakkingen zijn in de openbare ruimte in buurten, dan stemmen we de aanpak met elkaar af. We hebben het dagelijks onderhoud van de buitenruimte ondergebracht in meerjarige onderhoudscontracten met

externe partijen. Irado neemt het grootste deel van het onderhoud voor zijn rekening. Op deze manier zetten we dagelijks in op het schoon, heel en veilig houden van de stad.

We communiceren helder en gericht over wat we doen om Schiedam schoon te houden met de campagne 'Schiedam Schoon – samen pakken we het op'.

Schone stad

Als de buitenruimte schoon is, draagt dit bij aan de leefbaarheid en hoe (prettig) de stad wordt ervaren.

Hiervoor startten we het Uitvoeringsprogramma Schiedam Schoon op. De belangrijkste

doelen hierin zijn het tegengaan van bijplaatsingen en het bestrijden van zwerfafval.

Om dit te bereiken maken we de stad vaker schoon, met name in het weekend. Ook zamelen we vaker afval in om te voorkomen dat containers vol zitten. Hiermee willen we bijplaatsingen zoveel mogelijk voorkomen. We proberen met campagnes inwoners hiervan bewust te maken.

Met de extra weekendinzet lukt het aardig om de hoeveelheid zwerfvuil en het aantal afvalcontainers en afvalbakken ook in het weekend op niveau te houden. Voor wat betreft de bijplaatsingen en de dumpingen is dat nog niet zo. In 2025 gaan we door met het extra reinigen. Om te helpen afval op een goede manier aan te bieden worden bewoners geworven om containers te adopteren. Ook worden in samenwerking

Irado afvalcoaches ingezet die advies geven en toezicht houden op het aanbieden van afval.

Global Goals

Programma Ruimtelijke inrichting in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

31

Indicatoren	
Outcome indicator	1. Tevredenheid met de buitenruimte (wegen/paden/pleinen, groen en straatverlichting)

Bron: Monitor Leefbaarheid en veiligheid 2022

Toelichting In de tweejaarlijkse monitor leefbaarheid en veiligheid vragen we Schiedammers onder meer naar hun waardering van de buitenruimte. We vragen naar de tevredenheid met de voorzieningen wegen/paden/pleinen, groen en straatverlichting. Met de gemiddelde tevredenheid over deze voorzieningen meten we de onderhoudstoestand van de buitenruimte.

Nulmeting 2024 56% is (zeer) tevreden

Output indicator	1a. Aandeel buitenruimtemeldingen dat tijdig is afgehandeld
-------------------------	--

Bron: Financiële rapportage Irado

Toelichting Meldingen over ongeregelheden in de buitenruimte behandelt Irado. Irado rapporteert maandelijks over het aandeel Beheer Openbare Ruimte (BOR)-meldingen wat zij binnen de afgesproken termijn afhandelen. Hoe minder ongeregelheden, hoe hoger de waardering van de buitenruimte.

Nulmeting 2022 87%

Doelstelling 2026 90%

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

32

Indicatoren	
Outcome indicator	2. Gemiddeld rapportcijfer verloedering (rommel op straat, hondenpoep op straat, bekladding, vernieling straatmeubilair)

Bron:	Monitor Leefbaarheid en veiligheid
Toelichting	In de tweejaarlijkse monitor leefbaarheid en veiligheid is een rapportcijfer voor de mate van verloedering berekend. Hoe vaak bekladding, rommel op straat, hondenpoep op straat en vernieling van straatmeubilair voorkomen, bepaalt het rapportcijfer voor verloedering. Ook zegt de hoeveelheid iets over hoe mensen de fysieke kwaliteit van een buurt ervaren.
Nulmeting 2024	5,8

Output indicator	2a. Beeldkwaliteit dagelijks onderhoud groen en reiniging
-------------------------	--

Bron:	Rapportage beeldkwaliteit
Toelichting	De beeldkwaliteit van het dagelijks onderhoud van de buitenruimte volgens richtlijnen meten we periodiek. We toetsen of de beeldkwaliteit voldoet aan de vastgestelde ambitieprofielen. Hoe hoger de beeldkwaliteit, hoe meer mensen de buitenruimte waarderen.
Nulmeting 2022	94,1%
Doelstelling 2026	95%

Kaderstellende beleidsnota's

- Stadsvisie Schiedam 2030
- Visie openbare ruimte Schiedam
- Groen-blauwe structuurvisie
- Groenvisie 'Buitengewoon Groen'
- Mobiliteitsvisie 'Samen op weg in Schiedam'
- Kadernota Beheer Openbare Ruimte 2023-2027
- Programma Water en Riolering 2024-2027
- Klimaatadaptatieplan Schiedam
- Handboek Openbare Ruimte

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

33

Een kwalitatief hoogwaardige woningvoorraad

Het kerndoel van de Woonvisie 'Groeï als kans voor de stad', is het verbeteren van de kwaliteit van de woningvoorraad in Schiedam. Dit doen we door het toevoegen van kwalitatief goede nieuwbouwwoningen én door het stimuleren van verbetering van bestaande woningen. Het uiteindelijke doel is om van Schiedam een aantrekkelijke en duurzame stad te maken. Een stad waarin veel verschillende mensen een passende en betaalbare woning kunnen vinden. In leefbare en veilige buurten en wijken.

Uitbreiding woningvoorraad

Schiedam heeft een opgave om het aantal woningen uit te breiden. Hiervoor ontwikkelen we het liefst gestapelde woningen (appartementen) rond ov-knooppunten. We sturen hierop aan via ruimtelijke kaders en ontwikkelovereenkomsten met partijen in de stad. Zo sluiten we aan bij ontwikkelingen in de regio (verstedelijking langs ov-lijnen) en de toenemende vraag van kleinere huishoudens. Op plekken die hiervoor geschikt zijn, kiezen we voor de bouw van eengezinswoningen. De ruimte hiervoor in onze stad is echter beperkt.

In de Woonvisie 'Groeï als kans voor de stad' richten we ons op verbetering van de woningvoorraad: op nieuwbouw én op herstructurering van bestaande wijken. Dit is een belangrijk aspect in de toetsing of projecten voldoen aan de Woonvisie. Volgens de woningmarkt- en verstedelijkingsafspraken worden van 2020 tot 2030 in totaal 7.000 nieuwe woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. Daarvan zijn er 1.000 nieuwe sociale huurwoningen ter vervanging van bestaande sociale huurwoningen van slechte kwaliteit. De rol van de gemeente is om te faciliteren, kaders te stellen, ruimtelijke mogelijkheden te scheppen en met procedures te sturen op

kwalitatief goede initiatieven. Als de gemeente eigenaar is van een bepaald stuk grond, gebruiken we deze grond ook om de doelstellingen van de Woonvisie te halen.

Met meerjarige plannen werken we de doelen uit de Woonvisie concreet uit. We beschikken vanaf 2023 over een budget van € 851.000 om de woningbouwproductie te versnellen. Dit doen we door onderzoeken te laten uitvoeren of projecten op de markt te brengen.

Meer balans in woningaanbod

Het in stand houden van Voldoende (betaalbare) sociale woningen en middeldure woningen in het middensegment is een belangrijk ambitie. Dit komt ook terug in regionale afspraken. We willen niet alleen nieuwe sociale huurwoningen toevoegen, maar ook woningen voor midden- en hogere inkomensgroepen, een- en tweepersoonshuishoudens, starters en ouderen met of zonder zorgvraag. Dit leidt tot meer balans in het woningaanbod, in alle wijken van de stad. Zo krijgen alle inkomensgroepen meer kansen in alle wijken van de stad. Het behoud van betaalbare woningen in het goedkope- en middensegment is een aandachtspunt, evenals het bevorderen van duurzame woningbouw, levensloopbestendig wonen en nieuwe woonvormen. We willen alle Schiedammers, jong, oud en gezinnen de mogelijkheid bieden om binnen de stad een passende woning te vinden en hun wooncarrière (de ontwikkeling van opeenvolgende woningen waarin iemand gedurende zijn of haar leven woont) op te bouwen. Daarbij willen we nadrukkelijk ook inwoners uit de middeninkomens behouden. Dit zijn inwoners die we eerder nog vaak uit de stad zagen vertrekken. Met een divers woningaanbod

bieden we iedereen de kans op een volgende stap in hun wooncarrière en houden we de doorstroming op gang. We doen dit door bij nieuwbouwprojecten woningen te bouwen voor alle soorten huishoudens en in alle prijsklassen. Voor de bestaande woningvoorraad maken we afspraken met bijvoorbeeld woningcorporaties over huurprijsontwikkeling. Ook benutten we de diverse wettelijke mogelijkheden om ongewenste ontwikkelingen op de bestaande particuliere markt te beperken, zoals de opkoopbescherming, die in twee wijken is ingevoerd.

Er is specifieke aandacht voor complexe woon-zorgopgaven. Zo komen er passende woningen met voorzieningen voor zorgbehoevende ouderen en is er een passend aanbod voor aandachtsgroepen (een groep mensen met een speciale of bijzondere woonbehoeften) en urgent woningzoekenden. Met het Uitvoeringsprogramma Wonen en Zorg waarborgen we voldoende aanbod van woningen met voorzieningen voor aandachtsgroepen en zorgbehoevende ouderen. Daarbij bieden we initiatiefnemers ook de gelegenheid om zelf te ontwikkelen. Ook kijken we naar tijdelijke en flexibele vormen van huisvesting voor zogenaamde spoedzoekers, waaronder specifiek slachtoffers van de oorlog in Oekraïne, en werken we aan een nieuw woonwagen- en standplaatsenbeleid.

Waar nodig voeren we specifiek voor de Schiedamse situatie lokale regelgeving in, of zetten we die voort. Denk aan de lokale regels rond kamerverhuur, woningvorming en woningsplitsing, of de toepassing van de Wet Bijzondere Maatregelen Grootstedelijke Problematiek (Wbmgp). De inzet van de opkoopbescherming en de Wet goed verhuurderschap waarborgen het behoud van het woningaanbod en de kwaliteit van de woningvoorraad.

Programma Ruimtelijke inrichting in samenhang

Paragrafen

Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

34

Kwaliteitsverbetering woningvoorraad

We geven ontwikkelende partijen ruimtelijke voorwaarden die het mogelijk maken kwalitatief goede woningen toe te voegen aan de woningvoorraad. Daarnaast is het verbeteren van de bestaande woningvoorraad door onderhoud en verduurzaming van belang. Voor de uitvoering van deze ambitie hebben we (ook) voor 2025 subsidie aangevraagd en toegekend gekregen in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma en de regeling Aanpak Energiearmoede. Aanvullend daarop stimuleert het Servicepunt Woningverbetering kwaliteitsverbetering van de bestaande particuliere woningvoorraad door onder andere funderingsherstel, onderhoud en verduurzaming. Er is een actieve ondersteuning voor particuliere woningeigenaren bij vragen over woningverbetering en subsidieregelingen, met extra aandacht voor Nieuwland en Oost. Een voorbeeld is het aanbieden van laag rentende leningen aan Verenigingen van Eigenaren (VvE's).

We werken aan de vernieuwing en verbetering van de wijken Nieuwland en Oost, met ondersteuning van het Rijk, zoals in de Staatsliedenbuurt in Nieuwland. Bevorderen van duurzame woningbouw, natuurinclusief bouwen (waarbij je extra aandacht besteedt aan de natuurlijke omgeving rondom je huis) en vergroening in de woonomgeving zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. De gemeente speelt binnen het Nationaal Programma voor Nieuwland en Oost een verbindende en stimulerende rol, en brengt betrokken partijen in de stad bij elkaar.

Global Goals

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

Indicatoren	
Outcome indicator	3. Bouwplannen met onherroepelijke omgevingsvergunning of vastgesteld bestemmingsplan

Bron:	Woonvisie planvoorraad. Eigen informatie verleende omgevingsvergunningen en vastgestelde bestemmingsplannen (in de toekomst ruimtelijk kader vastgelegd in de omgevingsvisie).
Toelichting	De kwaliteit van de woningvoorraad moet verbeteren. Het vervangen van bestaande woningen door nieuwe woningen en het toevoegen van extra nieuwbouwwoningen draagt bij aan een gemiddeld betere kwaliteit van de totale woningvoorraad. De rol van de gemeente is om de randvoorwaarden te scheppen voor het kunnen realiseren van de nieuwbouw. Belangrijk is dat de bestemming passend is en de omgevingsvergunning verleend kan worden. We noemen dit 'vergunbare plannen', plannen waarvoor het ruimtelijk kader vast ligt. Dit betekent dat er een omgevingsvergunning is verleend of verleend kan worden als deze wordt aangevraagd en dat de gemeente alle randvoorwaarden voor de bouw gerealiseerd heeft.
Nulmeting 2021	Woonvisie planvoorraad 7.250 woningen (bruto) opgenomen, hiervan 25% vergunbare plannen
Doelstelling 2026	50% vergunbare plannen

Output indicator	3a. Overcapaciteit (130%) planvoorraad
-------------------------	---

Bron:	Woonvisie / regionale woningmarktafspraken
Toelichting	In de ontwikkeling van een woningbouwproject kunnen er altijd factoren optreden die het plan vertragen of onmogelijk maken. Denk aan vertraging in de procedure of een planherziening door marktomstandigheden. Om de kans te vergroten dat de gemeente haar doelstellingen behaalt, is het noodzakelijk dat er een ruime planvoorraad wordt aangehouden. Die is nodig om tegenvallers op te kunnen vangen en de kans te vergroten op 100% van de beoogde productie uit te komen.
Nulmeting 2021	120%
Doelstelling 2026	125%

Kaderstellende beleidsnota's

- Stadsvisie Schiedam 2030
- Woonvisie 'Groei als kans voor de stad'
- Beleidsnota Woonruimtevoorraadbeheer
- Woonwagengebeleid

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

36

Bereikbare stad

Schiedam is van oudsher een goed bereikbare stad. Maar de bereikbaarheid van de stad staat onder druk. Het ov-aanbod neemt steeds verder af, en door de toename van verkeer wordt het ook onveiliger. We willen dat de bereikbaarheid verbetert om de stad te laten functioneren en verder te kunnen ontwikkelen. Een goede inrichting van de stad helpt onze inwoners ook bij het maken van duurzame mobiliteitskeuzes. Hiermee verbeteren we de bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid van onze buurten.

Betere doorstroming

We willen dat het verkeer in de toekomst rijdt waar het hoort te rijden. Doorgaand verkeer gaat niet meer door woonwijken of het centrum, maar vooral om de stad en woongebieden heen. Zo blijft de stad leefbaar voor onze inwoners, maar ook bereikbaar voor iedereen die graag naar Schiedam wil komen. We presenteerden daarom in 2024 een verkeerscirculatieplan (Strategisch plan Verkeerscirculatie & Verkeersveiligheid Schiedam 2025-2035) voor de stad, met daarin de investeringen die nodig zijn om zowel de verkeerscirculatie in de stad als de bereikbaarheid van Schiedam te verbeteren. We bouwen vanaf 2025 hierop door en werken de plannen verder uit richting uitvoering. Op meer plekken wordt de stad hierdoor prettiger en veiliger om te beleven. Het verkeerscirculatieplan ondersteunt hiermee de ruimtelijke, economische en sociale opgaven van de stad.

Parkeren

Parkeeroverlast is een van de grootste en meest urgente problemen in de stad en door het gestegen autobezit ervaren mensen steeds meer problemen. We geven voor nu voorrang aan de aanpak van parkeerexcessen. Daar waar mogelijk wordt met kleine maatregelen meer parkeerruimte in de

wijken gefaciliteerd. Tegelijkertijd blijft een aanpak van de parkeerproblemen nodig om de stad te kunnen blijven ontwikkelen en de leefbaarheid te verbeteren. Het uitbreiden van parkeerregulering is hierbij een noodzakelijk onderdeel. Bij voldoende draagvlak in bestaande buurten voeren we betaald parkeren in als middel om parkeeroverlast op straat te verminderen en het gebruik van alternatieve voorzieningen te stimuleren. In 2025 starten we na de uitgevoerde draagvlakmeting met betaald en vergunninghoudersparkeren in de Cartonnagebuurt in Nieuwland.

Vanuit het coalitieakkoord “Verder, voor een kleurrijke stad” biedt de gemeente wijken zelf de mogelijkheid om te verzoeken tot een onderzoek voor draagvlak voor invoering van betaald parkeren. We onderzoeken de mogelijkheid hiervoor, zodra de nieuwe cijfers van de parkeerdrukmetingen (november 2024) in het eerste kwartaal van 2025 bekend zijn.

In nieuw te ontwikkelen delen van de stad, waaronder Schieveste, Nieuw Mathenesse en het zuidelijke deel van Schiedistrict werken we aan een totaalaanpak van mobiliteit met aandacht voor duurzame mobiliteit, minder straatparkeren, meer parkeerregulering en handhaving. Betaald parkeren wordt hier ingevoerd als onderdeel van de gebiedsontwikkeling en de mobiliteitsaanpak.

Verkeersveiligheid

In Schiedam neemt het aantal ongevallen de laatste jaren sterk toe, met 2022 als voorlopig dieptepunt. Het wordt steeds drukker in het verkeer en ook het aantal klachten en meldingen over verkeersonveilige situaties neemt toe. Het is daarom nodig om de verkeersonveiligheid aan te

pakken en het aantal verkeersongevallen en -slachtoffers in de stad te verminderen. Hiervoor gaan we de buitenruimte opnieuw inrichten, verkeersonveilige locaties aanpakken, gedragscampagnes uitvoeren en gericht handhaven op veelvoorkomende oorzaken van verkeersonveiligheid. In Schiedam zijn relatief vaak kinderen betrokken bij een verkeersongeval. We gaan daarom eerst autovrije- en autoluwe zones in de omgeving van scholen realiseren. We verbeteren de veiligheid op veel gebruikte loop- en fietsroutes naar de scholen in de stad. Met gerichte acties op scholen en passende maatregelen in de omgeving stimuleren we ouders en kinderen naar school te komen lopen of op de fiets te komen. En we verbeteren de informatievoorziening over het aanbod aan verkeerseducatie richting scholen.

Met een aantal gerichte maatregelen in de aanpak van verkeersonveilige situaties gaan we door. Zo wordt de zichtbaarheid van voetgangers op een aantal onveilige oversteekplaatsen verbeterd. Daarnaast verbeteren we op verschillende locaties de belijning en verwijderen we onveilige obstakels op en aan de weg. Op andere plekken zorgen nieuwe verkeersdrempels voor lagere snelheden op de weg. Het Rijksoverheid en de MRDH ondersteunen deze aanpak met extra subsidies voor dergelijke veiligheidsmaatregelen.

Verbetering Openbaar Vervoer

Het openbaar vervoer (ov) schiet in Schiedam te kort, zo blijkt ook uit het oordeel van Schiedamse reizigers. Het is en blijft daarom noodzakelijk om te blijven werken aan de beschikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van het gehele ov-systeem in Schiedam.

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

Paragrafen

Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

37

Het ov is er wat ons betreft voor iedereen. Ringbus lijn 52 is met meer dan 20.000 reizigers per jaar een succesvolle maatwerkoplossing. Met MRDH en RET spraken we af om deze dienstverlening in 2025 voort te zetten. De huidige AOW-plus regeling gaat mee met de actuele AOW-leeftijd van 67 jaar. In de avonden en nachten moet Schiedam ook goed bereikbaar zijn. Schiedam blijft ook in 2025 aangesloten op de weekendmetro, waarmee de stad op vrijdag en zaterdag tot 1.45 uur met het ov bereikbaar blijft. Daarnaast blijven we richting de MRDH en de RET pleiten voor een zo snel mogelijke terugkeer van de nachtbussen op zaterdag- en zondagnacht.

In de MIRT Verkenning Oude Lijn & Knooppunten onderzoeken we de verbetering en vernieuwing van Station Schiedam Centrum én de uitbreiding van de capaciteit van het spoor langs verstedelijkingslocaties tussen Den Haag en Dordrecht. Zoals afgesproken doen Schiedam, de MRDH en de RET in een gebiedsgerichte verkenning onderzoek naar de mogelijkheden om de ov-bereikbaarheid van Schiedam Noord duurzaam te verbeteren.

Mobiliteit voor iedereen

Mobiliteit moet voor alle Schiedammers veilig, toegankelijk en betaalbaar zijn. Ook voor Schiedammers met een beperking of een bijzondere vervoerbehoefte. De beschikbaarheid en betaalbaarheid van vervoer staan onder druk. Het gebruik van doelgroepenvervoer is kostbaar en er zijn veel andere reismogelijkheden. We willen zelfredzaamheid en zelfstandig reizen bevorderen, maar mobiliteit betekent soms ook maatwerk. Voor wie mobiliteit niet vanzelfsprekend is, kijken we naar aanvullende vervoersmogelijkheden. We bieden via ons [nieuwe vervoerloket](#) een reisadvies en reismogelijkheid passend bij de vraag, behoefte en mogelijkheden van de reiziger. Daar waar het kan, wijzen we reizigers zoveel mogelijk op de

mogelijkheden van ov en voorzieningen als Argos Mobiel.

We faciliteren de overstap naar het ov door knelpunten in toegankelijkheid op te lossen. In 2024 is onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van haltes en ov-knooppunten in de MVS-gemeenten (Maassluis, Vlaarding en Schiedam). Het bijbehorende uitvoeringsplan is onze inbreng voor het Uitvoeringsprogramma Toegankelijk Openbaar Vervoer 2024-2028 van de MRDH waarvoor subsidiemogelijkheden beschikbaar zullen komen.

Versterken van het fietsnetwerk

Schiedam werkt toe naar een fietsvriendelijke stad. We willen het gebruik van de fiets als dagelijks vervoersmiddel stimuleren in Schiedam, en tussen Schiedam en de regio. We willen de komende jaren het fietsnetwerk in Schiedam veilig en aantrekkelijk maken. Kleine projecten, die de verkeersveiligheid van fietsers vergroten en die enkelzijdige ongevallen moeten voorkomen, pakken we in 2025 op. Bij het station Schiedam Centrum verbeteren we de fietsenstalling door de aanleg van ruim 1.700 fietsparkeerplaatsen, met daarin ook ruimte voor buitenmodelfietsen (bijvoorbeeld bakfietsen) en bromfietsen. Bij aangewezen hubs voor deeltweewielers komen parkeervakken waar deeltweewielers moeten worden geparkeerd. We gaan door met de aanleg van fietstrommels en buurtfietsstallingen in de oude stadswijken.

Global Goals

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

38

Indicatoren	
Outcome indicator	4. Aantal verkeersongevallen en –slachtoffers op het gemeentelijk wegennet
Bron:	Verkeersongevallendata BRON ViaStat
Toelichting	Jaarlijks de door CBS en SWOV verzamelde en verrijkte verkeersongevallendata via de ViaStat database beschikbaar gemaakt voor gemeenten die deze informatie kunnen benutten voor beleidsdoeleinden.
Nulmeting 2022	434 ongevallen, 172 verkeersslachtoffers per jaar
Output indicator	4a. Gemiddeld rapportcijfer verkeersoverlast (te hard rijden, parkeeroverlast, agressief rijgedrag)
Bron:	Monitor Leefbaarheid & Veiligheid
Toelichting	Elke 2 á 3 jaar monitort het Kenniscentrum MVS de leefbaarheid en veiligheid in de stad. Onderdeel van de monitor zijn vragen over verkeer en parkeren en de effecten op de leefbaarheid. Hieruit volgt een algemeen belevingsoordeel over de verkeerssituatie in de buurt, wijk en stad. Verandering van dit cijfer geeft aan of, naar oordeel van inwoners, door de gemeente in voldoende mate en op effectieve wijze werkt aan vermindering van de verkeersoverlast en verbetering van de verkeersveiligheid. Het is hiermee een brede indicator voor aanpak van de verkeerssituatie in de stad.
Nulmeting 2024	5,7
Doelstelling 2026	6,4 (+10%)

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

Indicatoren

Outcome indicator	5. Fietsgebruik in de stad
-------------------	----------------------------

Bron:	Periodiek fietstelprogramma gemeente Schiedam
Toelichting	De gemeente voert periodiek fietstellingen uit op een aantal vaste fietstelpunten. Hiermee kunnen we de ontwikkeling van het fietsgebruik monitoren.
Nulmeting 2019	34.015 fietsers per werkdag op 15 verschillende plaatsen in de stad

Output indicator	5a. Aantal gerealiseerde fietsparkeerplekken (openbaar en fietskluizen)
------------------	---

Bron:	Voortgangsrapportage uitvoeringsprogramma fiets
Toelichting	De gemeente breidt de komende jaren het aantal fietsparkeerplekken bij ov-knooppunten (A), publiekslocaties (B) en – voorzieningen (C) en in woonwijken fors uit. Doel is om in de behoefte aan fietsparkeerplekken te voorzien en bij te dragen aan het fietsgebruik in de stad. We willen het aantal fietsparkeerplekken in de genoemde categorieën elk met tenminste 10% laten toenemen.
Nulmeting 2022	Index aantal fietsparkeerplaatsen per categorie A, B, C 2022 = 100
Doelstelling 2026	Index aantal fietsparkeerplaatsen per categorie A, B, C 2026 > 110

Kaderstellende beleidsnota's

- Stadsvisie Schiedam 2030
- Mobiliteitsvisie 'Samen op weg in Schiedam'
- Strategisch plan Verkeerscirculatie & Verkeersveiligheid Schiedam 2025-2035

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

40

Duurzame en diervriendelijke leefomgeving

We werken toe naar een duurzame en toekomstbestendige stad. Hierin willen een hoogwaardig en toekomstbestendig leefmilieu creëren. Op alle gebieden is zowel de balans tussen de behoeften van de mens en natuur hierbij van belang.

Klimaatneutraliteit

In 2050 is Schiedam een klimaatneutrale stad, onder andere op het gebied van mobiliteit, de bebouwde omgeving en scheepvaart. Voor de bebouwde omgeving betekent dit dat het gebruik van energie zoveel mogelijk wordt beperkt, bij zo veel mogelijk gebouwen de aardgas aansluiting wordt afgekoppeld en dat de overstap naar duurzame en hernieuwbare energie wordt gemaakt. Als eerste tussenstap is als doel gesteld om in 2030 in Schiedam 49% minder CO₂ uit te stoten dan in 1990.

Interne verduurzaming gemeente

Als gemeente stimuleren we de stad te verduurzamen op vele vlakken. We geven een goed voorbeeld door de CO₂-uitstoot uit onze eigen gebouwen en organisatie te verlagen. We geven bijvoorbeeld inzicht in de eigen CO₂-uitstoot door de opzet en doorontwikkeling van de CO₂-prestatieladder.

Verduurzaming bebouwde omgeving

We realiseren het warmtenet in Groenord, waar we in 2025 bestaande woningen op zullen aansluiten zodat zij duurzame warmte geleverd krijgen in plaats van aardgas.

Ten minste 33% van de particuliere woningvoorraad moet voor 2030 worden verduurzaamd door te isoleren, groene daken te realiseren, duurzame energie op te wekken, aardgasvrij te worden of een combinatie daarvan. Hiervoor

wordt o.a. de Lokale Aanpak Isolatie opgezet via het Nationaal Isolatieprogramma. De begeleiding en ondersteuning van onder andere particulier woningbezit wordt uitgevoerd door het Servicepunt Woningverbetering.

Energiearmoede

We hebben de ambitie om tot 2026 5000 huishoudens met een laag inkomen en een hoge energierekening te helpen. We noemen dit energiearmoede. We maken voor de financiering hiervan gebruik van de specifieke uitkering (SPUK) Energiearmoede. Energiearmoede bestrijden we onder andere door het inzetten van Energiehulp, bestaande uit energiefixers, energiesprekuren en tips voor gedragsverandering.

Financiering

We staan een versnelling van de verduurzaming van Schiedam voor, onder de voorwaarde dat het tempo hiervan mede afhankelijk is van het verkrijgen van aanvullende financiële middelen. We identificeren kansen om op specifieke thema's extra financiering te krijgen in de vorm van subsidies op nationaal en/of Europees niveau, zoals reeds aangevraagde en ontvangen budgetten voor isolatie, een warmtenet en energiearmoede.

Klimaatadaptatie

In 2050 is Schiedam een klimaatbestendige en waterrobuuste stad. De focus ligt op het verminderen van de kans op het ontstaan van wateroverlast en het voorkomen van grote gevolgen door droogte, hitte en overstromingen. Hiervoor worden wijkklimaatkaarten gemaakt. Hierop staan de knelpunten, kansen en oplossingsrichtingen voor de verschillende klimaatadaptatie thema's. De aanpak kan

vervolgens worden vastgelegd in een omgevingsprogramma klimaatadaptatie, met een geüpdatet uitvoeringsagenda. Hierna onderzoeken we of we richtlijnen kunnen verwerken in het omgevingsplan. Klimaatadaptatie nemen we mee in de verschillende gebiedsontwikkelingen en (her) inrichtingsplannen voor stadsdelen, wijken en straten van Schiedam. Klimaatadaptatie krijgt ook bij particuliere initiatieven de aandacht.

Het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) en het Klimaatadaptatieplan zijn de belangrijkste instrumenten om de openbare ruimte klimaatrobuust in te richten. Hierin zit de beleidsmatige en operationele vertaling van de raadsaders, wettelijke taken en noodzakelijke ingrepen naar de Schiedamse situatie.

Wateroverlast moet worden verminderd door afkoppeling van hemelwaterafvoer en waterdoorlatende toepassingen in de openbare ruimte en op privéterrein. De subsidieregeling Schiedam Waterklaar ondersteunt bewoners om maatregelen te nemen waarbij zij meer water opvangen op hun eigen grond met groene daken, regentonnen en ontharding van de tuin. We stellen eisen aan de minimale wateropvang, zo nodig via regelstelling. Door versteende gebieden te vergroenen en meer schaduwrijke plekken in de openbare ruimte te creëren, verminderen we het risico op hittestress. Wij richten ons bijvoorbeeld op het inrichten van groen-blauwe schoolpleinen. Door waterbergingscapaciteit toe te voegen in gebieden die kwetsbaar zijn voor wateroverlast, verminderen we de impact van hevige regenval.

Programma Ruimtelijke inrichting in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

41

Dierenwelzijn en natuurinclusiviteit

In 2050 is Schiedam een biodiverse en natuurinclusieve stad. Het belang van flora en fauna is fysiek en juridisch verankerd in de ontwikkeling van de stedelijke omgeving. Er is goed zicht op, en kennis van, de planten en dieren die we willen behouden in onze stad of waarvan we het voorkomen willen stimuleren. Om dit beleidsdoel te behalen, is het Actieprogramma Dierenwelzijn opgesteld, dat in 2025 verder wordt uitgevoerd. We stellen een soorten managementplan op voor de wijk Groenord, en daarna voor de gehele stad. Zo wordt verduurzaming van gebouwen eenvoudiger voor onze inwoners, omdat op voorhand bekend is hoe we met de leefruimte van gebouw bewonende soorten omgaan.

Circulariteit

In 2050 is Schiedam een circulaire stad. Het gebruik van primaire grondstoffen en de productie van afval is tot een minimum beperkt. Het gebruik van beschikbare middelen en producten wordt zoveel als mogelijk geoptimaliseerd en beschikbaar gesteld aan de gemeenschap. Schiedam heeft een functie in de regionale uitwisseling van materiaalstromen.

Global Goals

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

Indicatoren	
Outcome indicator	6. Verminderen uitstoot van CO₂ (gebouwde omgeving, mobiliteit, industrie)

Bron:	De Klimaatmonitor. Met behulp van de Klimaatmonitor van het rijk kan de voortgang van de energietransitie in alle gemeenten, regio's en provincies in Nederland gemonitord worden.
Toelichting	Het verminderen van de CO ₂ is een belangrijke indicator, omdat de gemeente Schiedam streeft naar 49% minder CO ₂ uitstoot in 2023 t.o.v. 1990. Bij de gemeente Schiedam willen we de uitstoot van broeikasgassen die we zelf veroorzaken, verminderen én we proberen de uitstoot van heel Schiedam omlaag te brengen.
Nulmeting	-

Output indicator	6a. Aantal woningen dat aardgas-ready is 1259
-------------------------	--

Bron:	Nieuwe Energie voor Groenord
Toelichting	Aardgasvrij-ready betekent dat woningen klaar zijn om de overstap naar aardgasvrij te maken, bijvoorbeeld dat woningen voldoende geïsoleerd zijn om aan te sluiten op een warmtenet. Voor het project Nieuwe Energie voor Groenord werken we samen met Woonplus en Eneco aan het aardgasvrij maken van deze wijk. Met onze lokale aanpak isolatie, als onderdeel van het Nationaal Isolatie Programma, zetten we een eigen isolatieprogramma op voor koopwoningen. Daarmee verbeteren we slecht geïsoleerde woningen van eigenaren die moeite hebben hun woning te verduurzamen.
Nulmeting 2022	Aantal woningen dat aardgasvrij-ready is 700
Doelstelling 2026	Aantal woningen dat aardgasvrij-ready is 3500

Indicatoren	
Output indicator	6b. Aantal woningen dat via het Nationaal Isolatie Programma geïsoleerd is 0

Bron:	-
Toelichting	Met onze lokale aanpak isolatie, als onderdeel van het Nationaal Isolatie Programma, zetten we een eigen isolatieprogramma op voor koopwoningen. Daarmee verbeteren we slecht geïsoleerde woningen van eigenaren die moeite hebben hun woning te verduurzamen.
Nulmeting 2022	Aantal woningen dat via het Nationaal Isolatie Programma geïsoleerd is 0
Doelstelling 2026	Aantal woningen dat via het Nationaal Isolatie Programma geïsoleerd is 600

Kaderstellende beleidsnota's

- Stadsvisie Schiedam 2030
- Klimaatbeleid gemeente Schiedam 'Een wereld te winnen'
- Actieplan Lucht en Geluid
- Hogere waarden voor geluid
- Geluidsplan Industrieterrein Schiedam-Zuid
- Klimaatadaptatieplan Schiedam
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Schiedam (vGRP) 2020-2023

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Taakveld	0.63 Parkeerbelasting	0	-3.520	-3.520	0	-3.627	-3.627	0	-4.487	-4.487
	0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	533	0	533	298	0	298
	2.1 Verkeer en vervoer	16.373	-570	15.803	17.359	-442	16.917	18.411	-430	17.981
	2.2 Parkeren	1.569	-23	1.546	2.051	-21	2.030	1.960	-21	1.939
	2.4 Economische havens en waterwegen	2.385	-1.321	1.063	2.566	-1.171	1.395	2.036	-1.171	865
	2.5 Openbaar vervoer	295	-68	227	296	-68	227	166	0	166
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	8.685	0	8.685	8.804	0	8.804	8.363	0	8.363
	7.2 Riolering	9.791	-11.154	-1.363	10.289	-11.826	-1.538	10.446	-11.962	-1.516
	7.3 Afval	12.324	-14.328	-2.004	12.639	-14.439	-1.800	13.952	-15.692	-1.740
	7.4 Milieubeheer	6.852	-2.850	4.003	7.142	-4.536	2.607	3.338	-885	2.454
	8.1 Ruimtelijke ordening	5.091	0	5.091	6.345	-131	6.213	5.915	0	5.915
	8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)	20.673	-16.545	4.128	23.156	-22.669	487	27.773	-27.286	487
	8.3 Wonen en bouwen	8.445	-2.613	5.832	8.593	-2.233	6.360	6.924	-2.210	4.714
	Saldo van baten en lasten	92.484	-52.991	39.493	99.773	-61.165	38.608	99.582	-64.144	35.439
Reserve	0.10 Mutaties reserves	3.133	-10.978	-7.845	2.865	-5.741	-2.876	1.303	-2.720	-1.417
	Saldo van baten en lasten	3.133	-10.978	-7.845	2.865	-5.741	-2.876	1.303	-2.720	-1.417
	Begroot resultaat	95.617	-63.969	31.648	102.638	-66.906	35.732	100.886	-66.864	34.022

Programma **Ruimtelijke inrichting** in samenhang

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2024

Output 1a

Output 2a

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Output 6b

**gemeente
Schiedam**

Economie in ontwikkeling

11%

van de totale begroting is
bestemd voor programma
Economie in ontwikkeling

Totaal lasten
€ 48,8 miljoen

Totaal baten
€ 37,7 miljoen

Outcome indicator

Output indicator

Een sterk vestigingsklimaat voor een gezonde economie

1. Waardering van Schiedam als vestigingsplaats

1a. Tevredenheid met gemeentelijke dienstverlening
aan ondernemers

Toekomstbestendige gebiedsontwikkelingen

2. Functiemenging

2a. Bezettingsgraad commercieel vastgoed Binnenstad

2b. Gronduitgifte in SchieDistrict en Havens

Een toekomstbestendige en toegankelijke culturele infrastructuur

3. Waardering culturele instellingen

3a. Aantal bezoeken aan gesubsidieerde
culturele instellingen

4. Aandeel inwoners dat gebruikt maakt van
culturele voorzieningen

4a. Aantal bezoeken van Schiedammers aan
gesubsidieerde culturele instellingen

Aantrekkelijke stad met een sterk imago

5. Aandeel inwoners dat trots is op Schiedam

5a. Aantal bezoekers van Jeneverfestival en
International Dutch Distillers Festival

6. Aantal bezoekende toeristen

6a. Aantal hotelovernachtingen

Economie in ontwikkeling

Ambitie

Het programma Economie in ontwikkeling werkt aan de vakgebieden economie, cultuur en stadsmarketing en de gebiedsontwikkelingen. Al deze onderdelen dragen bij aan Schiedam als aantrekkelijke woon-werkstad voor bewoners, bezoekers en ondernemers.

We willen dat Schiedam een sterk vestigingsklimaat heeft waarin ondernemers toekomstbestending kunnen ondernemen en investeren. Een stad met passende en voldoende werkgelegenheid en goede voorzieningen voor een gezonde economie. Veel van deze ambities realiseren we in de vier gebiedsontwikkelingen: de binnenstad, SchieDistrict, Nieuw-Mathenesse en de havens. Schiedam is een stad met een rijk cultureel aanbod. We willen de culturele voorzieningen toekomstbestendig maken en waar nodig versterken. We zorgen daarbij voor een divers aanbod waarmee we meerdere bevolkingsgroepen bereiken.

Een onderscheidend en herkenbaar imago draagt bij aan de aantrekkelijkheid van onze stad voor bewoners, ondernemers en toeristen. We willen ons imago versterken en we profileren Schiedam in onze marketing als Dutch Distillers District. Dat doen we tegen de achtergrond van ons verleden als stad van gedistilleerd. We benutten daarvoor de historische binnenstad en ons unieke jenevererfgoed.

Global Goals

Een sterk vestigingsklimaat voor een gezonde economie

Inleiding

We willen graag dat ondernemers, investeerders en bewoners zich vestigen in Schiedam. Daar werken we hard aan. Zoals we ook beschrijven in de in 2021 vastgestelde Economische Visie 'Kansen voor Schiedam'. Deze visie richt zich op het versterken van de stedelijke economie. 'Maken en Belevén' is de focus van de gemeente om kansen te benutten. In 2023 stelden we het Uitvoeringsprogramma Economie (UPE) vast waarmee we extra investeringen konden doen in de periode tot en met 2025. In 2025 gaan we verder met het beleid dat we ingezet hebben zodat we duurzaam en economisch kunnen blijven groeien. Passend binnen de financiële kaders van 2026 en verder. We gaan nog meer de samenwerking aan met andere overheden en netwerkorganisaties, maar ook met bedrijven en ontwikkelaars. Zo wordt de stad steeds aantrekkelijker voor mensen en organisaties om zich hier te vestigen en komt dit een brede welvaart in de stad en de regio ten goede.

Dienstverlening en partnerschap

Onze accountmanagers onderhouden en versterken onze contacten met bedrijven. Ze brengen samenwerking tot stand op specifieke thema's en stellen kennis beschikbaar. De website ondernemendschiedam.nl biedt een platform voor informatie-uitwisseling. Belangrijke aandachtsgebieden in het UPE zijn maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) en Impact Ondernemen. Impact ondernemers hebben een bedrijfsmodel gericht om maatschappelijke opgaven op te lossen. We willen Schiedamse impact ondernemers een podium bieden, relevante netwerken activeren en MVO, Impact Ondernemen en social return on investment (SROI) stimuleren. Met periodieke klantonderzoeken toetsen we of bedrijven tevreden zijn over onze dienstverlening. In 2025 voeren we weer de tweejaarlijkse ondernemersmonitor uit.

Innovatie en innovatief vestigingsklimaat

Voor een lokale en regionale economie die lang kan bestaan, is het belangrijk dat bedrijven innoveren en zich aanpassen aan ontwikkelingen. In de afgelopen jaren hebben we fysieke locaties gecreëerd of gefaciliteerd waar bedrijven, kennisinstellingen en onderwijsinstellingen (zoals de Hogeschool Rotterdam) samen kunnen komen. Hiermee komt lokaal waardevolle kennis en informatie beschikbaar over duurzame groeikansen en concurrentiekracht. Ook investeren we in netwerken voor het delen van kennis door bijeenkomsten te organiseren. Het gaat zowel om netwerken van ondernemers als netwerken van regionale actoren en overheden. De gemeente was initiatiefnemer en aanjager. We ontvingen daarvoor subsidies van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en de provincie. In 2025 willen we als gemeente vooral participeren in dit netwerk, maar zijn we niet verantwoordelijk voor de instandhouding ervan. Dit past ook bij de lopende ontwikkeling van de Mechatronica Innovatie Campus Schiedam (MICS), waar de ontwikkelaar een positie pakt.

Samenwerken en netwerken

Goede samenwerking is nodig voor een bloeiende economie. We willen die samenwerking tussen bedrijven, de gemeente, regionale actoren zoals de Provincie Zuid-Holland en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) versterken. We participeren in beleidsontwikkeling op regionaal, provinciaal en rijksniveau. Dit vereist stevige netwerken. Ook willen we de samenwerking tussen ondernemers onderling bevorderen. We stimuleren ondernemers op de diverse werklocaties om zich te organiseren in bijvoorbeeld een ondernemersvereniging. Aan deze verenigingen verstrekken we subsidies om activiteiten te ontplooiën.

Onderwijs en Arbeidsmarkt

Veel Schiedamse bedrijven hebben moeite met het vinden van geschikt personeel. Met name technisch geschoold personeel is moeilijk te vinden. Aantrekken en behouden van het juiste personeel is van belang voor het goed blijven functioneren van deze bedrijven. Voor werknemers en werkgevers is het daarom van belang dat talent zich een leven lang blijft ontwikkelen. De gemeente heeft LLO-programma gericht op een Leven Lang Ontwikkelen (LLO). Daarin sturen we op een betere aansluiting tussen het aanbod vanuit scholen en de vraag vanuit bedrijven. Wij zijn onderdeel van samenwerkingen tussen onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven. Vanuit Economie richten wij ons op de vraagkant - de bedrijven. Dat doen we bijvoorbeeld door bedrijven te stimuleren zich aan opleidingen te verbinden. Activiteiten gericht op de aanbodkant, zoals kwalitatief onderwijs en werken naar vermogen, staan in het programma 'Mens en stad in beweging'.

Circulaire economie

Het is essentieel dat het gebruik van grondstoffen wordt gereduceerd en dat grondstoffen steeds vaker worden behouden, hergebruikt en lokaal uitgewisseld. De keten van grondstoffen wordt zo steeds korter en gesloten. Dat is belangrijk voor alle ondernemers. Daarom zijn steeds meer ondernemers intrinsiek gemotiveerd om deze meer circulaire economie te bereiken, waarbij samenwerking tussen overheid en ondernemers noodzakelijk blijkt. De omslag in bedrijven en op bedrijventerreinen zijn complex: het gaat verder dan het herzien van individuele bedrijfsvoering, en de gemeente fungeert daarom als aanjager van de onderlinge samenwerking. Zo helpt de gemeente bij het coördineren van gezamenlijke analyses

van reststromen, om bedrijven te helpen bij het sluiten van kringlopen en te bepalen welke reststromen geschikt zijn voor hergebruik of recycling. Zo bouwen we aan duurzame bedrijventerreinen. De verwachting is dat in 2025 en 2026 steeds meer bedrijven hier stappen in zullen zetten, mede door het in werking treden van nieuwe wetten die verband houden met de Critical Raw Materials Act (CRMA) en de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). In toenemende mate wordt van ondernemers geëist dat zij hun bedrijfsvoering aanpassen aan strengere duurzaamheidsnormen en rapportage-eisen. In dit proces stemt de gemeente Schiedam af met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) en de Provincie Zuid-Holland en werkt met hun samen.

Vrijetijdseconomie

In 2025 zal de vrijetijdsmonitor in gebruik worden genomen en de toepassing verder verfijnd. Met de vrijetijdsmonitor krijgen zowel de gemeente als partners inzicht in de ontwikkelingen van bezoekersaantallen en de achtergronden van bezoekers aan culturele instellingen, evenementen en horeca. Hierdoor kunnen we stadsmarketing en beleid gericht toepassen. De gemeente wil de bezoekersaantallen laten groeien en Schiedam meer ontwikkelen als een 'weekendje-weg-stad'. De positionering van Schiedam als hét Dutch Distillers District is hiervoor belangrijk met name ook bij de aanpak om meer verblijfsbezoekers (bezoekers die langer dan 1 dag ergens verblijven en blijven overnachten) te trekken. Zie ook het hoofdstuk 'Aantrekkelijke stad met een sterk imago'.

Global Goals

Programma **Economie** in ontwikkeling

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2025

Output 1a

Output 2a

Output 2b

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Indicatoren

Outcome indicator 1. Waardering van Schiedam als vestigingsplaats

Bron:	Ondernemerspeiling
Toelichting	Eens in de twee jaar voeren we een waarderingsonderzoek uit onder alle Schiedamse ondernemers. We vragen hen om een cijfer te geven aan 9 vestigingsfactoren. Het gaat om factoren zoals bereikbaarheid van de bedrijfslocatie, beschikbaarheid van personeel etc. We berekenen vervolgens het gemiddelde op basis van de waardering voor deze 9 factoren. Dat gemiddelde cijfer geeft een indicatie van de waardering van ondernemers van ons vestigingsklimaat.
Nulmeting 2023	6,1

Output indicator 1a. Tevredenheid met gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers

Bron:	Ondernemerspeiling
Toelichting	Eén van de 9 factoren waar we ondernemers naar vragen, is de tevredenheid met gemeentelijke dienstverlening. Dit omvat thema's waar de gemeente direct invloed op heeft zoals bereikbaarheid, communicatie richting ondernemers, het reageren op vragen en afhandelen van verzoeken.
Nulmeting 2023	5,0
Doelstelling 2026	6,2

Kaderstellende beleidsnota's

- Economische visie 'Kansen voor Schiedam'
- Kadernota Stadsmarketing
- Nota Horecabeleid
- Kadernota grond 2020
- Verbeterplan vastgoed

Programma **Economie** in ontwikkeling

Paragrafen

Programma

Begroting 2025

Output 1a

Output 2a

Output 2b

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

50

Toekomstbestendige gebiedsontwikkelingen

Inleiding

Voor het optimaal functioneren en benutten van de Schiedamse werklocaties hanteren we een aantal ruimtelijk economische uitgangspunten. Het gaat dan onder meer om het behouden, realiseren en beter benutten van voldoende en passende fysieke (én milieu-)ruimte voor bedrijvigheid, diversiteit in werkmilieus, inzet op verduurzaming, en versterking van de sterke innovatieve maakclusters die Schiedam rijk is: maritiem/offshore, mechatronica en gedistilleerd.

In 2025 starten we met een strategie om bedrijven aan te trekken zodat we de clusters van bedrijven kunnen uitbouwen en versterken.

Verder wordt het steeds urgenter om de schaarse beschikbare ruimte voor bedrijvigheid optimaal in te zetten door onder ander het stimuleren van dubbel grondgebruik in de ontwikkelgebieden. We willen daarbij ook de ligging aan vaarwater beter benutten, door inzet op watergebonden bedrijvigheid.

We streven naar goede voorzieningen voor Schiedammers en bezoekers. Voor de winkelgebieden vertaalt zich dit in een duidelijke en goed functionerende stedelijke hoofdwinkelstructuur, met aantrekkelijke, evenwichtig verspreide en complementaire winkelcentra. Met een passend en divers aanbod, met naast winkels onder meer ook horeca, dienstverlening, en culturele voorzieningen. Bij bedrijventerreinen en kantorenlocaties gaan we de ruimte nog beter benutten. Zowel in fysiek als milieutechnisch opzicht.

De ruimtelijk economische uitgangspunten sluiten aan bij het omgevingsbeleid van de Provincie Zuid Holland, het

met de Provincie in 2021 gesloten woon-werkakkoord en de regionale afspraken in MRDH verband.

Een groot deel van de ruimtelijk economische ambities en uitgangspunten realiseren we in de gebiedsontwikkelingen Binnenstad, SchieDistrict, Nieuw-Mathenesse en de havens. Hieronder beschrijven we onze ambities met de gebieden en de manier waarop we als gemeente bijdragen aan gewenste ontwikkelingen. Belangrijke indicatoren om de voortgang van de ontwikkelingen inzichtelijk te maken:

- het ruimtegebruik commercieel vastgoed in de binnenstad;
- de gronduitgifte en de gerealiseerde bedrijfsoppervlakte in SchieDistrict, Nieuw-Mathenesse en de havens.

Binnenstad

Schiedam heeft een unieke historische binnenstad, die in de afgelopen jaren via een eigen uitvoeringsprogramma een impuls heeft gekregen. In 2025 loopt dit programma af. In 2025 herijken we daarom de onderliggende visie, waarbij we ons richten op continuïteit van de aanpak. Het is zaak om via het normale beleid en onderhoud de investeringen uit de afgelopen jaren te laten renderen. De historische identiteit, bepaald door 300 jaar jenevergeschiedenis, vormt hierbij de onderlegger.

De binnenstad is één van de economische kerngebieden van Schiedam. Het merendeel van de horeca, retail en culturele instellingen bevindt zich er. We willen een gevarieerd aanbod aan voorzieningen in de binnenstad houden en dit versterken om tot een economisch veerkrachtig gebied te komen. In de afgelopen jaren hebben we aantrekkelijke randvoorwaarden voor ondernemers gecreëerd. We verstrekken subsidies aan ondernemers

die zich nieuw willen vestigen in de. In 2025 evalueren we samen met partners, in het bijzonder ondernemers- en vastgoedvertegenwoordigers, deze aanpak en bouwen dit om tot een duurzame en gezamenlijke acquisitiestrategie. Hierbij houden we rekening met toekomstige financiële ruimte. De inzet van een centrummanager is belangrijk voor ondernemers. De organisatie van centrummanagement krijgt opnieuw vorm, met onder andere participatie vanuit vastgoed, horeca en de ondernemersvereniging. Vanuit de subsidierelatie stelt de gemeente hierbij kaders.

De binnenstad wordt in toenemende mate een gemengd gebied waar meer wordt gewoond. De afgelopen jaren zijn al veel woningen toegevoegd. We willen ook de komende jaren meer kwalitatief goede woningen realiseren. Daartoe begeleiden we de planvorming rond diverse ontwikkellocaties en particuliere initiatieven. Met name het project Dirkszager vormt een belangrijke toevoeging op het woningaanbod. In het gebied landen ook diverse vormen van bedrijvigheid, waardoor het complementair wordt aan de rest van de binnenstad.

Goede fysieke verbindingen zijn van belang voor een economisch gezonde binnenstad. We werken door aan de verbetering van de (beeld)kwaliteit van de Broersvest. We sturen waar nodig bij in de uitvoering van het project om tot een beweging in de straat te komen die ook na 2025 duurzaam bijdraagt aan de verbetering van de kwaliteit van de straat. Rond de Ruïne wordt het groen versterkt door bloeiende borders.

SchieDistrict

Met de gebiedsontwikkeling SchieDistrict dragen we bij aan een sociale en economische stijging van Schiedam en ondersteunen we het streven naar brede welvaart.

Programma **Economie** in ontwikkeling

§ Paragrafen € Programma

Begroting 2025

Output 1a

Output 2a

Output 2b

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

51

Schiedistrict omvat woonlocaties en (her)structurering van de werkgebieden boven de A20. De gemeente faciliteert de bouw van in totaal 3500 woningen op Schieveste en op locaties aan de zuidzijde van het station Schiedam Centrum. Om deze woon- en werkontwikkelingen goed bereikbaar te maken neemt Schiedam deel aan de Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT)-verkenning Oude Lijn over vernieuwing van het station Schiedam Centrum en aanleg van een nieuw station Kethel. Meer hierover staat in het programma 'Ruimtelijke inrichting in samenhang'. Het economische deel van de gebiedsontwikkeling SchieDistrict gaat over het herstructureren, moderniseren, innoveren en toekomstbestendig maken van de bedrijventerreinen 's-Gravelandsepolder en de Spaanse Polder. Daarnaast wordt er een 'etalagezone' langs de noordrand van de A20 gerealiseerd; een zone met een aantrekkelijke zichtlijn van kantoren en bedrijfsgebouwen die verbonden zijn met de bedrijfssectoren in het achterliggende gebied. Een deel van de 's-Gravelandsepolder, circa 42 hectare gelegen tussen de rijksweg A20 tot Algerastraat, 's-Gravelandseweg en de Schie, is in ontwikkeling tot een Mechatronica Innovatie Campus Schiedam (MICS). Hier ontstaat een ecosysteem waarin overheden, onderwijsinstellingen, ondernemers en bezoekers samenwerken om talent aan te trekken en duurzaam te binden aan de bedrijven in dit gebied. Een Leven Lang Ontwikkelen (LLO) is hierbij een rode draad. Het leisure cluster rondom de bioscoop op Schieveste wordt verrijkt met de realisatie van Hotel De Veste. Verder wordt bij de grootschalige woonontwikkeling op Schieveste een bijpassend detailhandelsprogramma gerealiseerd, waarmee we ook de voorzieningen voor Schiedam Oost verbeteren.

Nieuw-Mathenesse

De gebiedsontwikkeling Nieuw-Mathenesse gaat over een omvorming van het noordelijke deel van het bedrijventerrein naar een woon-werkgebied en een kwalitatieve verbetering van het bedrijventerrein op het zuidelijke deel. Onze ambitie is om van Nieuw-Mathenesse een modern, stedelijk en gastvrij gebied te maken waar mensen kunnen werken, wonen en recreëren. Klimaatadaptatie, circulariteit en de (toekomstige) versterking van de dijk die door het gebied loopt, nemen we daarin mee. Ook verbeteren we de aansluiting van dit gebied met de aangrenzende binnenstad, met het Rotterdamse M4H en met station Schiedam Centrum. In Nieuw-Mathenesse Noord werken we - in nauwe samenwerking met de eigenaar/ontwikkelaar van het glasfabriekterrein - verder aan de ontwikkeling van een 'stedelijk interactiemilieu'. Dit betekent dat we werken aan een levendig gebied met zowel nieuwe woningen (ca. 1.200) als ruimte voor lichte bedrijvigheid (20.000-40.000m²). De komende tijd ligt onze prioriteit op de (voorbereiding van) de bouw van de eerste fase en op het parkeerterrein aan de Buitenhavenweg. De ontwikkelaar start met het bouwrijp maken van het VROM-terrein voor het eerste woningbouwplan. Het hiervoor opgestelde bestemmingsplan Glasbuurt-West heeft ter inzage gelegen en hierop zijn drie beroepen binnengekomen. Dit kan gevolgen hebben voor de planning. Daarnaast werken we aan de voorbereiding voor de invoering van gereguleerd parkeren in heel Nieuw-Mathenesse. Ook gaan we het terrein Van Deventerdriehoek (Glasbuurt Oost) in de markt zetten. Op het zuidelijke deel van Nieuw-Mathenesse werken we verder aan het aantrekkelijker en toekomstbestendig maken van het bedrijventerrein. Voor ons is van belang dat de bedrijfskavels beter en intensiever worden benut. Voor het meest zuidelijke deel van het terrein werken we aan de tweede fase van het ruimtelijk raamwerk, onder andere met het oog op de uitgifte van de daar beschikbare bedrijfsgrond.

Op het bedrijventerrein zijn diverse toonaangevende distillateurs gevestigd. We willen dit distilleercluster versterken en centraal onderdeel maken van het Dutch Distillers District. Dat beschrijven we verder in het hoofdstuk 'Aantrekkelijke stad met een sterk imago'.

Havens

In het havengebied willen we het maritieme cluster met toonaangevende, internationaal opererende spelers in de maritieme/offshore/renewable energy sector, dat veel werkgelegenheid biedt, versterken. We willen het vestigingsklimaat verbeteren met verduurzaming, goede bereikbaarheid en dienstverlening via accountmanagement. Om de havens in de toekomst vitaal te houden, maken we werk van de overgang naar duurzame mobiliteit. Hiervoor stimuleren we het gebruik van het openbaar vervoer en faciliteren we deelvervoer, onder andere met de fiets. We realiseren een vrij liggend fietspad in het Wilhelminahavengebied en werken aan de herinrichting van het metroplein bij Vijfsluizen. Ter bevordering van een goed werkklimaat, willen we de buitenruimte groener en aantrekkelijker maken. Zo gaan we bij de herinrichting van het station en de aanleg van het fietspad waar mogelijk in het openbaar gebied vergroenen.

Een belangrijk thema in de havens is verduurzaming. We bereiden samen met ondernemers de aanvraag voor een nieuwe verduurzamingssubsidie bij de Provincie voor. We ondersteunen de transitie naar een circulaire economie met een pilotproject bij zes grote maritieme maakbedrijven, waarbij we samenwerken op het gebied van de analyses van reststromen. Dit dient als middel om te onderzoeken hoe de ketens van grondstoffen verder gesloten kunnen worden. Ook stimuleren we de toepassing van walstroom. In de havens brengen we aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt in praktijk. We verbinden Crest – dat ontstaan is uit de Maritieme Onderwijs & Innovatie

Campus (MOIC) – met andere onderwijsinitiatieven in de stad. Verder streven we naar intensiever gebruik van het bedrijventerrein. We willen de schaarse ruimte goed benutten en bedrijven de kans geven om uit te breiden of zich te vestigen. Om dit te bereiken geven we nog te ontwikkelen kavels uit in de Wilhelminahaven Zuid.

Global Goals

Programma **Economie** in ontwikkeling

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2025

Output 1a

Output 2a

Output 2b

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Indicatoren

Outcome indicator 2. Functiemenging

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Toelichting De functiemenging weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen. Schiedam voegt de komende jaren een groot aantal woningen toe. Om een goede balans tussen wonen en werken te houden, stimuleren we ook de toename van bedrijvigheid en de vestiging van nieuwe bedrijven. Door de ontwikkeling van het aantal bedrijfsvestigingen te monitoren, brengen we in beeld of de bedrijvigheid meestijgt met de bouw van nieuwe woningen.

Nulmeting 2023 49,3

Output indicator 2a. Bezettingsgraad commercieel vastgoed Binnenstad

Bron: Gemeente Schiedam, Leegstandstelling en leegstandsapplicatie Daily Ops

Toelichting Vier keer per jaar voeren we tellingen uit van het gebruik van commercieel vastgoed in de binnenstad. De toe- of afname van het ruimtegebruik in de binnenstad geldt als belangrijke indicator voor de aantrekkelijkheid van de binnenstad als economische vestigingslocatie.

Nulmeting 2022 87%

Doelstelling 2026 92%

Indicatoren

Output indicator 2b. Gronduitgifte in SchieDistrict en Havens

Bron:	Gemeente Schiedam, Meerjarenperspectief grondexploitaties
Toelichting	Binnen de verschillende gebiedsontwikkelingen werken we aan het verbeteren en toekomstbestendig maken van bedrijventerreinen. Belangrijk hierbij is de (her)uitgifte van bedrijfskavels aan nieuwe ondernemingen of reeds in Schiedam gevestigde bedrijvigheid, waarbij kwalitatieve verbetering en intensivering van grondgebruik centraal staan. Het gaat zowel om uitgifte van onbebouwde kavels als bebouwde kavels waarop herstructurering (sloop-nieuwbouw) kan plaatsvinden. We meten de jaarlijkse hoeveelheid aan bedrijvigheid uitgegeven grond in hectares, in de lopende grondexploitaties (SchieDistrict en Havens).
Nulmeting 2022	GREX Wilhelminahaven: Uit te geven per 1-1-2023: 3,8 ha, uitgegeven: 0 (GreX is gestart in 2022) GREXen Schiedistrict: Uit te geven: 19,7 ha
Doelstelling 2026	Conform planning GreXen.

Kaderstellende beleidsnota's

- Economische visie 'Kansen voor Schiedam'
- Kadernota Stadsmarketing
- Stad aan de Schie, ontwikkelingsvisie voor de binnenstad
- Kadernota grond 2020
- Meerjarenprogramma grondexploitaties
- Ruimtelijk economisch raamwerk haven van Schiedam
- Woonvisie 'Groeit als kans voor de stad'
- Erfgoed- en monumentenbeleid
- Ontwikkelperspectief 's-Gravelandsepolder Spaanse Polder
- Ruimtelijk raamwerk Nieuw-Mathenesse

Programma **Economie** in ontwikkeling

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2025

Output 1a

Output 2a

Output 2b

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Een toekomstbestendige en toegankelijke culturele infrastructuur

Inleiding

Schiedam heeft een breed en gevarieerd cultureel leven dat onlosmakelijk verbonden is met het DNA van de stad. In 2024 is de geactualiseerde cultuurvisie “Verder voor een kleurrijke stad”, op basis van een uitgebreid participatieproces met de stad, opgesteld. We richten ons hierbij op de ontwikkeling van breedtecultuur ofwel het faciliteren van een culturele infrastructuur met, door en voor alle Schiedammers. Dat betekent een infrastructuur waarin de diversiteit van de Schiedamse samenleving zichtbaar is in aanbod en aanpak, zodat er in zekere zin voor iedere Schiedammer de mogelijkheid is om in aanraking te komen met kunst en cultuur. We kiezen voor een duidelijke focus op jongeren, impact maken met cultuur in de wijk en cultuur in de etalage van de stad, zodat bestaande instrumenten (kennis, netwerk, subsidies) gericht ingezet kunnen worden. Deze instrumenten staan in het uitvoeringskader, wat onderdeel uitmaakt van de visie. In 2025 werken we deze instrumenten verder uit.

Breedtecultuur faciliteren

Net als bij breedtesport wordt met breedtecultuur gestreefd naar het vergroten en verbreden van cultuurdeelname. Voor de gemeente vormen de cultuurspelers die hieraan bijdragen de culturele basisinfrastructuur van Schiedam. Zij nemen met de gemeente de verantwoordelijkheid om breedtecultuur te stimuleren en te faciliteren.

Dit betekent dat de gemeente Schiedam cultuur bewuster gaat inzetten door relaties te leggen met wijk- en gebiedsontwikkeling, welzijn, gezondheid en sport en maatschappelijke en sociaal maatschappelijke opgaven

bijvoorbeeld rond eenzaamheid, duurzaamheid en veiligheid. We organiseren tenminste één netwerkbijeenkomst om culturele instellingen en kunstenaars elkaar te laten ontmoeten en actuele thema's te bespreken.

Een breed en divers cultureel netwerk

De inrichting van de culturele basisinfrastructuur zal in 2025 vorm krijgen. Deze bestaat uit een basisprogramma, drie focusprogramma's en een programma voor vrije ruimte en experiment. In 2025 werken we aan een nieuwe subsidieregeling die hierbij aansluit. Bij de inrichting van deze subsidieregeling organiseren we bijeenkomsten met cultuurspelers in de stad. De aanvragen vanaf 2027 worden beoordeeld langs deze subsidieregeling.

Jeugd- en jongerencultuur

Het eerste focusprogramma betreft de jeugd- en jongerencultuur.

We werken aan een brede ontwikkeling van jeugd en jongeren door het vergroten van hun culturele competenties, zowel binnen- als buitenschools. Voor de periode 2025-2028 ontvangen wij weer subsidie van het Fonds voor Cultuurparticipatie voor de uitvoering van Cultuureducatie met Kwaliteit (borging van cultuureducatie op primair en voortgezet onderwijs). Ook gaan we onderzoeken hoe we cultuurparticipatie en –educatie buitenschools verder kunnen stimuleren. Voor de ontwikkeling van Urban Culture worden afspraken gemaakt (bijv. met sport), onder ander door inzet van een urban coach.

Impact maken met cultuur

Het tweede focusprogramma gaat over impact maken met cultuur in de wijk. Met dit focusprogramma wil de gemeente cultuurparticipatie in de wijk vergroten, cultuur verbinden aan andere beleidsdomeinen en lokale samenwerkingen bevorderen. Zo zal de samenwerking met andere domeinen en met wijkregisseurs geïntensiveerd worden en gaat er aandacht uit naar wijkgerichte culturele programmering. Op buurt- en wijkniveau maken we impact met projecten rondom beeldende kunst in de openbare ruimte. In 2025 worden enkele kunstwerken, die tot stand zijn gekomen op initiatief van bewoners, opgeleverd. We stimuleren cultuurparticipatie onder meer door subsidie aan amateurkunstverenigingen.

Cultuur in de etalage van de stad

Met het derde focusprogramma Cultuur in de etalage van de stad zal de gemeente zich blijven inzetten om met culturele programmering een breed publiek te bereiken voor cultuur en erfgoed, door aan te sluiten bij de kernwaarden van de stad: authentiek, levendig en vernieuwend. Door de culturele instellingen en evenementen in de stad te ondersteunen en te stimuleren met subsidies, leveren we een belangrijke bijdrage aan Schiedam als weekendje-weg-stad. Hiertoe werken we ook samen met ondernemers en horeca. Om cultuurbezoek en –waardering te blijven monitoren voeren we in 2025 weer het onderzoek Cultuur?Check! uit onder bewoners.

Programma **Economie** in ontwikkeling

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2025

Output 1a

Output 2a

Output 2b

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

56

Indicatoren	
Outcome indicator	3. Waardering culturele instellingen
Bron:	Rapportcijfer cultuuraanbod
Toelichting	Eens in de twee jaar voeren we een onderzoek uit onder alle Schiedammers naar de waardering van ons cultuuraanbod. We vragen inwoners om een rapportcijfer toe te kennen aan het gehele cultuuraanbod, waaronder culturele instellingen en evenementen. Het cijfer geeft een indicatie van de kracht en vitaliteit van onze culturele sector.
Nulmeting 2023	6.8

Output indicator	3a. Aantal bezoeken aan gesubsidieerde culturele instellingen
Bron:	Jaarverslagen en subsidiebeschikkingen culturele instellingen
Toelichting	Om het totale bereik van de grote gesubsidieerde culturele instellingen in beeld te brengen, meten we het aantal jaarlijkse bezoeken. Met het theater, het Stedelijk Museum Schiedam en het Nationaal Jenevermuseum maken we afspraken over bezoekersaantallen in de subsidiebeschikkingen. Uit de jaarverslagen van deze drie instellingen leiden we het totale, gecombineerde aantal bezoeken af. Omdat de bibliotheek meer een dienstgerichte functie richting de eigen inwoners heeft, nemen we deze instelling niet mee in de meting.
Nulmeting 2022	118.000
Doelstelling 2026	118.000

Global Goals

Indicatoren

Outcome indicator 4. Aandeel inwoners dat gebruikt maakt van culturele voorzieningen

Bron:	Onderzoek beleving van Cultuur, evenementen en kunst
Toelichting	Om de cultuurdeelname van Schiedammers in beeld te brengen, meten we hoeveel inwoners op regelmatige basis tijd besteden aan cultuur. Dat doen we in de tweejaarlijkse monitor naar beleving van Cultuur, kunst en evenementen. De ondergrens die we hanteren, is minimaal één keer per maand deelname aan cultuur. Het gaat hierbij om culturele activiteiten in brede zin.
Nulmeting 2023	58%

Output indicator 4a. Aantal bezoeken van Schiedammers aan gesubsidieerde culturele instellingen

Bron:	Jaarverslagen en subsidiebeschikkingen culturele instellingen
Toelichting	Om het bereik van de grote gesubsidieerde culturele instellingen onder Schiedammers in beeld te brengen, meten we het aantal jaarlijkse bezoeken van Schiedammers. We vragen dat uit in de subsidiebeschikkingen en baseren ons voor de cijfers op de jaarverslagen van het theater en het Stedelijk Museum Schiedam. De bibliotheek nemen we in deze meting niet mee.
Nulmeting 2022	33.775
Doelstelling 2026	34.800

Kaderstellende beleidsnota's

- Cultuurvisie Schiedam: Verder voor een kleurrijke stad
- Kadernota Stadsmarketing
- Stad aan de Schie, ontwikkelingsvisie voor de binnenstad

Aantrekkelijke stad met een sterk imago

Inleiding

We willen Schiedam duurzaam profileren als een levendige woon- en werkstad waar, in een decor van typerend cultureel erfgoed, innovatieve bedrijvigheid en eigentijdse vormen van kunst en cultuur centraal staan. Schiedam heeft een goed bewaarde historische binnenstad, een groot cultureel aanbod, bijzondere maritieme en technische maakindustrie en een uniek jeneververleden. Daarmee hebben we een goede mix aan ingrediënten om het imago te versterken. In 2025 viert Schiedam 750 jaar stadsrechten, een mooie mijlpaal waarmee we het imago van de stad positief kunnen beïnvloeden.

Versterken identiteit

Om Schiedam binnen deze profilering te presenteren, willen we samen met Schiedam Partners (SPS) het imago van onze stad positief beïnvloeden. We doen dat vanuit de kernwaarden authentiek, vernieuwend en levendig. We gebruiken de stadsstijl S'DAM om de stad binnen deze kernwaarden op een eenduidige manier te presenteren. Op basis van het geactualiseerde uitvoeringsprogramma stadsmarketing 2024 – 2028 zetten we in op het versterken van het imago langs de drie pijlers:

- welcome stad gericht op het vergroten van de trots op de stad onder de Schiedammer met in 2025 focus op het jubileumjaar;
- weekendje-weg-stad ten behoeve van aantrekken van meer bezoekers;
- aantrekkelijke woon- en werk stad waarin met name de bijzondere economische ontwikkelingen centraal staan.

Welcome stad: Schiedam viert 750

In 2025 heeft Schiedam 750 jaar stadsrechten. Dit wordt groots gevierd in alle wijken van Schiedam met een programma vol activiteiten voor en door Schiedammers. Vanaf 18 maart tot eind september 2025 wordt de toekomst van Schiedam als levendige en kleurrijke stad centraal gezet. Het programma van '750' leidt ertoe dat mensen elkaar kunnen ontmoeten en met elkaar verbonden worden. Ook worden Schiedammers middels de viering van het jubileum bewust gemaakt van de unieke geschiedenis van de stad. De belangrijkste doelstelling van het jubileumjaar is dat alle Schiedammers mee kunnen doen. Partijen in de stad (bewoners, bedrijven, culturele instellingen, scholen, zorg- en welzijnsorganisaties) worden geactiveerd om mee te doen of zelf iets te organiseren. Dit gebeurt aan de hand van 11 programmalijnen. De organisatoren kunnen hiervoor een financiële bijdrage ontvangen van de Stichting Schiedam viert 750. Deze stichting wordt gefinancierd vanuit de fondsen en door sponsoring van het Schiedamse bedrijfsleven. Het programmabureau zorgt voor het verbinden van de programmalijnen door het organiseren van het start-, midden en eindfeest en het promoten van het gehele programma via diverse communicatiekanalen.

Weekendje-weg-stad

Meer bezoekers in de stad leidt tot een economisch sterkere stad en draagvlak voor horeca, detailhandel en de culturele en toeristische organisaties. We stimuleren bezoek aan de stad door het aanbod van toeristische arrangementen te vergroten. We onderzoeken de mogelijkheden om door het meer openstellen van kerkelijke gebouwen het aanbod uit te

breiden. Ook stimuleren we gebruik van het water in de binnenstad.

Op basis van het programma in de cultuurvisie 'Cultuur in de etalage van de stad' versterken we het imago van Schiedam als stad met een aantrekkelijk cultureel aanbod. Schiedam kent een breed cultureel aanbod door de aanwezigheid van musea, een rijk verenigingsleven, veel evenementen en bijzondere locaties waar activiteiten, exposities, voorstellingen en concerten worden georganiseerd. Door organisatoren te ondersteunen en te faciliteren met subsidies, begeleiding in vergunning- en communicatieproces, netwerken en stimuleren van samenwerkingen, leveren we een belangrijke bijdrage aan Schiedam als bruisende stad voor bewoners en bezoekers.

Dutch Distillers District

Het jeneververleden van Schiedam is uniek in Nederland en biedt de mogelijkheid om ons te onderscheiden van andere steden. We richten ons daarom in de marketing en programmering op Schiedam als Dutch Distillers District. In samenwerking met de distillateurs, horeca, culturele instellingen en Schiedam Partners vergroten we het aanbod van activiteiten die passen in het profiel, zodat er boekbare arrangementen ontwikkeld kunnen worden en Schiedam steeds interessanter wordt als bestemming voor een dag of weekendje weg. Het Jeneverfestival en het International Dutch Distillers Festival (IDDF) around town en in concert zijn hierin belangrijke publiekstrekkingen. Daarnaast versterken we het imago van Schiedam als jeneverstad door het distilleercluster binnen de gebiedsontwikkeling Nieuw-Mathenesse te versterken en de zichtbaarheid van de gevestigde distillateurs te vergroten.

Aantrekkelijke woon- en werkstad

Om ook de bijzondere kwaliteiten van Schiedam als ondernemende maakstad te presenteren, willen we meer bekendheid geven aan de bijzondere bedrijvigheid in Schiedam. Het distilleercluster in Nieuw-Mathenesse, de mechatronica campus in Schiedistrict en de maritieme bedrijven in de Havens zijn onderscheidend. Zij kunnen daarmee het imago versterken, maar zijn over het algemeen nog onvoldoende bekend. Daarom koppelen we S'DAM aan deze gebieden. We vertellen meer over de bijzondere kwaliteiten van deze gebieden door mijlpalen in de communicatie te verbinden aan S'DAM via diverse communicatiekanalen, netwerken en citydressing.

Global Goals

Programma **Economie** in ontwikkeling

§ Paragrafen

€ Programma

Begroting 2025

Output 1a

Output 2a

Output 2b

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

Indicatoren	
Outcome indicator	5. Aandeel inwoners dat trots is op Schiedam

Bron:	Monitor leefbaarheid en veiligheid
Toelichting	In de tweejaarlijkse monitor leefbaarheid en veiligheid vragen we Schiedammers onder meer naar hun beleving van Schiedam als stad om te wonen en leven. Door in beeld te brengen hoeveel Schiedammers trots zijn op onze stad, hebben we een goede indicator voor onze aantrekkelijkheid en kracht van het imago van Schiedam.
Nulmeting 2024	49%

Output indicator	5a. Aantal bezoekers van Jeneverfestival en International Dutch Distillers Festival
-------------------------	--

Bron:	Bezoekcijfers evenementenorganisatoren	
Toelichting	Het Jeneverfestival en het IDDF vormen de twee belangrijkste evenementen voor profilering van Schiedam als Dutch Distillers District. Het bezoek aan deze evenementen vormt een goede graadmeter voor het succes van Schiedam als DDD met een onderscheidend imago.	
Nulmeting 2022	IDDF	10.000
	Jeneverfestival	2.150
Doelstelling 2026	IDDF	18.000
	Jeneverfestival	2.150

Indicatoren

Outcome indicator	6. Aantal bezoekende toeristen
-------------------	--------------------------------

Bron:	Onderzoek toeristisch bezoek aan steden (NBTC)
Toelichting	Via onze stadsmarketing brengen we Schiedam regionaal en landelijk onder de aandacht. Met het jaarlijkse onderzoek van het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTW) maken we de ontwikkeling in toeristisch bezoek aan Schiedam inzichtelijk.
Nulmeting 2021	447.000 bezoekers 1.747.000 bezoeken

Output indicator	6a. Aantal hotelovernachtingen
------------------	--------------------------------

Bron:	Cijfers Regionale Belastinggroep voor logiesbelasting
Toelichting	We meten de jaarlijkse hotelovernachtingen in Schiedam. Daaruit kunnen we de populariteit van Schiedam als bezoekersdoel afleiden. We gebruiken daarvoor de cijfers van de Regionale Belastinggroep. Die cijfers zijn beschikbaar op basis van de logiesbelasting.
Nulmeting 2022	100.000
Doelstelling 2026	130.000

Kaderstellende beleidsnota's

- Economische visie 'Kansen voor Schiedam'
- Kadernota Stadsmarketing
- Stad aan de Schie, ontwikkelingsvisie voor de binnenstad
- Hotelbeleid Schiedam
- Kansenkaart watertoerisme "Kansen op de Schie voor de stad aan de Schie"

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Taakveld	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	18.335	-23.051	-4.716	17.698	-22.651	-4.953	16.553	-22.113	-5.560
	0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2.3 Recreatieve havens	50	-70	-20	56	-70	-14	61	-70	-9
	3.1 Economische ontwikkeling	2.608	-341	2.267	3.300	-3.610	-310	2.304	-153	2.151
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	14.239	-14.239	0	10.988	-10.872	116	15.035	-14.834	201
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	187	0	187	253	0	253	510	0	510
	3.4 Economische promotie	1.227	-350	877	1.184	-350	834	1.081	-467	614
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	4.663	-605	4.059	5.263	-559	4.703	4.137	0	4.137
	5.4 Musea	4.824	-18	4.806	4.956	-18	4.938	5.108	-20	5.087
	5.5 Cultureel erfgoed	593	-5	588	769	-5	764	857	-5	852
	5.6 Media	2.871	-80	2.792	2.868	-80	2.789	2.893	0	2.893
	Saldo van baten en lasten	49.597	-38.758	10.839	47.335	-38.216	9.120	48.539	-37.661	10.878
Reserve	0.10 Mutaties reserves	2.044	-3.691	-1.647	4.198	-3.408	790	1.766	-1.589	176
	Saldo van baten en lasten	2.044	-3.691	-1.647	4.198	-3.408	790	1.766	-1.589	176
	Begroot resultaat	51.641	-42.449	9.192	51.533	-41.624	9.909	50.305	-39.251	11.054

Programma **Economie** in ontwikkeling

Paragrafen

Programma

Begroting 2025

Output 1a

Output 2a

Output 2b

Output 3a

Output 4a

Output 5a

Output 6a

**gemeente
Schiedam**

Overheid in balans

6%

van de totale begroting is
bestemd voor programma
Overheid in balans

Totaal lasten
€ 25,6 miljoen

Totaal baten
€ 3,3 miljoen

Outcome indicator

Een veilige stad voor iedereen

Als gemeente in contact met de stad

1. Aantal misdrijven per 1000 inwoners
2. Veiligheidsbeleving
3. Imago bestuur en organisatie

Output indicator

- 2a. Aandeel inwoners dat woonoverlast ervaart.
- 2b. Aandeel inwoners dat overlast op straat ervaart
- 2c. Bekendheid met wijkbudgetten
- 3a. Gemiddeld rapportcijfer gemeentelijke dienstverlening

Overheid in balans

Inleiding

De veiligheid van de Schiedammers en ondernemingen, de wijze van communicatie, burger- en overheidsparticipatie en dienstverlening zijn alle randvoorwaarden om de gewenste en benodigde maatschappelijke effecten te bewerkstelligen. Deze inzet is gebundeld in het programma Overheid In Balans. Als gemeente zijn we niet alleen bezig met het verbeteren van onze stad: dat doen we samen met onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en verenigingen. Als gemeente willen daar zo goed mogelijk op inspelen. De manier waarop we samenwerken met de stad is een belangrijk speerpunt. Samen doen kan alleen als er goed en helder gecommuniceerd wordt, de gemeente goed bereikbaar is en participatie alle ruimte krijgt. Daarnaast is een veilige omgeving een belangrijke voorwaarde om goed in de stad te kunnen wonen, werken en recreëren.

Global Goals

Een veilige stad voor iedereen

Een veilige stad zijn voor iedereen, dat is wat we willen. Inwoners moeten veilig over straat kunnen, ondernemers kunnen veilig ondernemen, de criminaliteit is vergelijkbaar met gemiddelde van de gemeenten in Nederland en de jeugd in Schiedam groeit op in een veilige wijk en is weerbaar als het gaat om criminele verleidingen die van buiten komen. De monitor leefbaarheid en Veiligheid laat voor de stad als geheel een voorzichtige verbetering zien in de veiligheidsbeleving. Op wijkniveau zien we dat de aandachtswijken nog achterblijven bij deze verbetering. Dit is voor ons aanleiding het beleid van de afgelopen jaren voort te zetten en voor de aandachtswijken, daar waar dit (financieel) mogelijk is, de aandacht te intensiveren. We handhaven de samenwerking met het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Nieuwland en Oost en het programma Preventie met Gezag om met name in deze wijken de problematiek aan te pakken. Ook blijven we de weerbaarheid tegen cybercriminaliteit vergroten.

Criminaliteit, openbare orde en handhaving

Iedereen wil zich veilig voelen in de eigen leefomgeving. Toezicht & Handhaving ziet vanuit de *Algemeen Plaatselijke Verordening gemeente Schiedam 2013* en andere wet- en regelgeving toe op naleving van diverse problemen zoals foutparkeren, zwerfafval en fietswrakken omdat deze kunnen zorgen voor een onveilig gevoel. Het is belangrijk dat wij als Toezicht & Handhaving toezien op de openbare orde en veiligheid en in een vroegtijdig stadium signalen oppakken. Dat vraagt om ogen en oren in de wijk. Dit doen we in nauwe samenwerking met de politie en diverse andere in- en externe ketenpartners.

Fysieke Veiligheid, rampen en crises

Medische noodgevallen, (grote) branden of verkeersongevallen zijn incidenten die ook in Schiedam plaatsvinden. Daarom zorgen we via de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond voor een hoog kwaliteitsniveau van ambulance- en brandweezorg en inzet bij crises en rampen, zodat hulpverlening snel ter plaatse is. Het team Toezicht & Handhaving is ook voorbereid op een assisterende rol als hun inzet nodig is.

Voor een juiste reactie op onverwachte gebeurtenissen is een goede voorbereiding van de gemeentelijke crisisorganisatie essentieel. We trainen medewerkers met een rol in de crisisorganisatie daarom jaarlijks in hun rol en de multidisciplinaire samenwerking die bij uitvoering daarvan noodzakelijk is. Alleen zo kunnen we de 24 uren bereikbaarheid en beschikbaarheid blijven garanderen. Om de bezetting van de gemeentelijke crisisorganisatie te continueren vertellen we in 2025 aan alle nieuwe medewerkers dat zij ook kunnen worden aangewezen om een rol in de crisisorganisatie te gaan vervullen.

Woonoverlast

Om de veiligheid en leefbaarheid van de woonomgeving te waarborgen is ernstige woonoverlast een vast onderdeel van het Interventieteam woonoverlast. Deze aanpak wordt samen met diverse betrokken organisatie waar nodig specifiek opgepakt vanuit de gemeentelijke bevoegdheid. Bij extreme woonoverlast zetten we de APV in om in te grijpen. Is de overlast minder ernstig van aard dan verwijzen wij

door naar buurtbemiddeling. Dit jaar zijn we gestart met de pilot Registratie Niet Ingezetenen (RNI). Arbeidsmigranten die langer dan vier maanden in Nederland wonen, moeten worden geregistreerd in de basisregistratie (Brp), hierdoor krijgen wij de arbeidsmigranten beter in beeld. Deze pilot zetten we in 2025 voort. Ook leveren wij een bijdrage aan een veiligere samenleving en woonomgeving door te handhaven op overbewing, actief de signalen van foutieve inschrijving via de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit op te pakken en het tegengaan van huurdersuitbuiting.

Huurdersuitbuiting gaan wij tegen met behulp van de instrumenten 'Opkoopbescherming', de 'Wet goed verhuurderschap' en implementatie van de 'Wet betaalbare huur'.

Ondermijning

Ondermijning is het vermengen van 'onderwereld' en 'bovenwereld'. Hierbij maken criminelen voor illegale activiteiten vaak gebruik van legale diensten. In een veilig Schiedam zorgen wij samen met onze partners voor een harde aanpak van ondermijning. Dat doen we in samenwerking met ketenpartners en is veelal gebiedsgerichte. Voor diverse delen van de stad leveren we maatwerk – denk aan de bedrijventerreinen Spaanse Polder, 's Gravelandsepolder en Nieuw-Mathenesse. Maar ook in de woonwijken die onder druk staan zoals Nieuwland en Oost. We voeren preventieve maatregelen uit, zoals bewustwording en voorlichting, maar ook repressieve maatregelen, zoals controles en bestuurlijke maatregelen. We kijken achter de voordeur bij bedrijven, horeca en seksinrichtingen.

Zorg en Veiligheid

Voor kwetsbare inwoners die hun eigen veiligheid of de veiligheid van anderen (mogelijk) in gevaar brengen hanteren we een persoonsgerichte aanpak. Daarbij wordt bekeken welke hulpvraag er bestaat en welke begeleiding nodig is om het gevaar weg te nemen. Daarbij is het leveren van individueel maatwerk meer regel dan uitzondering. De huidige vorm van bemoeizorg is daarvan een onmisbaar voorbeeld. De samenwerking met de WOT's, GGZ en het Zorg en Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond en diverse andere organisaties waar we mee samenwerken is daarbij onmisbaar.

In 2024 voerden we een fenomeenanalyse uit naar radicalisering en extremisme in Schiedam. Daaruit bleek dat er ook in onze gemeente uit verschillende hoeken een voedingsbodem voor bestaat. Met de gemeentelijke aanpak van radicalisering en extremisme streven we naar een samenleving waarin burgers zo veel mogelijk aangesloten blijven bij, en geloven in de functionerende rechtstaat. Om dit te bereiken, bouwen we aan een sterk signalerend vermogen vanuit de maatschappij zodat het radicaliseringsproces bij individuen tijdig kan worden gemeld. Daarmee willen we de negatieve effecten van radicaal gedrag zoals gewelddadige acties, verliezen van woning/werk, krijgen strafblad etc proberen te voorkomen. We blijven ook in 2025 trainingen en bijeenkomsten aanbieden aan professionals zodat zij radicalisering en extremisme kunnen herkennen en weten hoe ze moeten handelen. Voor professionals (binnen de gemeente) is er een gemeentelijk Advies- en Meldpunt radicalisering waar zij terecht kunnen voor advies over radicalisering en extremisme en een melding kunnen doen. Individuele gevallen worden via een persoonsgerichte aanpak begeleid.

In 2025 krijgt de gemeente op grond van Wet gegevensverwerking persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten de wettelijke verantwoordelijkheid voor de proces- en casusregie rondom deze vorm van persoonsgerichte aanpak. De wijze waarop de uitvoering tot nu toe is vormgegeven, moet opnieuw worden beoordeeld en in overeenstemming worden gebracht met de nieuwe wet. De kosten die hier mogelijk uit voortvloeien, staan nog niet in deze begroting.

De samenwerken met de VAR (VeiligheidsAlliantie Rotterdam Rijnmond) en de gemeenten in de regio rondom het hele thema Zorg en Veiligheid zetten we in 2025 voort.

Jeugd en Veiligheid

We willen dat jongeren weerbaar zijn tegen (online en offline) criminaliteit, dat we overlast aanpakken, en dat we jongeren die risico-gedrag vertonen, snel kunnen corrigeren en helpen. De subsidie Preventie met Gezag (vanuit het Nationaal Programma Nieuwland en Oost) helpt hierbij. Zo werken we in 2025 in Nieuwland en Oost met Veiligheidsregisseurs Jeugd. Zij werken samen met buurtgenoten om jongeren veilig te laten opgroeien in de wijk. Zij zorgen ook voor een overzicht van wat er speelt rondom jeugd en veiligheid, zodat organisaties waarmee we samenwerken de acties op elkaar kunnen afstemmen. Het jongerenwerk is extra actief op straat en op school voor jeugd vanaf 10 jaar en dat zorgt voor positieve rolmodellen. We bieden ouders, professionals in het onderwijs en andere buurtgenoten kennis en ondersteuning aan zodat zij met jongeren in gesprek kunnen blijven, en tijdig signalen kunnen herkennen. Voor scholen is er een gevarieerd educatief aanbod over weerbaarheid tegen criminaliteit. Voor jongeren die al het eerste stapje naar de criminaliteit hebben gezet, is er extra intensieve begeleiding beschikbaar.

In het overleg Risicojeugd wordt per jongere een passend plan gemaakt zodat verschillende partijen (politie, jongerenwerk, zorg) hun bijdrage op elkaar af kunnen stemmen. Dit vraagt niet alleen een actieve bijdrage vanuit de klassieke samenwerkingspartners van veiligheid (zoals de politie of het jongerenwerk) maar ook vanuit bijvoorbeeld de jeugdzorg. Ten slotte willen we dat jongeren die al in de criminaliteit zijn beland niet verder afglijden. Dit doen we via een PersoonsGerichte Aanpak, samen met het Zorg- en Veiligheidshuis.

Kadernota Integrale Veiligheid en bijbehorende uitvoeringsprogramma's

In 2025 maken we een start om de gemeenteraad en het college beter in staat te stellen hun verantwoordelijkheid te nemen rondom de kadernota integrale veiligheid en het daaruit voortvloeiende uitvoeringsprogramma. In 2025 worden daarom de huidige kadernota en de 5 bijbehorende uitvoeringsprogramma's tegelijk geëvalueerd. Op basis van de resultaten van de evaluatie kan in 2026 de nieuwe gemeenteraad de nieuwe kaders voor het integraal veiligheidsbeleid vaststellen. Het nieuwe college kan vervolgens, voor de rest van de nieuwe college- en raadsperiode, het nieuwe uitvoeringsprogramma vaststellen waarin alle huidige uitvoeringsprogramma's in samenhang worden opgenomen.

Kaderstellende beleidsnota's

- Kadernota Integrale Veiligheid (2021)
- Beleidsplan VRR 2023-2027 (2022)
- Strategische thema's veiligheid 2023-2026 politie-eenheid Rotterdam (2022)
- Horecabeleid (2021)
- Prostitutiebeleid (2016)
- Coffeeshopbeleid (2014) / beleidsregels (2021)
- Damoclesbeleid (2020)

Als gemeente in contact met de stad

Wijkontwikkeling

In 2025 gaan we de wijkbudgetten nog actiever promoten. We hebben hierbij vooral oog voor Schiedammers die nu geen of minder gebruik maken van de wijkbudgetten. Het doel is dat meer bewoners een wijkbudget gaan aanvragen om samen mooie, leuke dingen in de wijk te organiseren.

Daarnaast staat in 2025 'vernieuwend de wijk in' wederom centraal. Daarbij kijken we hoe we op een andere manier de verbinding met de wijkbewoners kunnen vorm geven. De positieve resultaten van pilots die we daarvoor hebben gedaan, passen we waar mogelijk toe. Daarnaast blijven we naast de traditionele manieren van contact met de wijk – zoals de wijkoverleggen – actief zoeken naar nieuwe manieren om in verbinding te zijn met alle Schiedammers. De gemeente wil meer contact met jongeren, bewoners tussen de 30 en 50 jaar, de lhbtqia+gemeenschap, bewoners met verschillende culturele achtergronden en personen met een fysieke of geestelijke beperking.

Net als voorgaande jaren blijven de wijkregisseurs ook in 2025 betrokken bij diverse participatietrajecten in de wijk. Ook blijven de wijkregisseurs, net als in voorgaande jaren, betrokken bij het Nationaal Programma Nieuwland en Oost.

Communicatie

In 2025 willen we meer vanuit inzicht uit data werken om beter te kunnen aansluiten bij de informatiebehoefte van de stad. Daarnaast gebruiken we opgehaalde data om de organisatie te informeren over wat er leeft in de stad. We besteden extra aandacht aan doelgroepen die we nu minder goed bereiken en stimuleren de rest van de organisatie om met meer begrijpelijke taal te communiceren met de stad. De

interne centralisatie van communicatie ronden we in 2025 verder af.

Dienstverlening

De samenleving verandert steeds sneller en de relatie van de gemeente met inwoners, ondernemers en instellingen verandert mee. Om uitvoering te geven aan het dan vastgestelde visiedocument dienstverlening stellen we in 2025 het verdere uitvoeringsprogramma dienstverlening vast en starten deze op. Daarnaast blijft ook in 2025 de 'reisdocumentenpiek' zorgen voor een verdubbeling van het aantal klantcontacten en aanvragen paspoorten en identiteitskaarten t.o.v. eerdere jaren.

Voor de pilot "Experiment uitbreiding bijhouding gegevens niet-ingezetenen in de BRP" blijven in 2025 medewerkers bij Veiligheid en KCC zich bezighouden met controles op tijdelijke bewoning en adresonderzoeken.

In 2025 willen we inwoners meer en duidelijker informeren over de status van hun aanvragen en over lopende zaken. Zo hopen we dat inwoners een positieve ervaring met de gemeente hebben als het om dienstverlening gaat. We geven inwoners direct toegang tot informatie die iets over de status van hun aanvraag zegt. We streven naar meer vertrouwen en tevredenheid over onze dienstverlening. Zo verbetert de relatie tussen inwoners en overheid en dit draagt bij aan meer openheid en transparantie.

De kwaliteit van de informatievoorziening is bepalend voor de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening. En dit werkt ook door naar het functioneren van de

gemeentelijke organisatie als geheel. De kwaliteit van de informatievoorziening wordt bepaald door het geheel van mensen, middelen en maatregelen dat beschikbaar is. Om te komen tot een informatievoorziening die ons optimaal ondersteunt bij onze maatschappelijke opgaven, is het belangrijk om goede, samenhangende keuzes te maken.

In de door de raad vastgestelde I-Visie 2024 - 2027 - visie op de informatievoorziening – staat hoe we de komende jaren onze informatievoorziening wensen in te richten. De I-Visie beschrijft drie waarden die de gemeentelijke informatievoorziening kunnen verbeteren: waardevol, weerbaar en wendbaar. Het Uitvoeringsprogramma I-Visie 2024 - 2027 vertaalt deze waarden naar concrete deelprogramma's en projecten. Inclusief de hiervoor benodigde investeringen die nodig zijn om deze projecten uit te voeren. Echter, voordat we hieraan kunnen werken, moet de basis op orde zijn. Dat vraagt op dit moment om investeringen in een stabiele ICT-omgeving en inzicht in hoe nieuwe wet- en regelgeving van invloed is op onze informatievoorziening. Wanneer de basis op orde is gebracht, kan worden gewerkt zoals beschreven in het uitvoeringsprogramma. Naast de noodzakelijke investeringen zijn investeringen nodig per deelprogramma.

Participatie en lokale democratie

Participatie

We gaan in 2025 verder met het versterken van participatievaardigheden binnen de organisatie. We onderzoeken hoe we de mogelijkheden van het online participatieplatform 'Praat mee' verder uit kunnen breiden. Waar mogelijk, geven we uitvoering aan de resultaten van het onderzoek. We zorgen zowel extern als intern voor meer

bekendheid van het platform. In 2024 is binnen het Sociaal Domein participatie actief ingezet. Aan de voorkant van grote vraagstukken werden in een vroeg stadium bewoners en ketenpartners betrokken om mee te denken. Deze ontwikkeling zetten we voort in 2025. Daarnaast blijven we aandacht geven aan communiceren in begrijpelijke taal.

Lokale democratie

De raad vindt het belangrijk dat de bekendheid van de inwoners van Schiedam met het raadswork, en de betrokkenheid hierbij, verbetert. Daarbij is o.a. van belang dat het raadsinformatiesysteem onder de loep wordt genomen met als doel dit uit te breiden en gebruiksvriendelijker te maken. Ook heeft de raad een werkgroep ingesteld die zich specifiek met dit thema bezighoudt, namelijk de Werkgroep Lokale Democratie. De werkgroep organiseerde in 2024 een bijeenkomst waarbij een cursus Politiek Actief ter sprake kwam. Deze cursus is voor iedereen die erover nadenkt politiek actief te worden, maar nog niet precies weet wat de mogelijkheden zijn. En ook voor mensen die willen weten hoe zij meer invloed kunnen uitoefenen op de lokale besluitvorming. Een onderwijsprogramma om jongeren te interesseren voor de lokale politiek is ook een idee dat leeft.

Gemeentearchief

Het Gemeentearchief Schiedam is de archiefbewaarplaats van de gemeente. Het is zijn wettelijke taak om te zorgen voor bewaring en beschikbaarstelling van historische informatie. Deze is voor iedereen kosteloos in te zien. Archiefvorming vindt steeds meer digitaal plaats. Daarom heeft de archiefbewaarplaats ook een voorziening voor digitale bewaring en beschikbaarstelling: het Digitaal Archief Schiedam. Hiermee verbeteren we de toegankelijkheid van informatie, voor iedereen, onafhankelijk van plaats en tijd. We werken verder aan de digitalisering van notariële archieven en bodemrapporten (milieu-informatie). De spil van de digitale dienstverlening is de website <https://archief.schiedam.nl/>. In 2025 viert Schiedam 750 jaar stadsrechten. Het Gemeentearchief Schiedam verzorgt ter gelegenheid daarvan een uitvoerige historische publicatie.

Indicatoren	
Outcome indicator	1. Aantal misdrijven per 1000 inwoners

Bron:	Politie
Toelichting	Met deze indicator meten we de objectieve veiligheid op basis van het aantal misdrijven per 1000 inwoners.
Nulmeting 2022	58,8
Nulmeting 2023	60,6 (herzien cijfer 2022)

Outcome indicator	2. Veiligheidsbeleving
--------------------------	-------------------------------

Bron:	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid
Toelichting	Als onderdeel van de tweejaarlijkse Monitor Leefbaarheid en Veiligheid meten we hoe veilig inwoners van Schiedam zich voelen in Schiedam. Hier komt een gemiddeld rapportcijfer uit.
Nulmeting 2024	6,4

Indicatoren

Output indicator 2a. Aandeel inwoners dat woonoverlast ervaart

Bron:	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid
Toelichting	Als onderdeel van de tweejaarlijkse Monitor Leefbaarheid en Veiligheid meten we het aandeel inwoners dat woonoverlast ervaart. Dat kan gaan over geluidsoverlast door omwonenden, overige overlast door omwonenden, overlast door overbewoning of kamerverhuur, overlast door verwarde personen, overlast door stank in een woning of tuin.
Nulmeting 2024	23%
Doelstelling	23%

Output indicator 2b. Aandeel inwoners dat overlast op straat ervaart

Bron:	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid
Toelichting	Als onderdeel van de tweejaarlijkse Monitor Leefbaarheid en Veiligheid meten we het aandeel inwoners dat overlast op straat ervaart. Bijvoorbeeld door dronken mensen, drugsgebruik of jongeren.
Nulmeting 2024	32%
Doelstelling	32%

Indicatoren

Output indicator 2c. Bekendheid met wijkbudgetten

Bron: Onderzoek Wijkontwikkelingsteams

Toelichting Wijkbudgetten zijn een middel waarmee inwoners op eigen initiatief verbeteringen in eigen wijk kunnen realiseren. Om ervoor te zorgen dat goede ideeën niet verloren gaan, is het belangrijk dat zo veel mogelijk inwoners bekend zijn met de wijkbudgetten. Als onderdeel van een onderzoek naar de bekendheid van wijkontwikkelingsteams is leden van het burgerpanel in 2021 ook gevraagd of zij bekend waren met wijkbudgetten. Deze vraag zal ook de komende jaren aan leden van het burgerpanel worden gesteld.

Nulmeting 2021 47%

Doelstelling 2026 55%

Indicatoren

Outcome indicator	3. Imago bestuur en organisatie
-------------------	---------------------------------

Bron:	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid
Toelichting	Als onderdeel van de tweejaarlijkse Monitor Leefbaarheid en Veiligheid wordt Schiedammers gevraagd om aan te geven hoe zij aankijken tegen het gemeentebestuur en de gemeentelijke organisatie. Het aandeel inwoners dat hier (zeer) positief tegenover staat, wordt voor deze indicator vertaald naar een rapportcijfer. In tussenjaren, wanneer de Monitor Leefbaarheid en Veiligheid niet wordt uitgevoerd, zal deze informatie worden verzameld via het burgerpanel.
Nulmeting 2024	5,4

Output indicator	3a. Gemiddeld rapportcijfer gemeentelijke dienstverlening
------------------	---

Bron:	Klanttevredenheidsonderzoek KCC
Toelichting	In het periodieke klanttevredenheidsonderzoek van het Klant Contact Centrum (KCC) wordt inwoners gevraagd welk rapportcijfer zij geven aan hun meest recente contact met de gemeente op een schaal van 1 (zeer slecht) tot 10 (uitmuntend). Het gemiddelde van deze rapportcijfers geeft inzicht in de ervaren kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening – en daarmee van een belangrijke vorm van contact tussen gemeente en Stad.
Nulmeting 2023	Gemiddeld: 8,0 - Balie: 8,4 - Telefonie: 7,7 - Digitaal: 7,0
Doelstelling 2026	Gemiddeld: 7,8 - Balie: 8,4 - Telefonie: 8,3 - Digitaal: 6,8

Kaderstellende beleidsnota's

- Visienota Open Schiedam
- Deelnota Dienstverlening
- Deelnota Wijkgericht Werken

Wat gaat het kosten?

Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Taakveld	0.1 Bestuur	3.236	0	3.236	3.354	0	3.354	3.424	0	3.424
	0.2 Burgerzaken	4.228	-1.166	3.062	4.577	-1.582	2.995	4.580	-1.787	2.793
	0.8 Overige baten en lasten	0	0	0	34	0	34	20	0	20
	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	6.848	0	6.848	7.650	0	7.650	8.416	0	8.416
	1.2 Openbare orde en veiligheid	8.228	-1.668	6.560	6.936	-1.581	5.355	9.116	-1.477	7.639
	Saldo van baten en lasten	22.540	-2.834	19.706	22.551	-3.163	19.387	25.557	-3.264	22.292
Reserve	0.10 Mutaties reserves	20	0	20	20	0	20	20	0	20
	Saldo van baten en lasten	20	0	20	20	0	20	20	0	20
	Begroot resultaat	22.560	-2.834	19.726	22.571	-3.163	19.407	25.577	-3.264	22.312

Programma **Overheid** in balans § Paragrafen € Programma

Output 2a

Output 2b

Output 2c

Output 3a

Begroting 2025

gemeente
Schiedam

Algemene dekkingsmiddelen

20%

van de totale begroting is
bestemd voor programma
Algemene dekkingsmiddelen

Totaal lasten
€ 93,9 miljoen

Totaal baten
€ 292,6 miljoen

Algemene dekkingsmiddelen

Overhead

De wijze waarop de gemeente in financiële zin omgaat met overhead is bepaald via “notitie overhead 2023” van de Commissie BBV.

Treasury

Voor een toelichting op de treasury wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

OZB en overige belastingen

Voor een toelichting op de belastingopbrengsten wordt verwezen naar de [paragraaf lokale heffingen](#).

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het gemeentefonds en de uitkering uit het deelfonds sociaal domein zijn geraamd op basis van de meicirculaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Vennootschapsbelasting

Wij gaan ervan uit dat onze activiteiten vallen onder de noemer van “normaal vermogensbeheer”. Dit is niet onderworpen aan de vennootschapsbelastingplicht. In die lijn is voor de vennootschapsbelasting geen raming opgenomen.

Overige baten en lasten

Onder de overige baten en lasten is voor de post onvoorzien een bedrag van € 0,3 miljoen opgenomen.

Mutaties reserves

Voor wat betreft de mutaties in de reserves wordt verwezen naar het overzicht ‘[reserves: beginstanden en mutaties 2025-2028](#)’ wat verderop in deze begroting is opgenomen.

Kaderstellende beleidsnota's

- Kadernota Financieel Beleid 2024
- Financiële Verordening gemeente Schiedam 2023
- Nota investeren, waarderen en afschrijven 2024

Dit programma bevat het door de BBV voorgeschreven overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

Bedragen x € 1.000,-	Bedrag werkelijk 2023			Bedrag begroot 2024			Bedrag begroot 2025		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	1.034	-32.270	-31.235	932	-34.581	-33.650	930	-27862	-26.932
0.5 Treasury	7.336	2.124	9.460	5.778	3.167	8.945	6027	1381	7.408
0.61 OZB Woningen	8.234	-798	7.436	8.355	-908	7.447	9122	-929	8.193
0.62 OZB Niet woningen	8.133	-198	7.935	8.425	-204	8.221	9135	-207	8.928
0.64 Belastingen overig	264	-13	251	231	-117	114	168	-156	12
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	200.931		200.931	205.391		205.391	209146	0	209.146
0.8 Overige baten en lasten	333	-45	289		-183	-183		-1841	-1.841
Saldo van baten en lasten		-23	-23						
0.10 Mutaties reserves	226.266	-31.223	195.043	229.111	-32.825	196.286	234.529	-29.614	204.914
Saldo van baten en lasten	5.996	-1.998	3.998	20.196	-12.932	7.264	9.297	-4.081	5.216
Begroot resultaat	232.262	-33.221	199.041	249.308	-45.757	203.550	243.825	-33.695	210.130

**gemeente
Schiedam**

Paragrafen

Bedrijfsvoering	Verbonden partijen
Financiering	Weerstandsvermogen, risicobeheersing en financiële positie
Grondbeleid	Verstrekken van subsidies
Lokale heffingen	Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Schiedam
Onderhoud kapitaalgoederen	Wet open overheid

Paragraaf Bedrijfsvoering

Schiedams werken en nieuw kantoorconcept

Steeds meer medewerkers werken op kantoor. Ook lijkt vanuit huis of elders kunnen werken een blijvende zaak geworden. Dit leidt tot een hybride vorm van werken: voor een deel elders, voor een deel op kantoor. Gemeente Schiedam heeft kaders opgesteld voor deze nieuwe manier van werken, het Schiedams werken. Daarin staan centraal de verbinding houden met de inwoners en bedrijven in Schiedam, en het goed en plezierig kunnen werken. Binnen de huidige kantooromgeving zijn faciliteiten aanwezig die deze manier van werken gedeeltelijk ondersteunen, maar nog niet voldoende. Om Schiedams werken beter te ondersteunen, is een modernisering van de werkomgeving nodig. Het doel is een nieuw kantoorconcept te realiseren. Ook wordt onderzoek gedaan wat nodig is qua aanpassingen aan 'de toren'. Het uitgangspunt is dat het een functionele en plezierige werkomgeving moet worden binnen de kaders van een doelmatige projectbegroting. De raad is door het vorige college geïnformeerd over de actuele status. De benodigde investering voor het nieuwe kantoorconcept zal volgens afspraak opnieuw worden doorgerekend.

Toekomstbestendig werkgeverschap

Doorontwikkeling van toekomstbestendig werkgeverschap blijft ook in 2025 een belangrijk thema. Dit blijft belangrijk gezien de arbeidsmarkt die ons door de demografische ontwikkelingen naar verwachting de komende tien jaren nog parten blijft spelen.

De eerste stappen zijn gezet door maatregelen te treffen ten behoeve van een actieve en adequate arbeidsmarktstrategie, werkgeversprofilering en inzet van capaciteit voor

werving en selectie van nieuwe collega's. De inzet op kansengelijkheid en objectiviteit binnen het werving- en selectieproces en het aantrekken van meer diverse (doel)groepen blijven onverminderd aandacht krijgen, net zoals centrale coördinatie en het creëren van stageplekken via Stagepunt Schiedam. De bestendinging van de ingezette aanpak wordt in 2025 een belangrijk focuspunt.

Verder zetten we in 2025 in het bijzonder in op de ontwikkeling van een programma gericht op (het binnenhalen van) jong talent. Naast het binnenhalen van nieuwe collega's vinden we het net zo belangrijk om onze bestaande talenten optimaal in te zetten. Aan het stimuleren van opleiding, training en persoonlijke (loopbaan)ontwikkeling wordt in 2025, zowel op persoonlijk als op teamniveau, vervolg gegeven. Daarnaast wordt vervolg gegeven aan het reeds ingezette leiderschapsprogramma. Naast continue aandacht voor samenwerking en kernwaarden, wordt het in 2025 uitgebreid naar teamleiders en coördinatoren om zo met elkaar een brede en stevige basis te leggen voor toekomstgericht werkgeverschap waarvan onder andere talentontwikkeling een belangrijke pijler is. Tevens bouwen we aan een gesprekscyclus die bijdraagt aan het behoud van betrokken en bevlogen medewerkers. En met behulp van inzet van strategische personeelsplanning anticiperen we op verwacht verloop en kijken we naar welke competenties en kwaliteiten/talenten er nodig zijn in de (toekomstige) organisatie.

Naast het stimuleren van inclusief werkgeverschap en talentontwikkeling geven we in 2025, na gedegen voorbereiding in 2024, uitvoering aan een adequaat

medewerkersonderzoek. Tot slot krijgen de thema's arbo-, gezondheid, vitaliteit- en integriteitsbeleid in 2025 hoge prioriteit. Dit zal leiden tot een stapsgewijze invoering van de meest relevante onderwerpen die hiermee samenhangen.

Dit alles is bedoeld om zo een stevig fundament te bouwen ten behoeve van toekomstbestendig werkgeverschap en een personeelsbeleid waarop de gemeente Schiedam de aankomende jaren consistent kan voortbouwen.

ICT

Als samenleving doen we steeds meer digitaal. Als gemeente willen we hierop inspelen, zodat we een optimale digitale dienstverlening bieden. Daarnaast komen er binnenkort nieuwe regelgevende initiatieven (wetten) op het gebied van digitalisering. Deze zijn van invloed op de informatievoorziening van de overheid. Deze wetten gelden ook voor de gemeente Schiedam. Als gevolg hiervan moeten we de manier waarop we met digitale informatie omgaan verbeteren. In de I-Visie die in april 2024 door de gemeenteraad is vastgesteld, wordt richting gegeven aan de verbetering van de informatievoorziening van de gemeentelijke organisatie. In dit uitvoeringsprogramma worden deelprogramma's geformuleerd die tot en met 2027 worden uitgevoerd.

De afgelopen jaren is onvoldoende geïnvesteerd in de ICT-middelen van de gemeente, waardoor de stabiliteit van de ICT-infrastructuur onder druk staat. De ICT-afdeling beschikte de afgelopen jaren over te weinig capaciteit en expertise. Daardoor moest deze meer werk verzetten met minder mensen. Dit is onwenselijk, omdat

een instabiele ICT-infrastructuur een organisatie kwetsbaar maakt. Een kwetsbare gemeentelijke organisatie brengt maatschappelijke risico's met zich mee.

In 2025 werken we aan een stabiele en duurzame ICT-infrastructuur door een projectplan op te stellen voor de vernieuwing van onze hard- en software. Hiermee verstevigen we het fundament voor de verdere professionalisering en structurering van onze informatievoorziening. Een stabiele ICT-infrastructuur zorgt ervoor dat gegevens van inwoners veiliger zijn bij de gemeente en inwoners betere hulp krijgen. Hier is de Schiedammer bij gebaat.

Informatiebeveiliging en bescherming persoonsgegevens (IB&BP)

De afgelopen jaren is veel nieuwe wet- en regelgeving geïntroduceerd die uitwerking heeft op de gemeentelijke informatievoorziening. Dit gaat om wetgeving als de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de Wet open overheid (Woo) en de Omgevingswet. Ook in de komende jaren komen veel (Europese) wetten op de gemeente af. Tot en met 2026 krijgt de gemeente met liefst dertien nieuwe wetten te maken, die van invloed zijn op de gemeentelijke informatievoorziening. Als gemeente moeten we ervoor zorgen dat we steeds weer aan gestelde en nieuwe eisen vanuit wet- en regelgeving voldoen. In 2025 onderzoeken we wat de impact is van de wetten en wat dit voor onze informatievoorziening betekent. De acties die voortvloeien uit dit onderzoek worden verder uitgewerkt in een projectplan.

Op dit moment is de informatieveiligheid binnen de gemeente ontoereikend en voldoen we niet geheel aan de geldende wet- en regelgeving op het gebied van informatieveiligheid. Binnen de gemeente Schiedam gaan we ons richten op het waarborgen van beschikbaarheid,

integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens. Het doel hiervan is dat we in 2025:

- voldoen aan de Network and Information Security (NIS2)⁹;
- voldoen aan de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)¹⁰;
- de basis hebben gelegd rondom onze informatieveiligheid volgens de BIO en deze op Basisbeveiligingsniveau (BBN)²¹¹ ligt.

Risicomanagement

De komende periode wordt gewerkt aan de verbetering van het risicomanagement binnen de gemeente Schiedam. Onze doelstelling is risicomanagement, meer dan nu het geval is, onderdeel te laten zijn van de dagelijkse processen. De kaders, rollen en verantwoordelijkheden bij het onderkennen, volgen en anticiperen op risico's zullen daarbij nadrukkelijker worden uitgewerkt in de te actualiseren Kadernota Financieel Beleid 2016.

Juridische zaken en Inkoop

De verbetering van de juridische kwaliteit binnen de gemeentelijke organisatie krijgt continu aandacht. In 2025 staat de verdere inrichting van de juridische kwaliteitszorg op de rol. De bevindingen en resultaten van de in 2024 uitgevoerde legal audit worden het eerste halfjaar van 2025 opgeleverd. De verdere uitwerking en implementatie hiervan volgen in 2025. De nadruk voor komend jaar ligt op het verder verbeteren van het bezwaarschriftenproces, de actieve openbaarmaking in het kader van de Wet open overheid (Woo) en de klachtenafhandeling. Er wordt steeds meer ingezet op informele afhandeling. Ook gaan we in 2025 verder met het interne juridisch trainingsprogramma om de juridische bewustwording binnen de organisatie verder te vergroten en de juridische kwaliteit van het werk verder te verhogen.

Op het gebied van Inkoop zijn de afgelopen jaren flinke stappen gezet om de rechtmatigheid van inkoop verder te verbeteren. Er wordt nader uitvoering gegeven aan de uitkomsten van de evaluatie uit het verbeterplan inkoop dat in 2023 is afgerond. In ieder geval staan de herziening van het gemeentelijke inkoopbeleid en de verdere doorvoering van het nieuwe inkoopproces binnen de gemeentelijke organisatie op het programma voor 2025. Ook het thema 'Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen' krijgt verdere uitwerking, zodat de gemeente de juiste, duurzame keuzes kan maken als opdrachtgever en inkoper.

Rechtmatigheidsverantwoording

2025 is het derde jaar waarin het college van burgemeester en wethouders een rechtmatigheidsverantwoording aflegt via de jaarstukken. Het volgen van de uitvoering vindt plaats via tertiaalrapportages. De bevindingen en analyses hieruit, maar ook de bevindingen uit de interim-controle van de accountant, worden gebruikt om processen actueel te houden en de financiële rechtmatigheid te borgen. Belangrijk aandachtspunt blijft de rechtmatigheid van de inkoop.

Paragraaf Financiering

Inleiding

Deze paragraaf bevat de inrichting van de financieringsfunctie (het stelsel van leningen, beleggingen en garanties) van de gemeente. Tevens worden in deze paragraaf de risico's rond het liquiditeitsbeheer (beheer van het geld op de bankrekeningen) genoemd. Risico's op het gebied van budgetbeheersing zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Tenslotte wordt inzichtelijk gemaakt wat de verwachte rentelasten zijn en hoe deze aan de taakvelden worden toegerekend (zoals in het BBV is aangegeven).

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie (ofwel treasury) van de gemeente zorgt ervoor dat de gemeente altijd aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. De gemeentelijke uitgaven en inkomsten ('geldstromen') lopen niet synchroon in de tijd. Hierdoor is doorlopend sprake van een tijdelijk tekort of tijdelijk overschot op de bankrekeningen. Een project kan eerder of later van start gaan, een grondexploitatie kan een ontwikkeling laten zien doordat gronden worden verkocht of belastingopbrengsten kunnen ineens of verspreid over een aantal maanden worden ontvangen. Dit zijn slechts enkele voorbeelden. De doelstelling van treasury is het tijdig opheffen van het tekort of het overschot door te lenen of het uitzetten van middelen. Dit gebeurt tegen zo laag mogelijke kosten en zo hoog mogelijke opbrengsten. Uitgangspunt hierbij is altijd dat geen onaanvaardbare risico's worden gelopen en de gemeente zich aan de relevante wet- en regelgeving houdt. Waar rendement en risico's knellen, wordt altijd voor de behoudende optie gekozen.

Kaders 2025

Treasury is aan diverse regels gebonden. Deze zijn vastgelegd in verschillende wetten (bijvoorbeeld de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) en de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Schatkistbankieren). Schiedam heeft ook verdere regels vastgelegd in het Treasurystatuut 2022. De kaders voor 2025 zijn als volgt:

- rentepercentage van 3,5% voor nieuw aan te trekken langlopende leningen;
- rentepercentage van 2,5% voor de omslagrente;
- rentepercentage van 2,5% voor de bespaarde rente op eigen vermogen en vooruitontvangen erfpachtsommen;
- rentepercentage van 2,5% toe te rekenen aan grondexploitaties;
- er wordt een maximale lange financieringsbehoefte verwacht van € 50 miljoen;
- de financieringsactiviteiten zijn gebaseerd op actuele liquiditeitsprognoses en rentevisie;
- de ontwikkelingen op de markten en van de economie worden elk kwartaal gevolgd in het treasuryberaad en de rentevisie wordt zo nodig hierop geactualiseerd;
- de gemeente voert een risicomijdend beleid;
- een tussentijdse overschrijding van de kasgeldlimiet is toegestaan gedurende maximaal twee achtereenvolgende kwartalen. Na deze periode moet de financieringsbehoefte ingevuld worden met langlopende financieringsmiddelen;
- bij het aantrekken van langlopende leningen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van leningen zonder tussentijdse optie tot renteherziening;
- aantrekken van langlopende leningen vindt plaats met inachtneming van het meerjarige aflossingsschema.
- eventuele tijdelijke overschotten worden, met

inachtneming van het risicobeheer, uitgezet binnen de kaders die het Schatkistbankieren hier aan stelt.

Rentevisie en liquiditeitsprognose

De gemeente werkt met een Meerjarenliquiditeitsprognose (MJLP). Deze prognose bevat alle geldstromen van de gemeente, de reguliere exploitatie, investeringen, grexen en financiering (rente en aflossingen). Op basis hiervan is het volgende meerjarige beeld ontstaan:

Tabel meerjarenliquiditeitsprognose:

Bedragen x € 1 miljoen	2025	2026	2027	2028
Saldo inkomsten en uitgaven (operatie)*	2,3	-3,6	-0,0	6,0
Investeren en grexen**	-26,6	-20,3	-28,8	-24,4
Financiering (aflossing + rente van bestaande leningen)	-31,2	-32,8	-28,9	-23,6
Financieringsbehoefte einde jaar	-45,5	-56,7	-57,7	42,0

* Fluctuaties worden veroorzaakt door de Algemene uitkering van het Rijk (meicirculaire) en de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen.

** De verwachte hogere grondopbrengsten in 2026 leiden tot een lager investeringsniveau, echter dit is nog zeer onzeker.

Rentevisie

De rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt zijn licht aan het dalen. De ECB verlaagde begin juni haar officiële rentetarieven. Het was de eerste renteaanpassingen sinds oktober 2023. De rentetarieven zijn sterk afhankelijk van de inflatie. Inmiddels zijn de gemiddelde prijsstijging van consumentengoederen en diensten gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Met betrekking tot lange rentes blijft het moeilijk te voorspellen, vanwege de onzekere economische vooruitzichten.

De Nederlandse staat en de Nederlandse gemeenten zijn betrouwbare schuldenaren. Het grote aanbod van geld, gecombineerd met het feit dat het voorzien in de Schiedamse leningen een veilige belegging is, zorgt ervoor dat de rente die de gemeente op dit moment op nieuwe leningen moet betalen nog steeds relatief gezien laag is.

Het is op dit moment moeilijk te voorspellen hoe de rente zich ontwikkelt door de economische vooruitzichten, de oorlog in Oekraïne en de inflatie. Dat zijn op dit moment onzekere factoren.

De in de hierbovengenoemde tabel meerjarenliquiditeitenprognose geeft de verwachte omvang van de nieuw aan te trekken leningen weer. Het rentepercentage waarmee gerekend wordt voor het aantrekken van deze leningen wordt afhankelijk van de looptijd gesteld op gemiddeld 3,2%. Dit is gebaseerd op de nu geldende rentepercentages op de geld- en kapitaalmarkt en is conform het economisch beeld van de BNG. In het eerste halfjaar van 2024 zijn er geen langlopende leningen aangetrokken. Het huidige rentepercentage voor een langlopende lening met een looptijd voor 10 jaar bedraagt 3,0%. Er wordt een kleine marge aangehouden van 0,5% om fluctuaties op te kunnen vangen. Dit leidt tot een begroot rentepercentage voor nieuw aan te trekken leningen van 3,5%. Vertaald naar de meerjarenbegroting levert dit het volgende financieel effect op:

Tabel verwachte meerjarige rentekosten

Bedragen x € 1 miljoen	2025	2026	2027	2028
Verwachte kosten bestaande leningportefeuille	5,2	4,4	4,0	3,6
Verwachte kosten nieuw aan te trekken financiering	2,3	4,3	6,2	7,8
Totale rentekosten externe financiering	7,5	8,7	10,2	11,4

Hoewel de totale financieringsbehoefte in de loop van de tijd daalt, is deze nog steeds groter dan de totale aflossingen. Hierdoor is geen dalende trend waarneembaar in de totale rentekosten van de externe financiering.

Risicobeheer

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en Provincies (BBV) dient in de paragraaf Financiering aandacht te worden geschonken aan het risicobeheer omtrent de financiering. Doel is om maatregelen te treffen om de risico's van de financieringsactiviteiten voor de gemeente zo klein mogelijk te maken en te houden. Er wordt een aantal risico's onderscheiden.

1. Liquiditeitsrisico

Om te voorkomen dat de gemeente te weinig liquide middelen heeft om aan directe verplichtingen te voldoen (ook wel het liquiditeitsrisico genoemd), wordt een liquiditeitsprognose opgesteld. De prognose wordt minimaal 1 maal per kwartaal besproken in het treasuryberaad. Al naar gelang de liquiditeitsbehoefte, rentevisie en aflossingsschema wordt kort of lang geld aangetrokken, worden leningen afgelost en tot herfinanciering overgegaan.

2. Renterisico

Als de rentevaste periode van een hypotheek afloopt en de rente in de tussentijd is gestegen, kan dit tot problemen leiden in het huishoudboekje. Voor gemeenten is dit niet anders en de wetgever heeft via de wet Fido (Financiering decentrale overheden) bepaald wat de maximale omvang mag zijn van leningen die in een jaar moeten worden afgelost en geherfinancierd. Er wordt binnen de hiervoor genoemde bepalingen gewerkt. De bepalingen zijn opgenomen in de volgende tabel.

Tabel limieten wet Fido

Limiet	Doel limiet	Bijzonderheden	Norm in % van begrotingstotaal	Norm in miljoenen €
Kasgeldlimiet	Maximalisering financiering met kortlopende leningen (tot één jaar)	Overschrijding norm is toegestaan (max. twee achtereenvolgende kwartalen)	8,5%	33,4
Renterisiconorm	Beheersing renterisico bij (her)financieringen (vanaf één jaar) door spreiding van de financieringsmomenten	Geen	20%	78,5

3. Debiteurenrisico

Debiteurenrisico is het risico dat een debiteur niet aan zijn verplichtingen kan of wil voldoen.

Periodiek worden de uitstaande vorderingen beoordeeld op hun risico.

De gemeente heeft een voorziening voor het debiteurenrisico. Binnen de debiteurenportefeuille is elk jaar sprake van mutaties. Deze zullen indien nodig bij de jaarrekening leiden tot een aanpassing van de voorziening dubieuze debiteuren.

Tabel renterisico korte schuld 2025

Bedragen x € 1 miljoen	2025	2026	2027	2028
Vlottende schuld	110,7	109,8	87,7	65,0
Vlottende middelen	67,0	77,7	84,8	93,1
Netto schuld (+) overschot (-)	43,7	32,1	2,9	-28,2
Kasgeldlimiet	33,7	33,9	31,9	31,9
Ruimte (-) overschrijding (+)	-10,0	1,8	29,0	60,0

Renterisico op de lange schuld

Bedragen x € 1 miljoen	2025	2026	2027	2028
Rente herzieningen	0	0	0	0
Aflossingen	26,0	28,4	25,0	20,0
Renterisico	26,0	28,4	25,0	20,0
Renterisiconorm	79,3	79,8	75,0	74,9
Ruimte onder de norm	53,3	51,4	50,0	55,0
Renterisiconorm in % (t.o.v. wettelijke 20%)	6,6	7,1	6,7	5,3

Renteresultaat en taakvelden

Om transparantie te kunnen bieden staat in het BBV dat het renteschema, op basis waarvan de omslagrente is berekend, in de begroting wordt opgenomen. Het schema volgt hieronder.

Renteschema:		2025
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	7,5
	Overige rentekosten	0,1
b.	De externe rentebaten	0,1 -/-
	Saldo rentelasten en rentebaten	7,5
c1	De rente die aan grondexploitatie moet worden doorberekend	1,0 -/-
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	6,5
d1	Rente over eigen vermogen	3,8 +/+
d2	Rente over voorzieningen	1,8 +/+
d3	Rente over vooruitontvangen erfpachtinkomsten	2,5 +/+
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen (in én externe rente)	14,6
	De aan taakvelden toegerekende rente via renteomslag	16,8 -/-
	Resultaat op treasury	-2,2

Toelichting renteschema:

Onder a zijn de rentekosten die de gemeente dient te betalen aan de bank begroot.

Onder b staan de rente-ontvangsten van de gemeente

Onder c staan de rentekosten die niet verdeeld worden op basis van de omslagrente (de rente grondexploitatie).

Onder d staan de 'interne' rentekosten die de gemeente aan de eigen exploitatie/voorzieningen uitkeert.

Toelichting resultaat treasury

Het positief resultaat ad € 2,2 mln. wordt veroorzaakt door conjuncturele (markt)ontwikkelingen. De externe rentevoet (op begrotingsbasis 3,5%) is dit begrotingsjaar voor de tweede maal op rij hoger dan de interne rente omslag (2,5%), maar was de afgelopen jaren aanzienlijk lager.

Bovenstaande rentekosten worden verdeeld op basis van de boekwaarde van alle activa (meestal investeringen) die worden vermenigvuldigd met de omslagrente (2,5%). Bij een correct vastgesteld percentage van de omslagrente is het berekende resultaat zo beperkt mogelijk maar in ieder geval minder dan 25% van de aan taakvelden door te belasten rentelasten: € 2,2 mln / € 14,6 mln * 100% = 15,0%. Schiedam voldoet op begrotingsbasis aan deze eis.

Paragraaf Grondbeleid

1. Inleiding

In de paragraaf Grondbeleid komt elk jaar op hoofdlijnen aan bod hoe de gemeente het grondbeleid inzet om de bestuurlijke doelen te bereiken. In de Kadernota Grond wordt uitgebreider op het grondbeleid ingegaan.

De toelichting van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) stelt een aantal onderdelen verplicht. Onderstaand wordt weergegeven welke onderdelen dat zijn en waar dit is uitgewerkt in de paragraaf grondbeleid.

Verplichte onderdelen:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen (zie kopje: Visie op het grondbeleid. Zie voor verdere uitwerking de Kadernota Grond);
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert (zie kopje: Uitvoering Grondbeleid. Zie voor verdere uitwerking de Kadernota Grond);
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's (zie kopje: Uitvoering Grondbeleid);
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie (zie kopje: Grondexploitaties);
- een onderbouwing van de geraamde winstneming (zie kopje: Grondexploitaties);
- effecten op de te verwachten resultaten (zie kopje: Grondexploitaties, en; vooruitblik 2025).

2. Visie op het grondbeleid

De programmatische opgave van Schiedam bestaat voornamelijk uit ontwikkelingen in bestaand gebied, zoals De Buurttuin (ook bekend als Parkweg-Midden),

het Stationsgebied, Woonontwikkeling Schieveste en de herstructurering van de bedrijventerreinen in het SchieDistrict. De woonvisie maakt duidelijk dat er behoefte is aan grondgebonden woningen en bijzondere woonmilieus. Het vergroten van het eigen woningbezit en kwaliteitsverbetering van de bestaande woningvoorraad zijn nog steeds het uitgangspunt. De ontwikkelingsvisie voor de binnenstad stelt als doelstelling om meer mensen naar de binnenstad te trekken. Daarvoor zijn bijzondere woonmilieus nodig, net als een goede bereikbaarheid en voldoende parkeermogelijkheden. Het coalitieakkoord “Verder, voor een kleurrijke stad” geeft onder meer aan dat elke Schiedammer zich thuis moet voelen in Schiedam. De ontwikkelingen in de bestaande stad zijn doorgaans complex vanwege bijvoorbeeld het versplinterde grondeigendom, de bodemkwaliteit en de diversiteit aan belanghebbenden. Dit vraagt om een vorm van grondbeleid die past bij de complexiteit en de kenmerken van de projecten.

3. Uitvoering Grondbeleid

Faciliterend of actief grondbeleid?

De gemeente voert een faciliterend grondbeleid, tenzij de ruimtelijke doelstellingen vragen om actief beleid. De gemeente tracht vooral particuliere ontwikkelingen te faciliteren die in lijn zijn met de woonvisie. De gemeente streeft er daarbij naar om ten minste kostenneutraal te werken en de kosten op ontwikkelende partijen te verhalen. Als de gemeente op inhoud meer regie wil uitoefenen, dan wordt vaak gekozen voor het openen van een grondexploitatie. Een grondexploitatie is een vorm van actief gemeentelijk grondbeleid.

Residuele grondwaardebepaling

Een ander belangrijk uitgangspunt is dat grondprijzen voor de meeste functies residueel worden bepaald. Daarmee wordt de marktconformiteit van de grondprijzen gewaarborgd en wordt onder andere staatsteun voorkomen. Residuele grondprijzen zijn echter gevoelig voor marktontwikkelingen omdat verschillende elementen (marktwaarde van het vastgoed, bouwkosten etc.) van invloed zijn op de uitkomst van een residuele berekening. Daarom worden verschillende ontwikkelingen zoals prijsontwikkelingen in de woning-, kantoren-, en bedrijvenmarkt gemonitord en wordt hierover in de jaarlijkse Grondprijzenbrief gerapporteerd.

Daar waar nodig worden aanpassingen doorgevoerd bij de actieve grondexploitaties. Nieuwe grondexploitaties worden direct voorzien van de meest actuele informatie.

Uitgifte grond in eigendom met uitzondering van bedrijventerreinen

Gronduitgifte vindt in de regel plaats in eigendom. Uitzondering hierop vormen de bedrijventerreinen, die uitgegeven worden in erfpacht.

Nieuwe grondexploitaties en tussentijdse herzieningen worden ter goedkeuring en vaststelling voorgelegd aan het college en de gemeenteraad. Tekorten op de grondexploitaties worden direct afgedekt met een voorziening. Hiermee worden de gemeentelijke investeringen van negatief sluitende grondexploitaties financieel verzekerd zodat de onderliggende gebiedsontwikkelingen uitgevoerd kunnen worden. Jaarlijks worden de grondexploitaties herzien, voorafgaand aan de vaststelling van

de jaarrekening. De herzieningen maken deel uit van het Meerjarenperspectief Grondexploitatie (MPG), waarin ook wordt gerapporteerd over de programma's, de grondexploitatie in ontwikkeling en de overige ontwikkelingen. Een grondexploitatie moet tussentijds worden herzien als het saldo op contante waarde exclusief rente en inflatie-effecten meer afwijkt dan € 250.000.

Naast de monitoring van het plansaldo per grondexploitatie wordt elke kwartaal een rapportage opgesteld waarin het cumulatieve effect van de actieve grondexploitatie wordt weergegeven. Indien de cumulatieve negatieve effecten de € 750.000 overschrijdt, zullen er maatregelen worden voorgesteld.

Risicomanagement

De gemeente voert op alle grondexploitatie risicomanagement volgens een gestandaardiseerde methode. De begroting van een grondexploitatie in combinatie met een risicoanalyse geeft een compleet beeld van het te verwachten financiële resultaat. Het waarden van een risico of kans gaat als volgt:

$\text{Kans van optreden} \times \text{financieel effect} = \text{risico/kans}$.

Als de kans van optreden bij risico's hoger is dan 50% wordt deze in de begroting van de grondexploitatie opgenomen. Kansen worden pas in de begroting opgenomen als deze zijn gerealiseerd. In het kader van het MPG wordt het totaal van de risico's voor alle grondexploitatie gesommeerd en afgedekt door de gemeentebrede risicoreserve. Met de bestuursrapportage of bij tussentijdse herzieningen worden de risico's geactualiseerd.

Vennootschapsbelasting (Vpb) en de egaliseringsreserve grondbedrijf

Bij grondexploitatie met een voordelig saldo wordt winst genomen. Als de winstgevendende grondexploitatie als een afzonderlijke activiteit zouden worden beschouwd, dan zou over de winst 25% vennootschapsbelasting moeten worden afgedragen, terwijl andere grondexploitatie afgesloten worden met een verlies. Bij verliezen hoeft de gemeente geen Vpb te betalen. In het kader van de invoering van de Vpb is het daarom van belang om alle grondexploitatie geclusterd te beschouwen als één activiteit.

Om de financiële verwevenheid van de grondexploitatie te borgen in het kader van de Vpb is er een 'egaliseringsreserve grondbedrijf'. Behaalde winsten binnen het grondbedrijf worden in de egaliseringsreserve gestort ter afdekking van nieuwe verlieslatende grondexploitatie en ter aanvulling van de voorziening dekking tekorten bouwgrondexploitatie.

Grondexploitatie

Bij het opstellen van deze paragraaf grondbeleid zijn er dertien grondexploitatie actief. Vijf grondexploitatie vallen onder Programma Economie ('s-Graveland Zuid/Midden/Noord en Spaanse polder, Wilhelminahaven Zuid) en acht grondexploitatie vallen onder programma Ruimtelijke inrichting (Woonontwikkeling Schieveste, Schieveste fase 5, Stationsomgeving, Lange Achterweg, Toernooiveld, Glasbuurt-Oost, Staatsliedenbuurt en Parkweg-Midden). Grondexploitatie in ontwikkeling zijn er aan de Joppelaan en in Schiedam-Oost.

De grondexploitatie Parkweg Midden wordt naar verwachting afgesloten in 2024 en is dan in 2025 vervallen. De 4 grondexploitatie van de 's-Gravelandsepolder en de Spaanse Polder zullen samengevoegd worden. De gemeente is momenteel niet actief in deelnemingen. In een deelneming ontwikkelt de gemeente gezamenlijk met een andere partij risicodragend een gebied.

Peildatum 1-8-2024

De cijfers betreffen de vastgestelde grondexploitatie per 1-8-2024. Dat betekent dat Glasbuurt-Oost is opgenomen ter vervanging van de in de MPG vastgestelde Deventerdriehoek. Overige cijfers zijn gelijk aan het MPG 2024.

Nieuwe grondexploitatie of herzieningen -zoals de voornoemde samenvoeging van de 4 grondexploitatie van de 's-Gravelandsepolder en de Spaanse Polder- worden meegenomen in de komende producten van de P&C cyclus. Het eerstvolgende product in die cyclus is de technische aanpassing op de begroting dit najaar.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten voor de grondexploitatie

Het tekort op de verlieslatende bouwgrondexploitatie bedraagt, per 1-1-2024, € 28,7 miljoen. Dit wordt voor een bedrag van € 24,3 miljoen afgedekt via de voorziening 'Dekking tekorten bouwgrondexploitatie'. Het restant van het tekort á € 4,4 miljoen wordt afgedekt middels de voorziening 'Surplus per gres'.

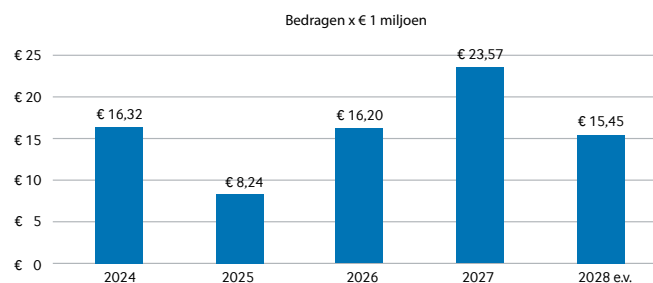
Het saldo op de winstgevendende exploitatie bedraagt per 1-1-2024 € 9,8 miljoen.

Verloop investeringen, opbrengsten en boekwaarde

Begin juli 2024 heeft de gemeenteraad het MPG 2024 vastgesteld. Hierin zijn prognoses verwerkt voor de grondexploitatie. Alle grondexploitatie zijn doorgerekend op basis van prognoses voor zowel de investeringen als de opbrengsten die over meerdere jaarschijven verdeeld zijn. Van iedere grondexploitatie dient de jaarschijf 2025 als uitgangspunt voor de primaire begroting 2025. Momenteel is in 2025 aan investeringen een nominaal bedrag voorzien van € 33,5 miljoen en voor de baten is dat een nominaal bedrag van € 43,1 miljoen. Per 31-12-2024 wordt voor de huidige lopende grondexploitatie een totale boekwaarde voorzien van € 16,3 miljoen en per 31-12-2025 € 8,2 mln.

Grafiek 1: Verloop boekwaarde grondexploitaties

Nota Bene: Het verloop van de boekwaarde is vanaf 2024 indicatief en gebaseerd op de vastgestelde grondexploitatiebegrotingen.

Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Winstneming wordt uitgevoerd volgens de daartoe voorgeschreven methode uit het BBV, de zogenoemde 'percentage of completion' methode. Waarbij met de vordering van het project winst wordt genomen. Voor 2025 wordt een winstneming verwacht voor de grondexploitaties met een geprognosticeerd positief resultaat (dat betreft de grondexploitaties: Schieveste fase 5; 's Gravenland Zuid; Midden en Noord, Spaanse Polder, Wilhelminahaven Zuid en Lange Achterweg).

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op de lokale heffingen, de onderbouwing daarvan en het bijbehorend beleid. Lokale heffingen kunnen onderverdeeld worden in wel- en niet gebonden bestedingen. Lokale heffingen die niet gebonden zijn, vormen algemene dekkingsmiddelen en hebben geen vooraf aangewezen bestemming. Voorbeelden hiervan zijn de onroerende-zaakbelastingen (OZB) en de precariobelasting. Lokale heffingen waarvan de besteding gebonden is, zijn heffingen waarbij sprake is van een duidelijke relatie tussen de gemeentelijke dienstverlening en de belasting. Hiertoe behoren onder andere de rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges. Voor deze categorie worden de tarieven dusdanig vastgesteld dat de geraamde baten van de rechten maximaal gelijk zijn aan de geraamde toerekenbare lasten (kostendekkend).

De totale belastingopbrengst van de gemeente Schiedam zoals opgenomen in de primaire begroting 2025 bedraagt € 53,6 miljoen (primaire begroting 2024: € 49,5 miljoen). Hiervan is € 23,4 miljoen bestemd voor de algemene dekking. De overige belastingopbrengsten van € 30,2 miljoen betreffen rechten en leges die in rekening worden gebracht voor door de gemeente verstrekte diensten.

Algemene uitgangspunten voor 2025

De algemene beleidsuitgangspunten voor de lokale lastenheffing zijn vastgelegd in de Kadernota financieel beleid.

De trendmatige verhoging conform het door het Centraal Plan Bureau afgegeven prijsindexcijfer, medio maart 2024 is vastgesteld op 2,8% voor 2025. De tarieven precariobelasting, rechten havengeld pleziervaartuigen, reinigingsrechten en woonschepenrecht zijn met dit percentage aangepast. Voor de overige heffingen is van de trendmatige verhoging afgeweken vanwege bijvoorbeeld beleid, kostendekkendheid of in het kader van de bezuinigingsopgave. Als wordt afgeweken van het percentage volgens de Zomernota 2025 worden deze keuzes onderbouwd in deze paragraaf of de betreffende verordening.

Kostendekkendheid

Voor de heffingen waarvan de kosten mogen worden doorberekend in de tarieven, wordt in deze paragraaf inzichtelijk gemaakt dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. De directe kosten (loonkosten, materiaalkosten, perceptiekosten enz.) en indirecte kosten (overheadkosten) worden doorberekend. Het in de tarieven toegepaste percentage voor overhead is 7,7% (2024: 8,59%). Dit percentage is conform de formule van de VNG berekend door het saldo van de overhead te delen door de totale lasten van de programma's (exclusief mutaties reserves en overhead). Het percentage is lager doordat meer kosten direct zijn toegerekend.

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Belastingen

De opbrengst van de belastingen is in beginsel niet gerelateerd aan de kosten, met uitzondering van de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. De opbrengsten hiervan mogen alleen ingezet worden om de kosten te dekken die de gemeente voor het rioolstelsel of het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen maakt.

Overzicht tarieven en opbrengsten 2024-2025

Bedragen x € 1.000	Tarief 2024	Tarief 2025	Raming Opbrengst 2024	Verwachte Opbrengst 2025
OZB				
Eigenaren woningen	0,0756%	0,0763%	€ 8.355	€ 9.122
Eigenaren niet-woningen	0,3360%	0,3560%	€ 5.240	€ 5.533
Gebruikers niet woningen	0,2210%	0,2429%	€ 3.185	€ 3.602
Totaal OZB			€ 15.498	€ 18.257
Rioolheffing				
	€ 268,48	€ 271,44	€ 10.927	€ 11.102
Afvalstoffenheffing				
1-persoonshuishouden	€ 337,66	€ 337,66	€ 4.558	€ 4.987
Meerpersoonshuishouden	€ 398,79	€ 398,79	€ 9.252	€ 9.887
Totaal Afvalstoffenheffing			€ 13.810	€ 14.874
Overige belastingen				
Precariobelasting	diverse	diverse	€ 164	€ 168
Logiesbelasting	€ 2,94	€ 3,91	€ 350	€ 467
BIZ Vijfsluizen	€ 0,54	€ 0,54	€ 60	€ 60
Totaal overige belastingen			€ 574	€ 695
Parkeerbelastingen				
Parkeervergunningen	diverse	diverse	€ 636	€ 723
Naheffingsaanslagen	€ 69,30	€ 71,20	€ 610	€ 627
Straatparkeren	diverse	diverse	€ 2.330	€ 2.783
Parkeer-app	diverse	diverse	€ 51	€ 51
Totaal parkeerbelastingen			€ 3.627	€ 4.183

Woonlasten

Voor de gemiddelde woonlasten betekent dit voor 2025 het volgende:

Meerpersoons-huishouden/ Eigen woning	Tarief 2024	Tarief 2025	Verskil
OZB (eigendom)	€ 280,17	€ 299,73	€ 19,56
Afvalstoffenheffing	€ 398,79	€ 420,71	€ 21,92
Rioolheffing	€ 268,48	€ 271,44	€ 2,96
Totaal lokale lasten	€ 947,44	€ 991,88	€ 44,44

Een nadere toelichting is opgenomen onder het hoofdstuk ‘Lokale lastendruk’

Belastingen

Toelichting per belasting op uitgangspunten en tarieven:

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

De hoogte van de OZB is een combinatie van de waarde in het economische verkeer van een pand en het vastgestelde tarief. De waarde van alle onroerende zaken wordt jaarlijks vastgesteld op grond van de Wet WOZ.

Er is besloten tot een verhoging van 5% - in afwijking van de 2,8% inflatiecorrectie volgens de vastgestelde Zomernota 2025 - om meer inkomsten te genereren in het kader van de bezuinigingsopgave. De verhoging wordt voor de OZB (in afwijking van de andere heffingen) toegepast op de totale opbrengst van de OZB en niet op het tarief. Reden hiervoor is dat bij de berekening van de tarieven ook met de waardeontwikkeling van de onroerende zaken rekening moet worden gehouden. Dit is landelijk de gebruikelijke werkwijze. De OZB-opbrengst stijgt met de indexatie en het nieuwe areaal (nieuwbouw).

De OZB wordt geheven naar de waarde van de onroerende zaken in het economische verkeer in de gemeente, die op basis van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) wordt vastgesteld. Voor 2025, waardepeildatum 1 januari 2024, laten de ontwikkelingen op de vastgoedmarkt ten opzichte van de vorige waardepeildatum 1 januari 2023, een stijging zien met ongeveer 6% voor woningen en 0,6% voor niet-woningen. Hogere WOZ-waardes betekenen bij een gelijkblijvende opbrengst een lager belastingtarief. De opbrengst is wel gecorrigeerd voor inflatie.

Met de vaststelling van de Zomernota 2025 vindt vanaf 2025 geen eenmalige verrekening van gerealiseerde opbrengsten van het voorgaande jaar (reserve meeropbrengsten OZB 2013 VR 5/2014) meer plaats bij de OZB-berekening. Deze reserve kan hiermee vervallen.

Bij de berekening van de tarieven wordt ook rekening gehouden met de door de Regionale Belasting Groep begrote effecten van verminderingen op bezwaar, leegstand en oninbare aanslagen.

Rioolheffing

Met de rioolheffing kunnen de kosten worden verhaald die de gemeente maakt voor de uitvoering van de zorgplichttaken voor afval-, hemel- en grondwater. Ook klimaatadaptieve maatregelen volgens het rioolbeheerplan behorende bij het Programma Water en Riolering 2024-2027 (PWR 2024-2027) worden hierin meegenomen. Daarnaast zijn er bijkomende kosten zoals veegkosten, kosten voor btw, overhead en perceptiekosten die aan de rioolheffing worden toegerekend.

Voor de tariefberekening wordt volgens PWR 2024-2027 uitgegaan van toepassing van inflatiecorrectie en maximale kostendekkendheid.

Toepassing van de inflatiecorrectie van 2,8% op huidige tarief van € 268,48 (2024) betekent voor 2025 een kostendekkendheid van meer dan 100%. In afwijking van PWR 2024-2027 worden de tarieven daarom verhoogd met 1,1% naar € 271,44. De rioolheffing is hiermee bijna 100% kostendekkend.

Berekening kostendekkendheid van de rioolheffing

Bedragen x € 1.000	
Kosten taakvelden inclusief (omslag)rente	9.513
Inkomsten taakveld(en)	-800
Netto kosten taakveld	8.713
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	671
BTW	1.727
Totale kosten	11.111
Opbrengst heffingen	11.102
Dekkingspercentage	99,9%

Afvalstoffenheffing

De gemeente heeft een wettelijke inzamelplicht voor het afval van huishoudens. Gemeenten mogen op grond van artikel 15.33 van de Wet milieubeheer voor de inzameling van het afval een afvalstoffenheffing invoeren. Deze mag maximaal kostendekkend zijn.

Berekening kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing

Bedragen x € 1.000	
Kosten taakvelden inclusief (omslag)rente	13.554
Inkomsten taakveld(en)	-400
Netto kosten taakveld	13.154
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	1.013
BTW	2.488
Totale kosten	16.655
Opbrengst heffingen	14.874
Dekkingspercentage	89,3%

Bij de afvalstoffenheffing worden overeenkomstig het bepaalde in de Kadernota financieel beleid inzake kostendekkende tarieven de kosten van afvalbeheer (o.a. inzameling, vervoer, verwerking en handhaving) van huishoudelijke afvalstoffen, een deel van de kosten voor straatreiniging (kosten als gevolg van het verkeerd aanbieden van afvalstoffen), de toerekenbare omzetbelasting en een deel van de gemeentelijke overhead doorberekend aan de burgers van Schiedam. Ook wordt rekening gehouden met de opgave van de Regionale Belasting Groep voor aantallen huishoudens en leegstand. De kosten voor kwijschelding worden zoals gebruikelijk niet doorberekend in de tarieven, maar worden betaald uit het armoedebeleid.

In de afvalbeheerskosten zijn de tariefstijging Irado van 5,5%, de per saldo hogere kosten van de andere inzamelwijze van PMD/restafval bij de laagbouw en de hogere verwerkingskosten van restafval opgenomen.

De tariefstijging van 5,5% leidt tot een kostendekkingspercentage van 89,3% (2023:89,5%). Een lagere tariefstijging (2,8%) zou leiden tot een daling van de kostendekkendheid naar 87%.

Het bovenstaande resulteert in de volgende tarieven voor 2025:

- Tarief éénpersoonshuishouden: € 356,23 (2024: € 337,66)
- Tarief meerpersoonshuishouden: € 420,71 (2024: € 398,79)

Parkeerbelastingen

De tarieven voor sector gebonden parkeervergunningen voor respectievelijk bewoners, bedrijven en instellingen en de tarieven voor straat parkeren per uur worden verhoogd met 10% in het kader van de bezuinigingsopgave.

De visiteparkeervergunningen zijn gerelateerd aan het parkeren op straat en worden ook verhoogd met 10%. De overige tarieven en de naheffingsaanslag worden verhoogd met de 2,8%.

Logiesbelasting

De hoogte logiesbelasting is bij de invoering hiervan in 2020 afgeleid van de tariefstelling in de regio. Het tarief is bepaald op het toen geldende gemiddelde van de tarieven in Vlaardingen en Delft. Dat betekende in 2020 een tarief van € 2,70 per persoon per nacht vanaf de leeftijd van 13 jaar. Dit bedrag is jaarlijks geïndexeerd. Het tarief in 2024 is daardoor € 2,94. De huidige tarieven van de omliggende gemeenten Vlaardingen (€ 3,32) en Delft (€ 4,50) betekenen een gemiddeld tarief van € 3,91. Om het tarief van de gemeente Schiedam meer in lijn te brengen met de tarieven van omliggende gemeenten wordt het tarief verhoogd tot dit bedrag.

Retributies

Retributies zijn leges, gelden of rechten voor door de gemeente verrichte diensten of voor het gebruik van gemeentelijke bezittingen. Met retributies kan de gemeente de kosten, die gemaakt worden voor de dienstverlening of het gebruik van bezit, verhalen op degene die om de dienstverlening of het gebruik vraagt.

Onder de retributies is de legesverordening de meest algemene verordening. Hieronder vallen onder meer de aanvragen voor paspoorten en rijbewijzen en het sluiten van een huwelijk

Voor diverse legestarieven geldt dat het Rijk deze tarieven bepaalt of maximeert, zodat verhoging om deze reden met afwijkende percentages plaatsvindt.

Ter verhoging van de inkomsten in het kader van de bezuinigingsopgave zijn de leges burgerzaken (huwelijken) en leges voor verstrekkingen uit de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (BRP) gewijzigd. De wijzigingen leiden tot een verhoging van de opbrengsten met € 42.000.

Kruissubsidiëring en leges

De gemeentewet vereist dat de begrote opbrengsten de begrote kosten van retributies niet overstijgen. Deze opbrengstlimiet geldt voor de verordening als geheel. Dat houdt in dat binnen een verordening sommige tarieven meer dan 100% kostendekkend mogen zijn, terwijl andere minder dan 100% kostendekkend zijn. Dit wordt kruissubsidiëring genoemd.

Kruissubsidiëring is voor leges, hoofdstuk 3 Europese Dienstenrichtlijn, van de tarieventabel, niet toegestaan. Alleen leges Leegstandwet is meer dan 100% kostendekkend, maar uit de volgende tabel blijkt dat binnen hoofdstuk 1 kruissubsidie mogelijk is en de legesverordening in zijn geheel 88% (2024: 92%) kostendekkend is.

Leges
Kostenonderbouwing t.b.v. legesverordening

Titel	Hfdst	Soort leges Bedragen x 1.000	Kosten heffing incl. overhead	Opbrengst	Kostendeckings % (1)
I		Algemene dienstverlening			
	1	Burgerlijke stand (2)	€ 116	€ 116	100%
	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 1.246	€ 1.180	95%
	3	Rijbewijzen	€ 221	€ 221	100%
	4	Verstrekingen uit de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens	€ 215	€ 100	47%
	6	Vastgoedinformatie	€ 4	€ 2	53%
	7	Overige publiekszaken	€ 14	€ 10	73%
	8	Gemeentelijk archief	€ 11	€ 11	100%
	10	Leegstandwet	€ 29	€ 32	108%
	13	Kansspelen	€ 7	€ 3	50%
	14	Telecommunicatie en kabels en leidingen overig	€ 218	€ 129	59%
	15	Verkeer en vervoer	€ 87	€ 40	46%
	17	Wet open overheid (Woo) (3)	€ 0	€ 0	0%
	18	Diversen	€ 0	€ 0	0%
		Totaal titel I Algemene dienstverlening	€ 2.168	€ 1.845	85%
II		Omgevingswet (4)	€ 1.854	€ 1.740	94%
		Totaal titel II Omgevingswet	€ 1.854	€ 1.740	94%
III		Europese dienstenrichtlijn			
	1	Horeca	€ 21	€ 10	50%
	2	Organiseren evenementen of markten	€ 51	€ 9	19%
	3	Seksbedrijven	€ 0	€ 0	0%
	4	Huisvestingswet	€ 57	€ 48	84%
	6	Ventvergunningen	€ 2	€ 1	37%
	7	Overig	€ 7	€ 3	43%
		Totaal titel III Europese dienstenrichtlijn	€ 137	€ 71	52%
		Totaal kostendeckendheid:	€ 4.158	€ 3.656	88%

- (1) In verband met afronding kunnen genoemde percentages afwijken van het rekenkundig resultaat.
- (2) In de leges burgerlijke stand zijn de kosten voor gratis huwelijken en de kosten en baten van aktes burgerlijke stand (dit zijn geen leges meer) niet meegenomen.
- (3) De leges Wet open overheid (Woo) zijn bedoeld om eventueel een vergoeding te kunnen vragen voor kosten die de gemeente maakt in het kader van Woo-verzoeken. Vooralsnog worden geen kosten of opbrengsten geraamd.
- (4) Voor het toezicht zijn alleen het eerste vergunning gerichte toezicht toerekenbaar en meegenomen in de kosten.

Tabel overige retributies

Overige retributies Bedragen x 1.000	Kosten		Opbrengsten		Kostendeckings % (1)
Marktgelden	€	197	€	74	37%
Woonschepenrecht	€	257	€	25	94%
Reinigingsrecht	€	429	€	418	98%
Woonwagenrecht	€	51	€	34	66%

Toelichting:

- In verband met afronding kunnen genoemde percentages afwijken van het rekenkundig resultaat.
- De tarieven voor het woonwagenrecht worden (overeenkomstig het beleidsplan Woonwagenzaken) bepaald op het niveau van de maximaal redelijke huurprijs van het Woningwaarderingssysteem (WWS). De tarieven voor het Woonwagenrecht stijgen met 3,1%.
- De tarieven voor de marktgelden worden verhoogd met met 2,8% volgens prijscompensatie (inflatiecorrectie) CPB maart 2024 en een eenmalige extra verhoging van € 18,18%, wat voor de marktkooplieden een verhoging van ongeveer € 5,00 per week betekent.

Lokale lastendruk

De ontwikkeling van de gemeentelijke woonlasten laat het volgende beeld zien voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 392.830 (6% waardeontwikkeling ten opzichte van de gemiddelde waarde van een koopwoning in 2023 ad € 370.596 volgens CBS).

Meerpersoonshuishouden/Eigen woning	Tarief 2024		Tarief 2025		Vershil
OZB (eigendom)	€	280,17	€	299,73	€ 19,56
Afvalstoffenheffing	€	398,79	€	420,71	€ 21,92
Rioolheffing	€	268,48	€	271,44	€ 2,96
Totaal lokale lasten	€	947,44	€	991,88	€ 44,44

In de tabel hiernaast staat een vergelijking van de woonlasten 2024 met omliggende gemeenten. De cijfers zijn overgenomen uit de Atlas lokale lasten 2024 van het Coelo. Schiedam staat op de 147e plaats en in het midden van de Coelo-lijst. Positie 345 in de COELO-lijst heeft de hoogste woonlasten voor eigenaar bewoners. Het gaat om de (bruto) woonlasten voor een meerpersoonshuishouden: onroerende-zaakbelasting, rioolheffing en de afvalstoffenheffing.

Gemeente	Bruto woonlasten meerpersoonshuishouden	COELO-positie 2023	COELO-positie 2024
Capelle aan de IJssel	€ 740	7	4
Nissewaard	€ 935	98	105
Schiedam	€ 949	147	127
Rotterdam	€ 1.023	148	216
Vlaardingen	€ 1.028	188	222
Maassluis	€ 1.064	268	256
Gouda	€ 1.296	328	329

Kwijtscheldingsbeleid

Kwijtschelding is bedoeld voor mensen met een laag inkomen met geen of weinig eigen vermogen of waardevolle bezittingen. Bij het bepalen of kwijtschelding verleend kan worden wordt rekening gehouden met het vermogen en met de betalingscapaciteit. Het tot nu gevoerde kwijtscheldingsbeleid wordt in 2025 voortgezet. De gemeentelijke regels voor kwijtschelding zijn opgenomen in de Kwijtscheldingsverordening gemeente Schiedam 2024. In Schiedam kan kwijtschelding worden aangevraagd voor afvalstoffenheffing en onroerende-zaakbelasting (eigenarenbelasting woningen). Kwijtschelding van de onroerende-zaakbelasting komt incidenteel voor. Een eigen woning staat als vermogen kwijtschelding meestal in de weg.

In de onderstaande tabel is het totaal aan kwijtschelding begroot.

Tabel raming kwijtscheldingen

Heffing Bedragen in €	Raming kwijtschelding 2024	Raming kwijtschelding 2025
Afvalstoffenheffing	1.213.450	1.213.450
Onroerendezaak- belastingen	10.000	10.000

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De gemeente Schiedam is eigenaar van diverse kapitaalgoederen. Dit zijn zaken in de buitenruimte zoals wegen, riolering en bruggen, maar ook de diverse gebouwen. Het is belangrijk dat deze goed onderhouden worden om achterstalligheid te voorkomen. De gemeente is hier als eigenaar voor verantwoordelijk.

Wat we doen voor het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen in 2025 is beschreven in deze paragraaf. Hierin zijn de verplichte onderdelen volgens de (toelichting op de) BBV verwerkt.

Openbare ruimte

Op 12 december 2023 heeft de gemeenteraad de kadernota Beheer Openbare Ruimte 2023-2027 (hierna Kadernota BOR) vastgesteld. In de Kadernota BOR staan de raadsaders voor het kwaliteitsniveau van het dagelijks beheer en onderhoud en het ambitieniveau voor het Integraal UitvoeringsProgramma Buitenruimte (hierna IUPB) beschreven. Gelijktijdig is het Programma Water en Riolering 2024-2027 (hierna PWR) vastgesteld. Dit is de opvolger van het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP). De raadsaders zijn uitgewerkt in beheerplannen.

Bij het onderhoud van de openbare ruimte worden werkzaamheden zo integraal mogelijk opgepakt. Dit gebeurt in zowel het regulier en dagelijks onderhoud als in de uitvoeringsprogramma's en grootschalige buitenruimteprojecten binnen het IUPB. In de voorliggende begroting worden de benodigde beheer- en onderhoudsbudgetten die hieruit volgen aangevraagd.

1. Overzicht beheerplannen voor begrotingsjaar 2025

In onderstaande tabel staat een overzicht van de vigerende beheerplannen. Het huidige integraal beheerplan openbare ruimte vervangt de 12 losse beheerplannen per areaal. De diverse arealen hebben allen een plek hierin gekregen. Dit overzicht van de geldigheid van de beheerplannen is belangrijk in verband met het toezicht door de provincie.

Beheerplannen	Door het college vastgesteld	Looptijd t/m	Financiële vertaling in de begroting	Achterstallig onderhoud
Integraal beheerplan openbare ruimte Schiedam	2024	2027	Ja	Nee
Gebouwen			Ja	Ja

Wegen

Met de vaststelling van de raadsaders in de kadernota BOR wordt de wijze van onderhoud van de wegen voortgezet op de minimale technische ondergrens.

Naast het nodige asfaltonderhoud is er de komende tijd extra inzet op wortelopdruk. Het ophogen van de wijken in met name Schiedam noord vordert gestaag. Vanuit de grote (woningbouw)ontwikkelingen blijven we aangehaakt om de stad waar kan te verbeteren door samen te werken.

Riolering en stedelijk water

Het Programma Water en Riolering (PWR) beschrijft hoe de gemeente invulling geeft aan haar verantwoordelijkheden op het gebied van stedelijk water. Dat gaat over hemelwater, grondwater en afvalwater. De uitgangspunten waaronder dit programma tot stand is gekomen zijn:

- Ongewijzigd beleid ten aanzien van de invulling van de wettelijke zorgplichten;
- Doorontwikkeling ingezette route naar risico gestuurd beheer;
- Voortzetting beleid ten aanzien van klimaat adaptatie;
- Voortzetting en intensivering stimuleringsregeling Klimaatadaptatie.

In het klimaatadaptatieplan Schiedam is het ambitieniveau voor de omgang met de gemeentelijke hemel- en grondwaterzorgplicht als gevolg van klimaatverandering beschreven. Het ambitieniveau van het onderdeel klimaatverandering is ten opzichte van het vorige vGRP verhoogd van basis naar ambitieus. In het op te stellen Programma Klimaatadaptatie (2024) werkt de gemeente de aanpak en maatregelen voor de komende planperiode verder uit.

Reiniging

De beleving van de openbare ruimte wordt sterk beïnvloed door de hoeveelheid zwerfvuil en bijgeplaatst afval in het straatbeeld. Een schone stad draagt bij aan de leefbaarheid. De gemeente heeft een schone stad aangemerkt als een van de prioriteiten en hiervoor extra middelen vrijgemaakt.

In 2023 is het uitvoeringsprogramma 'Schiedam Schoon: samen pakken we 't op!' vastgesteld. Dit uitvoeringsprogramma bevat een pakket aan maatregelen om Schiedam schoner te krijgen. De maatregelen betreffen extra reinigingsinzet in het weekend en voorlichting/handhaving gericht op het bevorderen van correct afvalgedrag. De extra inzet is geëvalueerd. Geconcludeerd wordt dat het met de extra weekendinzet aardig lukt om de hoeveelheid zwerfvuil en de vulgraad van de afvalcontainers en de afvalbakken ook in het weekend op niveau te houden. Voor wat betreft de bijplaatsingen en de dumpingen is dat nog niet zo. De ernst van die problematiek fluctueert maar neemt vooralsnog onvoldoende af. In 2025 wordt de extra reinigingsinzet gecontinueerd en aangevuld met extra maatregelen op het gebied van voorlichting/handhaving.

Openbaar groen

Onderhoud aan het openbaar groen wordt uitgevoerd op basis van het geldende beheerplan. Grotendeels wordt dit door Irado uitgevoerd, zowel op beeldkwaliteit als op frequentie. Er wordt maandelijks door een onafhankelijke externe partij een schouw uitgevoerd om de kwaliteit te toetsen.

De Groenvisie is in 2021 door de gemeenteraad vastgesteld en verder geconcretiseerd in Uitvoeringsprogramma Groen (UPG). In 2024 is het UPG opnieuw geprioriteerd en zijn een deel van de projecten overgegaan in het Bomenplan.

In 2024 is ook de Groene Kaart vastgesteld. Op deze kaart staan de groenstructuren en waardevol groen van Schiedam.

Hierop staan ook de bomen die als monumentaal bestempeld worden. Dit wordt verder uitgewerkt in de nieuwe Groenverordening als onderdeel van het Omgevingsplan. Deze staat voor 2025 op de agenda.

Klimaatverandering heeft effect op het groen. Er komen meer ziekten en plagen voor. Dat vraagt aandacht. Aan de andere kant is groen een belangrijk instrument in het bestrijden van de effecten van klimaatverandering. Het gaat hittestress tegen en zorgt voor een gezonde leefomgeving.

In 2025 zal het groenonderhoud onverminderde aandacht krijgen. Dit moet ervoor zorgen dat Schiedam groener wordt.

Bruggen en sluizen

Het areaal bruggen en sluizen is voor een groot deel in orde. In de afgelopen jaren is flink ingezet op het vervangen of renoveren van de belangrijke beweegbare bruggen. De vervangingsopgaven en het onderhoud van de (kleinere) vaste bruggen, veelal fiets- en voetgangersbruggen wordt projectmatig opgepakt. Aan de hand van de inspectieresultaten wordt bepaald bij welk van de vaste bruggen een vervangings- of onderhoudsopgave nodig is.

Kades

Het areaal kademuren en glooiingen in openbaar gebied is grotendeels in orde. De kade aan de Noordvest heeft onderhoud nodig. Dit wordt integraal opgepakt binnen het IUPB. Er staat voor het areaal verder geen grote onderhouds- of vervangingsopgaven in de planning. Wel vindt er het gebruikelijke onderhoud plaats.

Speelvoorzieningen

Goede speelvoorzieningen zijn belangrijk. Het grootschalig inzetten op vervangen van verouderde en kwalitatief slechte speeltoestellen vanuit het IUPB en diverse raadsinitiatieven wordt uitgevoerd. Hiermee wordt een grote impuls gegeven aan het verouderde areaal.

Openbare Verlichting

Voor het areaal openbare verlichting is in het jaar 2024 een deel van het areaal voorzien van duurzame ledverlichting. In de komende jaren wordt het areaal verder verduurzaamd.

Straatmeubilair

Vervanging gebeurt zoveel mogelijk tijdens de uitvoering van de integrale projecten. Speciale aandacht gaat uit naar het vogelproof maken van de afvalbakken vanuit het uitvoeringsprogramma Schone Stad.

Markeringen, Verkeersregelininstallaties, parkeersystemen en verwijsborden

Voor de overige arealen in de buitenruimte wordt het huidige beleid doorgezet. Hierbij worden de werkzaamheden zoveel mogelijk geïntegreerd in projecten of uitvoeringsprogramma's.

Beleidsnota's

Openbare ruimte:

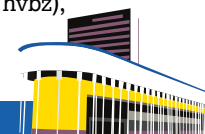
Kadernota Beheer Openbare Ruimte 2024-2027 met bijbehorende beheerplannen, Speelruimteplan, Groenvisie 2021 met bijbehorend uitvoeringsprogramma, Bomennota Schiedam, Programma Water en Riolerings 2024-2027, Visie openbare ruimte Schiedam –structuur op stadsniveau- september 2009 + uitwerkingen, Groen Blauwe structuurvisie, Handboek Openbare Ruimte, Uitvoeringsprogramma Schiedam Schoon.

Gebouwen:

Nota Vastgoedbeheer en –ontwikkeling Schiedam (VR46-2011), Verbeterplan Vastgoed (VR 121-2011)

Sportaccommodaties:

Maatschappelijk geaccepteerde sportnormen van NOC*NSF en de VNG, Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz), het Besluit hygiëne en veiligheid

badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvdz), Waterleidingbesluit (beheersing van onder andere legionella), Meerjaren Onderhoudsplan (MOP).

2. Financieel overzicht begrotingsjaar 2025 (exclusief kapitaalslasten)

Jaarlijks wordt binnen het IUPB ongeveer € 18,70 miljoen uitgegeven aan multidisciplinaire projecten. Voor het grootste deel zijn dit investeringskredieten. Dit budget wordt jaarlijks verdeeld over de diverse begrotingsproducten/arealen. Onderstaande tabel geeft de verdeling weer zoals die is bepaald in de Kadernota BOR. Uitgangspunt is dat er geen structurele achteruitgang en onderhoudsachterstand opgelopen mag worden.

Kapitaalgoederen Bedragen x € 1.000	Exploitatie GO	Investering	Totaal uitgaven
Wegen	1.110	7.790	8.900
Bruggen	157	954	1.111
Kades / Binnenhavens	118	1.272	1.390
Zeehavens	138	530	668
Openbare verlichting		397	397
Watergangen en Beheer	283	477	760
Riolering		5.780	5.780
Klimaatadaptieve maatregelen		0	0
Verkeersregel- installaties	113	106	219
Parkeersystemen		64	64
Openbaar groen	1.466		1.466
Speelvoorziening	150		150
Straatmeubilair	57		57
Totaal beheer openbare ruimte	3.592	17.369	20.961

Vastgoed
Per peildatum 1 oktober 2024 heeft het team Vastgoed & Grondzaken van de gemeente Schiedam 138 panden in beheer.

Vastgoedportefeuille naar categorie	per 1/1/'24	per 1/10/'24	per mutatie 2024
Kernvastgoed	73	73	0
- eigen huisvesting	6	6	0
- maatschappelijk (voor doelgroepen)	60	60	0
- commercieel	7	7	0
Strategisch vastgoed	66	62	-4
- eigen huisvesting	1	1	0
- maatschappelijk (voor doelgroepen)	6	5	-1
- commercieel	0	1	+1
- herontwikkelen, grondexploitatie	28	31	+3
- verkoop/afstoten	31	27	-7
Totaal	139	135	-4

Tabel 1: Vastgoedportefeuille totaal, peildatum 1-7-2024 (met vergelijk met peildatum 1-1-2024)

Verkoop en mutaties aantal panden
Er zijn afgelopen jaren meerdere verkoopprocessen opgestart en ook is voor sommige panden een verkoopakkoord bereikt. Dit jaar heeft tot aan 1 oktober 2024 (peildatum deze notitie) voor vier panden notarieel transport plaatsgevonden. Van het pand aan de Noorvestsingel 87 heeft per 11 januari 2024 een notarieel transport plaatsgevonden en de panden aan de Lange Haven 15AB en Iepenlaan 45 zijn respectievelijk op 17 juli 2024 en 30 augustus getransporteerd. De woning aan Singel 155 is per 16 september getransporteerd. Van het object aan de Hoogstraat 99 (gebouw Monopole) is de aanvraag omgevingsvergunning goed doorlopen en die van Pieter van den Hoogenbandstraat 50 (Hargahoeve)

loopt nog. Het verkrijgen van een omgevingsvergunning is een ontbindende voorwaarde vanuit de koper in beide koopovereenkomsten. Van deze twee objecten kan ook worden verwacht dat deze in 2024 worden getransporteerd.

Hiermee kan met redelijk grote zekerheid worden gesteld dat het aantal panden aan strategisch vastgoed met nog eens vijf stuks zal dalen naar 60.

De verkoopprocedure voor de Sweelincksingel (3 objecten) is gestart, maar heeft vertraging opgelopen vanwege bezwaren van kandidaat-kopers en de daarop volgende WOO-verzoeken.

Uiteraard lopen er nog meer diverse andere verkooptrajecten, maar is het werkelijk notarieel transporteren afhankelijk van enkele opschortende en in voorkomende gevallen ontbindende voorwaarden.

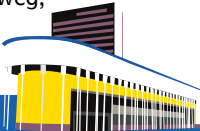
Van de locatie Stadserf 32 is de huur opgezegd en deze zal per 1-7-2025 eindigen.

Het transport van de verkochte panden, de verwijdering van ontwikkelgrond uit de lijst met te beheren vastgoedobjecten en de toevoeging van nieuw verworven strategisch vastgoed voor ontwikkeling (garageboxen) heeft effect op de dynamiek van het beheer van het gemeentelijk vastgoed. Ook de verwachte overdracht van 12 gymzalen per 1 januari 2025 van de Stichting Primo naar gemeente Schiedam heeft eveneens effect op de te beheren omvang van de vastgoedportefeuille.

De wijzigingen in de aantallen van de vastgoedportefeuille kunnen als volgt worden verklaard.

Er zijn 8 objecten niet meer in vastgoedportefeuille:

- 3 locaties zijn stukken grond/terrein voor woningbouwontwikkeling (Lange Achterweg, Ooievaarsteeg en Wibautplein), welke

- niet meer behoeven te worden beheerd en worden niet meer tot de vastgoedportefeuille gerekend
- Van 1 pand is de huur opgezegd (Adm. De Ruyterstraat 16)
 - 4 panden zijn verkocht (Noordvestsingel 87, Lange Haven 15AB, Iepenlaan 45 en Singel 155)

Er zijn 4 objecten toegevoegd als strategisch vastgoed aan de vastgoedportefeuille. Deze bestaan uit de dit jaar verworven garageboxen in de Couwenhovenstraat in het kader van de herontwikkeling van de Deventer-driehoek. Het betreft vele losse garageboxen, welke worden verhuurd aan particulieren, en enkele samengevoegde garageboxen, welke worden verhuurd aan bedrijven. Administratief wordt gerekend met 4 objecten, te weten alle particuliere garageboxen tezamen en drie bedrijfsmatige verhuringen.

Vastgoedportefeuille naar categorie	per 1/10/'24	verwacht per 1/1/'25	mutatie 2025
Kernvastgoed	73	85	+12
- eigen huisvesting	6	6	0
- maatschappelijk (voor doelgroepen)	60	72	+12
- commercieel	7	7	0
Strategisch vastgoed	62	60	-2
- eigen huisvesting	1	1	0
- maatschappelijk (voor doelgroepen)	5	5	0
- commercieel	1	1	0
- herontwikkelen, grondexploitatie	31	31	0
- verkoop/afstoten	27	22	-2
Totaal	135	145	+10

Tabel 2: Vastgoedportefeuille vergelijk medio 2024 versus januari 2025 (verwacht)

Beleidskaders en verantwoording vastgoed
Sinds 2012 is er een omslag ingezet naar professioneel vastgoedbeheer. Hiervoor zijn in 2011 de Nota Vastgoedbeheer en ontwikkeling Schiedam en de Spelregels Vastgoed vastgesteld. De Nota geeft de kaders weer voor het beheren van het vastgoed, de spelregels zijn een verdere uitwerking van de Nota Vastgoedbeheer en geeft concrete spelregels voor verbetermaatregelen zoals het maken van een huursomrekenmethodiek en het uitwerken van een Toetsingskader Huisvesting in gemeentelijk vastgoed, welk in januari 2017 door het college werd vastgesteld.

In 2020 is er voor het eerst een Meerjarenperspectief Vastgoed (MPV) opgesteld. Het MPV 2023-2024 is al weer de derde versie van de jaarlijks terugkerende rapportage waarin Vastgoed verantwoording aflegt over het in het komend jaar te voeren en in het lopend jaar gevoerde vastgoedbeleid en de financiële effecten daarvan. Het huidige MPV is verder doorontwikkeld naar een meerjarig programma met een aantal voorgestelde visies op het gebied van planmatig onderhoud en een visie op het versnellen van het verkoopproces en is op 12 maart 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. In het najaar zal een update voor de financiën in 2025 van de gemeentelijke vastgoedportefeuille ter besluitvorming worden aangeboden.

Achterstallig onderhoud
Met de Jaarrekening 2020 is een voorziening ‘achterstallig onderhoud gemeentelijk vastgoed’ gevormd voor de uitvoering van het achterstallig onderhoud. Het resterende budget wordt de komende jaren (2025-2028) gebruikt om het achterstallig onderhoud verder in te halen.

Conform het BBV worden via een voorziening middelen beschikbaar gesteld voor het inhalen van achterstallig onderhoud. In onderstaande tabel is per vastgoedcategorie het resterende budget achterstallig onderhoud 2024

inzichtelijk gemaakt. Het resterende budget wordt jaarlijks doorgeschoven op basis van actualisatie van het achterstallig onderhoud.

Categorie	2024
Kernbezit	€ 1.290.803
Strategisch bezit	€ 682.227
Totale portefeuille	€ 1.973.030

Tabel 3: Resterend budget achterstallig onderhoud 2024

Er is een groot deel uitgevoerd in afgelopen jaren, echter voor 2024 zijn kosten voor het herstel van pand Westmolenstraat 25 en het verhelpen van de gebreken aan de archiefbewaarplaats toegevoegd aan de voorziening.

Op dit moment is nog geen concrete verwachting van de uitgaven tot 31-12-2024 te geven. Hieronder wordt een aantal van de lopende trajecten omschreven.

De verbetering van de temperatuurbeheersing van de archiefbewaarplaats is momenteel in voorbereiding. Een deel van de voorziening achterstallig onderhoud is afhankelijk van de verkoop van Vlaardingerdijk 50. Het verkoopproces is opgestart, echter is nog niet duidelijk of de verkoop en overdracht voor het einde van 2025 zal worden afgerond. In het bedrag voor het achterstallig onderhoud is € 589.000 opgenomen voor de Leliestraat 10. Hiervoor loopt een aanbesteding, waarvan op dit moment niet duidelijk is of deze is gelukt en of de opdracht aan een aannemer kan worden gegund.

Aan het einde van het jaar wordt de afrekening opgemaakt op basis van de uitgaven en gerealiseerde projecten.

Budget planmatig onderhoud

Voor de uitvoering van het planmatig onderhoud 2024, op basis van de MJOP's, is een beheerbudget planmatig onderhoud gemeentelijk vastgoed begroot van € 3.483.853 exclusief de duurzaamheidsinvesteringen. Ook de, in de begroting beschikbare, bedragen voor 2025 en verder zijn opgenomen.

Verduurzaming

In de, in deze rapportage opgenomen, cijfers zijn geen kosten voor verduurzaming opgenomen. Daarmee is echter voornamelijk niet uitgesloten dat gebudgetteerde onderhoudswerkzaamheden wel tot verduurzaming kunnen leiden indien gekozen wordt voor duurzame(re) systemen en materialen.

In 2023 is gestart met een herijking van de routekaart uit 2021 door een extern adviesbureau. Het doel van de herijking van de routekaart (de routekaart uit 2021 omvat ca. 30 panden) is het creëren van een rapport waarin doelstelling en prijsuitgangspunten op portefeuilleniveau en op gebouwniveau werden vastgelegd en het in de routekaart vastgelegde ambitieniveau concreter wordt gemaakt. Voor de werkzaamheden van de verduurzaming zal de routekaart onderdeel uitmaken van de budgetaanvraag die in Q3/Q4 2024 ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Deze planning levert in verband met de nodige dekking direct een uitdaging op. Voor de aanvraag van de DUMAVA-subsidie zijn vooruitlopend op de besluitvorming drie locaties geselecteerd, die binnen de vereiste uitvoeringstermijn van de subsidie vallen. Het is niet bekend of de toekenning van de DUMAVA-subsidie tijdig bekend is voor de budgetaanvraag.

Categorie	2023		2024		2025		2026		2027	
Planmatig onderhoud	€	2.535.999	€	3.483.853	€	2.385.259	€	2.385.259	€	2.385.259

Tabel 4: Overzicht planmatig onderhoud 2024-2027

Sportaccommodaties

Met het uitvoeren van onderhoud aan de sportaccommodaties wordt voldaan aan maatschappelijk geaccepteerde sportnormen van NOC*NSF en de VNG, Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Whvbz), het Besluit hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (Bhvdz), Drinkwaterbesluit (beheersing van onder andere legionella), Meerjaren Onderhoudsplan (MOP).

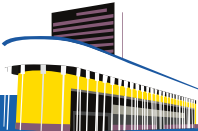
Buitensportaccommodaties De gemeente Schiedam kent vier sportparken: Harga, Thurlede, Bijdorp en Willem-Alexander. Deze parken worden vanaf 2024 beheerd en geëxploiteerd door het Sportbedrijf Schiedam.

Op de sportparken is in 2025 alleen sprake van planmatig onderhoud aan zowel de velden als het randgroen. Door klimaatveranderingen zien we dat er vaker sprake is van overvloedige regenval in hele korte tijd. Dat heeft ook effect op de natuurgrasvelden. Die velden kunnen de regenval in korte tijd niet altijd adequaat verwerken. Daarom gaan we in 2025 de nieuwe drainages monitoren op de sportparken Willem Alexander en Thurlede.

Op Sportpark Willem-Alexander is sprake van ernstige verzakkingen. Al sedert 2018 is de gemeente in gesprek met de aannemer om te komen tot een structurele oplossing. Na een arbitrageprocedure, die lange tijd in beslag heeft genomen, is in mei 2024 overeenstemming bereikt met de aannemer voor een herstelplan. Dit zal in 2025 verder worden uitgevoerd. Het herstelplan is gedeeld met het Sportbedrijf en de gebruikers van het Sportpark. De grondwal, die tegen de velden aan de noordzijde ligt wordt afgegraven en vervangen door EPS (gewichtloze elementen), de sportluifel wordt volledig nieuw ingericht, een handbalveld (asfalt) wordt omgebouwd tot een beachhandbalveld (zand) en het voorterrein wordt geëgaliseerd en rolstoelvriendelijk gemaakt. Tot slot wordt aan de voorzijde van het gebouw verkeersstromen van elkaar gescheiden.

Binnensportaccommodaties & zwemwater

De gemeente Schiedam is eigenaar van twee zwembaden, drie sporthallen en twee sportzalen. Het voornemen is om de opdracht van het beheer van het zwemwater, sporthallen en sportzalen vanaf 1 januari 2025 te beleggen bij het Sportbedrijf Schiedam. Dit geldt ook voor de 14 gymzalen. Het voornemen is dat het Sportbedrijf daarmee verantwoordelijk voor het beheer en exploitatie van alle gemeentelijke sportaccommodaties. De gemeente blijft

als eigenaar van de gebouwen verantwoordelijk voor het groot onderhoud aan de accommodaties. Het Sportbedrijf en de gemeente dragen er dan in gezamenlijkheid zorg voor dat de accommodaties geschikt zijn voor (recreatieve) sportbeoefening en voldoen aan de door de sportbonden gestelde eisen.

Het zwembad Groenord wordt in de nabije toekomst gerenoveerd. In 2025 worden voorbereidingen getroffen omtrent de renovatie. Bij het behandelen van de zomernota is de gemeenteraad geïnformeerd over Zwembad Zuid, er is geen alternatief plan door de Stichting Vrienden van Zwembad Zuid aangedragen.

In het kader van duurzaamheid wordt getracht Rijkssubsidie te verkrijgen om duurzaamheidsmaatregelen door te kunnen voeren. Hierbij wordt aangesloten bij de Routekaart Duurzaamheid Schiedam. Dit zal in 2025 nader worden uitgewerkt.

Bewegen in de openbare ruimte

Gezien de populariteit van sporten in de openbare ruimte, blijven we ook in 2025 zoeken naar locaties die geschikt zijn of geschikt kunnen worden gemaakt om te bewegen.

Automatisering

In 2025 concentreert de gemeente zich op invulling te geven aan het uitvoeringsprogramma van de I Visie. Dat betekent het zorgdragen voor een stabiel IT-platform en het starten met de organisatie wendbaar, weerbaar en waardevol te maken. Het uitvoeringsprogramma loopt tot en met 2027. In 2025 gaan we door met het verbetertraject dat in 2024 is ingezet, namelijk het realiseren van een stabiele ICT-infrastructuur, een servicegerichte ICT-dienstverlening en het verkrijgen van grip en controle op onze informatievoorziening. Door de basis op orde te hebben

kunnen we als gemeente efficiënter en effectiever werken en zo een betere dienstverlening leveren richting onze interne klant en de samenleving. Dit is een traject van de lange adem en zal in 2025 nog niet afgerond zijn. Er zullen investeringen in de orde van 400.000,- gedaan worden op onze IT Infrastructuur en randapparatuur.

3. Investeringsplannen

Met de begroting worden ook de nieuwe kredieten geaccordeerd. Hieronder wordt aandacht besteed aan de investeringen. Daarbij onderscheiden we investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut (BBV art. 20, lid 2b).

Vigerend beleid

De volgende regelgeving vormt het kader voor het opstellen van de investeringsplannen 2025:

- Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gemeenten, artikelen 59 t/m 65;
- De Financiële verordening gemeente Schiedam 2023;
- De Nota investeren, waarderen en afschrijven 2024.

De investeringen en de programmabegroting 2025

Van de projecten in onderstaande tabel zijn de kapitaallasten van de investeringsbedragen (kredieten) integraal opgenomen in de Begroting 2025 en meerjarig doorgerekend in de Meerjarenraming 2025-2028. Voor de investeringsplannen in het overzicht is (conform geldende regelgeving) ook een investeringsplanning gemaakt.

Bij vaststelling van de begroting gaat de Raad akkoord met de in deze uiteenzetting opgenomen investeringen en de daaruit voortvloeiende lasten, die in de desbetreffende programma's zijn opgenomen (zie kolom 'te voteren 2025' in de tabel).

Het krediet wordt door de raad meerjarig gevoteerd. De daadwerkelijke investeringsuitgaven kunnen gespreid over de jaren plaatsvinden. Het college mag na voteren door de raad verplichtingen aangaan voor de diverse kredieten.

In de loop van het begrotingsjaar 2025 kunnen investeringsplannen, die nu nog niet voorzienbaar zijn of nog niet rijp zijn voor besluitvorming, separaat worden voorgelegd aan de raad. Een los voorstel aan de raad dient te worden voorgelegd met een structureel sluitende begrotingswijziging. Daarin moeten de baten en lasten voortvloeiende uit de investering zijn opgenomen.

Het college stelt voor om het totaal van de in de begroting 2025 te voteren investeringskredieten vast te stellen op een bedrag van € 17.370.000.

Er is meerjarig in de begroting rekening gehouden met de kapitaallasten van de jaarschijven na 2025. De kredietvoting zelf dient met het vaststellen van de begroting jaarlijks plaats te vinden. Er wordt ervan uitgegaan dat eenmaal opgestarte projecten niet na één jaar kunnen worden stopgezet. Daarom wordt voorgesteld nieuwe kredieten te voteren voor het totale bedrag van de investering. Ook als de uitgaven worden gespreid over meerdere jaren.

De investeringsplannen voor 2025

In dit overzicht zijn de nieuwe investeringen voor het jaar 2025 weergegeven. Het gaat om de volgende investeringen:

Investeringsplannen met een meerjarig maatschappelijk nut in de openbare ruimte.

- Investeringsplannen, gerelateerd aan het IUPB;
- Investeringsplannen in grote projecten in de infrastructuur.

Beide behoren tot het programma
Ruimtelijke inrichting in samenhang.

Investerings met een economisch nut:

- Kredieten met betrekking tot onderwijshuisvesting (programma Mens en stad in beweging);
- Kredieten in het kader van het functioneren van de Raad (programma Overheid in balans);
- Kredieten op het vlak van de volkshuisvesting (programma Ruimtelijke inrichting in samenhang);
- Investerings in ICT-hardware (Algemene dekkingsmiddelen).

In de tabel is de liquiditeitsplanning aangegeven, de planning van de uitgaven verdeeld over de jaren. Hierbij wordt gelijk duidelijk in welk jaar een project gereed is. De kapitaallasten voor 2025 zijn in de begroting 2025 verwerkt.

Tabel Investeringskredieten

Omschrijving Bedragen x € 1.000		Totaal gevoteerd	Totaal realisatie t/m 2024	Krediet 2025
Programma Mens en stad in beweging				
1 ^e inrichtingskosten ISK College VOS (VO)	E	83	-	83
Renovatie Zwembad Groenoord	M	8.800	78	5.733
Aanleg nieuw kunstgrasveld PPSC (thurlede)	M	500	-	500
Aanleg nieuw kunstgrasveld Exelsior'20 (thurlede)	M	500	-	500
Totaal prog. Mens en stad in beweging		9.883	78	6.817
Programma Ruimtelijke inrichting in samenhang				
Kredieten IUPB				
Bulkkrediet openbare ruimte binnenhavens	M			1.272
Bulkkrediet openbare ruimte bruggen	M			954
Bulkkrediet openbare ruimte parkeerautomaten	E			64
Bulkkrediet openbare ruimte riolering	E			5.780
Bulkkrediet openbare ruimte verkeersregelinstanties	M			106
Bulkkrediet openbare ruimte watergangen	M			477
Bulkkrediet openbare ruimte wegen	M			7.790
Bulkkrediet openbare ruimte zeehavens	E			530
Bulkkrediet openbare verlichting	M			397
Subtotaal IUPB				17.369
Overige kredieten				
Adm.de Ruijterstr.Nwe Waterwegstr.fietspad	M	1.245	-	150
Metroplein vijfsluizen	M	400	-	250
Havenstraat groene inr. betonnen steiger+voetpad	M	150	7	100
Totaal Ruimtelijke inrichting in samenhang		1.795	7	17.869

Omschrijving Bedragen x € 1.000		Totaal gevoteerd	Totaal realisatie t/m 2024	Krediet 2025
Programma Economie in ontwikkeling				
Bedrijfswoningen Jan Evertsenweg	E	1.167	1.777	-390
Totaal Economie in ontwikkeling		1.167	1.777	-390
Algemene dekkingsmiddelen				
Aanschaf Hardware UP-i-visie 2025	E	2.000	-	500
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		2.000	-	500

* Betreft saldering van baten en lasten jaarschijf 2025.

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

De definitie van verbonden partijen is volgens het BBV:

🗣️ Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Ter uitvoering van een voorschrift in het BBV staat in de programma's vermeld op welke wijze verbonden partijen bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke doelstellingen.

De paragraaf is overeenkomstig het BBV opgesteld. Onderwerpen die aan de orde komen zijn:

1. wat zijn verbonden partijen;
2. realisatie van beleidsvoornemens/ontwikkelingen 2024;
3. risicomanagement verbonden partijen;
4. verbonden partijen gemeente Schiedam;
5. stedelijke samenwerking;
6. samenwerking in regionaal verband.

1. Wat zijn verbonden partijen?

Het oprichten van of het deelnemen in verbonden partijen kan een manier zijn om bepaalde publieke taak uit te voeren. Bij samenwerking met andere organisaties kan de vorm waarin dat gebeurt verschillen. Bijvoorbeeld met andere gemeenten in een gemeenschappelijke regeling, zoals de DCMR, een vennootschap zoals N.V. IRADO of een stichting zoals Stichting CJG Rijnmond. Omdat de gemeente in genoemde stichting participeert, deze een gemeentelijke taak uitvoert en daarvoor een subsidie ontvangt, is deze in de tabel overige verbonden partijen opgenomen. Voor andere, in deze tabel vermelde, rechtspersonen gelden soortgelijke argumenten. Ook is samenwerking met andere organisaties mogelijk in de vorm van het uitbesteden van taken of een publiek-private samenwerking zoals met Stichting Woonplus. Ondanks het feit dat bij Woonplus sprake is van intensieve samenwerking en een financiële relatie bestaat via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw, is hier geen sprake van een verbonden partij. Er is immers geen bestuurlijk belang en alleen een indirect financieel belang.

2. Beleidsvoornemens/ontwikkelingen 2025

Gemeenschappelijke regelingen

Voor inhoudelijke ontwikkelingen bij deze gemeenschappelijke regelingen en hun bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen, wordt verwezen naar de betreffende programma's.

Door de toename van het aantal gemeenschappelijke regelingen zijn de budgetten, die via die organisaties worden uitgegeven, ook toegenomen. De bijdrage van Schiedam aan gemeenschappelijke regelingen volgens de ontwerpbegrotingen 2025 van deze regelingen is als volgt.

Naam	Bijdrage 2025	Opmerking
Bedragen in €		
DCMR Milieudienst Rijnmond	1.815.717	Werkplan
ROGplus NWN	54.793.800	
GGD Rotterdam-Rijnmond	908.738	Inclusief plustaak
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	8.154.637	Inclusief plustaak en bluswater
Jeugdhulp Rijnmond	5.147.580	
Metropoolregio Rotterdam Den Haag	251.295	
Regionale Belasting Groep	1.420.000	Na verrekening BTW
Stroomopwaarts	75.947.000	
Totaal	148.438.767	

Ten aanzien van de gemeenschappelijke regelingen valt het volgende te melden.

- *DCMR Milieudienst Rijnmond* - De DCMR Milieudienst Rijnmond is een Gemeenschappelijke Regeling van 14 gemeenten in de regio Rijnmond, de gemeente Goeree Overflakke en de provincie Zuid-Holland. Sinds 1 juli 2017 is de DCMR een omgevingsdienst op basis van de wet VTH waarin de basis milieutaken (voorbereiden omgevingsvergunning milieu en handhavingsbeschikkingen, beoordelen van meldingen activiteitenbesluit milieu en het besluit bodemkwaliteit, en toezicht op asbest) moeten worden ondergebracht. Daarnaast heeft Schiedam ook het toezicht op de Wet bodembescherming bij de DCMR ondergebracht. Tenslotte levert de DCMR aan Schiedam advisering op het vlak van geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid in relatie tot de ruimtelijke ordening.
- *ROGplus NWN* - ROGplus verstrekt Wmo maatwerkvoorzieningen aan inwoners van Maassluis, Vlaardingen en Schiedam. Het betreft hier alle taken op basis van de verordening maatschappelijke ondersteuning MVS en het gaat dan om: verrichten van onderzoek op basis van een hulpvraag, opstellen van gespreksverslag, beschikken op aanvraag en inkoop van voorzieningen. Daarnaast kopen de MVS-gemeenten met ingang van 1 januari 2023 gezamenlijk het merendeel van de jeugdhulp in, welke taken voorheen bij de GRJR waren belegd.
- *GGD Rotterdam-Rijnmond* - GGD is een openbaar lichaam in evaluatie in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Wet publieke gezondheid (Wpg) is het wettelijke kader voor de publieke gezondheidszorg. De Wpg schrijft voor welke taken de gemeenten verplicht aan de GGD moeten toewijzen; deze taken worden landelijk uniform uitgevoerd. Naast het wettelijke basistakenpakket

kunnen gemeenten ook plusproducten afnemen die een aanvulling zijn op de uitvoering van de wettelijke taken.

- *Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond* - De Veiligheidsregio is een gemeenschappelijke regeling waaraan de gemeente wettelijk verplicht is deel te nemen op grond van de Wet Veiligheidsregio's. In deze wet zijn de volgende wettelijke taken van de veiligheidsregio genoemd:
 - a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
 - b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
 - c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt;
 - d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
 - e. het instellen en in stand houden van een brandweer;
 - f. het instellen en in stand houden van een GHOR;
 - g. het voorzien in de meldkamerfunctie;
 - h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
 - i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.
- *Jeugdhulp Rijnmond* - De GRJR is opgericht omdat in 2015 vanwege de nieuwe Jeugdwet waarbij de gemeenten verantwoordelijk werden voor alle vormen van Jeugdhulp. De GRJR houdt zich bezig met de inkoop van (dure) specialistische jeugdhulp voor 13 (Rijnmond)gemeenten.

- *Metropoolregio Rotterdam Den Haag* - De Metropoolregio Rotterdam Den Haag is een grootstedelijk gebied met een netwerk van 21 gemeenten. Met 2,3 miljoen inwoners, 1,2 miljoen banen en een bijdrage van 15% aan het BNP, is dit een regio van nationaal belang. De kerntaken van de MRDH zijn het verbeteren van (1) het economisch vestigingsklimaat en (2) de bereikbaarheid. Met de Greenport West-Holland, de Mainport Rotterdam en Den Haag als internationale stad van Vrede en Recht heeft de metropoolregio een mondiaal karakter. Internationale verbindingen zijn er via de Mainport, de HSL, Rotterdam The Hague Airport en het nabije Schiphol. Met Europese topuniversiteiten hogescholen en vele (V)MBO opleidingen in het gebied, heeft de metropoolregio bovendien de kennis van nu en de toekomst in huis.
- *Regionale Belasting Groep* - De Regionale Belasting Groep is een gemeenschappelijke regeling tussen de dagelijkse besturen van de hoogheemraadschappen van Delfland en van Schieland en de Krimpenerwaard en de colleges van burgemeesters en wethouders van de gemeenten Delft, Schiedam en Vlaardingen. De uitvoeringstaken van de gemeentelijke belastingheffing zijn per 1 januari 2015 overgedragen aan de RBG.
- *Stroomopwaarts* - De GR Stroomopwaarts vervult voor de MVS-gemeenten de verplichtingen uit – onder meer – de Participatiewet, de Wet inburgering en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Stroomopwaarts biedt hulp aan inwoners van de MVS gemeenten die, door omstandigheden, (tijdelijk) extra bijstand kunnen gebruiken. Daarnaast heeft Stroomopwaarts de bijzondere taak om voor mensen met een arbeidsbeperking de werkgeversrol te vervullen.

Deelnemingen

Voor wat betreft de ontwikkelingen bij de deelnemingen valt het volgende te melden.

- *Stedin Holding N.V.* - Schiedam bezit 1,03% aandelenbelang in gewone aandelen en 1,96% van de preferente aandelen. De vennootschap is een netwerkbedrijf voor energiedistributie in voornamelijk het zuidwesten van Nederland en bestaat uit een drietal groepsmaatschappijen (Stedin, NetVerder en DNWG Infra). De aandelen dienen op grond van de Gaswet (art. 85) en de Elektriciteitswet (art. 93) in handen van de overheid te blijven.
- *B.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides (GBE)* – Schiedam bezit 3,88% van de aandelen GBE. Deze vennootschap bezit 50% van de aandelen in Waterbedrijf Evides. De andere 50% zijn in bezit van GBE Aqua B.V. Evides levert drinkwater aan 2,5 miljoen klanten en het bedrijfsleven in Zeeland, het zuidwesten van Zuid-Holland en de Brabantse Wal. Daarnaast biedt Evides industriewaterdiensten op maat aan grote industriële klanten in onder meer Nederland, België en Duitsland. De aandelen van Evides Waterbedrijf dienen op grond van de Drinkwaterwet (art. 15) in handen van publieke aandeelhouders te blijven. In de Drinkwaterwet zijn als kernpunten geformuleerd het publieke eigendom van de drinkwaterbedrijven, het borgen van de waterkwaliteit en maatschappelijk en verantwoord ondernemerschap.
- *N.V. ONS Houdstermaatschappij (ONS)* – Schiedam bezit 100% van de aandelen. De activiteiten van de vennootschap zijn nagenoeg afgebouwd en bestaan alleen nog uit het zo spoedig mogelijk verkopen van de laatste bedrijfsonderdelen en het beheer van het vermogen. Dat betreft met name verkoop van de aandelen die ONS in WKO Schieveste. Zodra verkoop is gerealiseerd, kan opheffing van de vennootschap plaats vinden.
- *N.V. IRADO* – Vlaardingen, Schiedam en Capelle aan den IJssel bezitten ieder 31,7% van de aandelen. De N.V. BAR Afvalbeheer heeft een zeggenschap van 4,8%. De hoofdactiviteiten van IRADO zijn afvalbeheer en beheer van de openbare ruimte. De vennootschap is onder meer actief in de gemeenten Vlaardingen, Schiedam en Capelle aan den IJssel.
- *N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)* – Schiedam bezit 0,59% van de aandelen. De bank is eigendom van gemeenten, provincies en de Staat der Nederlanden en is de bank voor overheden en instellingen voor maatschappelijk belang.
- *Stadsherstel Maassteden B.V.* – Het aandelenbezit is per 18 januari 2018 verworven en is nu als volgt verdeeld. Gemeente Schiedam 6,6%, gemeente Vlaardingen 6,6%, gemeente Maassluis 3,3%, Stichting Fonds Schiedam Vlaardingen 43,0%, De Groot Fonds 22,2% en Weeshuis der Hervormden Schiedam 18%. De vennootschap heeft o.a. als doel het verwerven, restaureren, beheren, vervreemden, bezwaren en exploiteren van onroerende zaken in Schiedam, Vlaardingen en Maassluis en omgeving. Verder het bevorderen van monumentenzorg in genoemde steden.
- *Coöperatief Beheer groengebieden Midden-Delfland U.A.* – De taken van de v.m. gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Midden Delfland zijn vanaf 1 januari 2019 overgenomen door de coöperatie. Het Schiedamse aandeel in het vermogen van het recreatieschap is als ledenkapitaal (inleggeld) ingebracht in het eigen vermogen van de coöperatie. In de coöperatie nemen deel de gemeenten Delft, Maassluis, Midden-Delfland, Schiedam, Vlaardingen en Westland.

Risicomanagement verbonden partijen

De gemeente loopt als aandeelhouder of deelnemer in een verbonden partij bestuurlijke en/of financiële risico's. Daarvoor is voortdurend aandacht. De deelnemingen in nutsbedrijven en de BNG leveren nauwelijks risico's op, behoudens eventuele mutaties in het te ontvangen dividend. Voor verbonden partijen zijn geen specifieke reserves of voorzieningen aanwezig. Wanneer zich een concreet risico voordoet, wordt dat in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing opgenomen. De noodzaak om eventueel een voorziening in te stellen, wordt jaarlijks bij de opmaak van de jaarrekening beoordeeld. Verder wordt een voorziening getroffen, zodra een verlies concreet wordt. Bij de opmaak van de jaarrekening wordt tevens beoordeeld of de boekwaarde van het Schiedamse aandeel in de deelnemingen tenminste het aandeel in het eigen vermogen van de deelneming vertegenwoordigt. Wanneer dit lager is vindt afwaardering plaats.

Verbonden partijen Schiedam

Onderstaand wordt in tabelvorm een overzicht gegeven van de partijen waarmee de gemeente Schiedam een samenwerking is aangegaan die valt onder de paragraaf verbonden partijen. Er is, overeenkomstig het in het BBV gestelde, onderscheid gemaakt in:

- deelnemingen (vennootschappen en coöperaties);
- gemeenschappelijke regelingen.

Met de implementatie van de Nota Verbonden Partijen 2018, vastgesteld door de gemeenteraad op 30 januari 2018, wordt gebruik gemaakt van risicoprofielen om aan te geven hoe risicovol een verbonden partij is. Bij deze methode wordt een bestuurlijke en financiële analyse gemaakt, waarvan de conclusie leidt tot een bepaald risico. Dit kan een laag, laag/gemiddeld, gemiddeld, gemiddeld/hoog of hoog risico zijn. Afhankelijk van de hoogte van het risicoprofiel,

kunnen extra beheersmaatregelen worden getroffen. Op dit moment worden de risicoprofielen alleen nog gebruikt bij de deelnemingen en gemeenschappelijke regelingen. In 2024 zal een evaluatie van de Nota Verbonden Partijen plaatsvinden.

Van deelnemingen en gemeenschappelijke regelingen ontvangt de gemeente als aandeelhouder of deelnemer jaarstukken en van gemeenschappelijke regelingen ook begrotingen. Op basis van deze stukken worden het nettoresultaat over het jaar 2023 van de deelneming c.q. de realisatie van de bijdrage 2023 en de volgens de primaire begroting 2025 van de betreffende gemeenschappelijke regeling, de geraamde bijdrage 2025 vermeld. Ook worden het eigen en vreemd vermogen per begin en einde 2023 vermeld.

Tabel deelnemingen Schiedam Begroting 2025

Naam / datum en nummer oorspronkelijk besluit tot deelname	Vestigingsplaats	Percentage aandelen-kapitaal (zeggen-schap)	Nominaal bedrag deelname per begin en einde van het jaar 2023 (financieel belang)	Netto-resultaat deelneming over het boekjaar 2023	Eigen en vreemd vermogen deelneming per begin en einde van het jaar 2023 (voor winstverdeling)	Activiteiten/ doelstelling van de deelneming/ publiek belang	Ontvangen dividend in 2023	In de begroting 2025 geraamd dividend	Risico-analyse volgens risicoprofiel
Stedin Holding N.V.	Rotterdam	1,03% (gewone aandelen) 1,96% (cumpref aandelen aangeschaft 2021)	Begin: € 5.137.300 + € 3.918.585 cumprefs Einde: € 5.137.300 + € 3.918.585 cumprefs	€ 170 miljoen	Begin: E.V. € 2.589 miljoen V.V. € 4.916 miljoen Einde: E.V. € 3.221 miljoen V.V. € 5.063 miljoen	Distributie van energie c.a.	€ 205.593	€ 450.000	Gemiddeld
B.V. Gemeen-schappelijk Bezit Evides 25-10-1993 VR 1993-207	Rotterdam	3,88%	Begin: € 3.589 Einde: € 3.589	€ 26,0 miljoen	Begin: E.V. € 291,6 miljoen V.V. € 34.800 Einde: E.V. € 296,7 miljoen V.V. € 14.759	Deelname (50%) in N.V. Evides; drinkwater-productie- en distributie	€ 405.714	€ 400.000	Laag/ Gemiddeld
N.V. ONS Houdster-maatschappij 28-1-1991 VR 1991-35	Schiedam	100%	Begin: € 45.298 Einde: € 45.298	€ 3.763	Begin (2022): E.V. € 0,5 miljoen V.V. € 44.827 Einde (2022): E.V. € 0,6 miljoen V.V. € 44.827	Holding van enkele deelnemingen in energie- en warmte/-koude bedrijven.	€ 0	€ 0	Laag/ Gemiddeld

Naam / datum en nummer oorspronkelijk besluit tot deelname	Vestigingsplaats	Percentage aandelen-kapitaal (zeggen-schap)	Nominaal bedrag deelname per begin en einde van het jaar 2023 (financieel belang)	Netto-resultaat deelneming over het boekjaar 2023	Eigen en vreemd vermogen deelneming per begin en einde van het jaar 2023 (voor winstverdeling)	Activiteiten/ doelstelling van de deelneming/ publiek belang	Ontvangen dividend in 2023	In de begroting 2025 geraamd dividend	Risico-analyse volgens risicoprofiel
N.V. IRADO 4-11-2010 VR 2010-99	Schiedam	31,7%	Begin: € 300.000 (boekwaarde = € 3.552.300) Einde: € 300.000 (boekwaarde = € 3.552.300)	€ 141.000	Begin: E.V. € 19,1 miljoen V.V. € 21,4 miljoen Einde: E.V. € 18,6 miljoen V.V. € 21,7 miljoen	Afvalbeheer en beheer openbare ruimte	€ 367.000	€ 110.000	Laag/ Gemiddeld
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten Deelname vanaf oprichting in 1922.	Den Haag	0,59%	Begin: € 815.880 Einde: € 815.880	€ 300 miljoen	Begin: E.V. € 4.615 miljoen V.V. € 107.459 miljoen Einde: E.V. € 4721 miljoen V.V. € 110,8 miljoen	Bank- activiteiten voor m.n. gemeenten	€ 815.880	€ 675.000	Gemiddeld / Hoog ¹
Stadsherstel Maassteden B.V. B&W 29-8-2017; nr. 4	Schiedam	6,6%	€ 100.000 (boekwaarde = € 15.119) Einde: € 100.000 (boekwaarde = € 15.119)	€ 327.073 -/-	Begin: E.V. € 2,2 miljoen V.V. € 1,3 miljoen Einde: E.V. € 3,1 miljoen V.V. € 1,1 miljoen	Verwerven, restaureren, vervreemden en exploiteren van monumenten in Schiedam, Vlaardingen en Maassluis e.o.	€ 0	€ 0	Laag

¹ Ondanks het hogere risicoprofiel van de BNG wordt vanwege de structuur (N.V.) van de BNG en de beheersmaatregelen die thans al gebruikt worden, geen extra sturingsmethoden aan deze verbonden partij gekoppeld.

Naam / datum en nummer oorspronkelijk besluit tot deelname	Vestigings-plaats	Percentage aandelen-kapitaal (zeggen-schap)	Nominaal bedrag deelname per begin en einde van het jaar 2023 (financieel belang)	Netto- resultaat deelneming over het boekjaar 2023	Eigen en vreemd vermogen deelneming per begin en einde van het jaar 2023 (voor winstverdeling)	Activiteiten/ doelstelling van de deelneming/ publiek belang	Ontvangen dividend in 2023	In de begroting 2025 geraamd dividend	Risico-analyse volgens risicoprofiel
Coöperatief Beheer Groengebieden Midden-Delfland U.A.	Midden-Delfland	35%	Begin: € 2.553.137 (inleggeld/ entreeheffing Einde: € 2.553.137 (boekwaarde: € 1.672.618)	€ 0	Begin: E.V. € 4,7 miljoen V.V. € 3,8 miljoen Einde: E.V. € 6,4 miljoen V.V. € 1,9 miljoen	Beheer en onderhoud groengebieden.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Tabel gemeenschappelijke regelingen Schiedam begroting 2025

Naam G.R. / datum en nummer oorspronkelijk besluit tot deelname	Vestigingsplaats	G.R. met een Openbaar lichaam	Deelnemers	Activiteiten / doelstelling / publiek belang	Deelname in algemeen bestuur	Realisatie bijdrage 2023 Raming bijdrage 2025 (volgens primaire begroting 2025 G.R.)	Eigen en vreemd vermogen per begin en einde van het jaar 2023	Risico-analyse volgens risicoprofiel	Programma
DCMR Milieudienst Rijnmond 2-2-1987 VR 1987-26	Schiedam	Ja Raad, College en burgemeester	12 Rijnmondgemeenten, de gemeente Goeree-Overflakkee en de provincie Zuid-Holland	Uitvoering Wet milieubeheer	Ja (weth. Hamerslag)	€ 1.644.446 € 1.815.717	Begin: E.V. € 4,4 miljoen V.V. € 5,9 miljoen Einde: E.V. € 4,4 miljoen V.V. € 3 miljoen	Laag/ Gemiddeld	Ruimtelijke inrichting in samenhang
ROGplus NWN 18-12-2006 VR 2006-123	Maassluis	Ja Raad, College en burgemeester	Gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam	Uitvoering Wet maatschappelijke ondersteuning	Ja (weth. Ergin)	€ 48.780.959 € 54.793.800	Begin: E.V. € 0 V.V. € 13 miljoen Einde: E.V. € 0 V.V. € 11 miljoen	Gemiddeld / Hoog	Mens en stad in beweging
GGD Rotterdam-Rijnmond 18-12-2006 / 13-12-2012 VR 2006-119 / VR 2012-106	Rotterdam	Ja (maar zonder eigen balans) College	12 Rijnmondgemeenten en de gemeente Goeree-Overflakkee	Volksgesondheidszorg via GGD gemeente Rotterdam (basistakenpakket excl. plusproducten)	Ja (weth. Zwang)	€ 640.826 € 908.738	Begin: E.V. € - V.V. € - Einde: E.V. € - V.V. € -	Gemiddeld	Mens en stad in beweging
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond 12-12-2005 VR 2005-172	Rotterdam	Ja College	12 Rijnmondgemeenten en de gemeente Goeree-Overflakkee	Regionale crisisbeheersing bij incidenten, rampen en crises	Ja (burgemeester)	€ 6.378.025 € 8.154.637	Begin: E.V.: € 6,1 miljoen V.V. € 107 miljoen Einde: E.V. € 9,7 miljoen V.V. € 99 miljoen	Laag/ Gemiddeld	Overheid in balans

Naam G.R. / datum en nummer oorspronkelijk besluit tot deelname	Vestigingsplaats	G.R. met een Openbaar lichaam	Deelnemers	Activiteiten / doelstelling / publiek belang	Deelname in algemeen bestuur	Realisatie bijdrage 2023 Raming bijdrage 2025 (volgens primaire begroting 2025 G.R.)	Eigen en vreemd vermogen per begin en einde van het jaar 2023	Risico-analyse volgens risicoprofiel	Programma
Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (2015) 6-3-2014 VR 2014-9 B&W: 20-5-2014, nr. 12	Schiedam	Ja College	12 Rijnmondgemeenten en de gemeente Goeree-Overflakkee	Uitvoering bovenlokale taken i.h.k.v. de Jeugdwet	Ja (weth. Ergin)	€ 4.389.000 € 5.147.580	Begin: E.V. € 0 V.V. € 61 miljoen Einde: E.V. € 0 V.V. € 86 miljoen	Hoog	Mens en stad in beweging
Metropoolregio Rotterdam Den Haag 19-12-2013 VR 2013-132	Rotterdam	Ja Raad, college en burgemeester	Gemeenten Albrandswaard, Barendrecht, Capelle aan den IJssel, Delft, Den Haag, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Maassluis, Midden Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Ridderkerk, Rotterdam, Rijswijk, Schiedam, Nissewaard, Vlaardingen, Voorne aan zee, Wassenaar, Westland en Zoetermeer	Verkeer en vervoer en economisch vestigings-klimaat	Ja (weth. Hamerslag)	€ 224.971 € 251.295	Begin: E.V. € 33,8 miljoen V.V. € 1,5 miljard Einde: E.V. € 35,4 miljoen V.V. € 1,5 miljard	Laag/ Gemiddeld	Overheid in balans, Economie in ontwikkeling en Ruimtelijke Inrichting in Samenhang

Naam G.R. / datum en nummer oorspronkelijk besluit tot deelname	Vestigingsplaats	G.R. met een Openbaar lichaam	Deelnemers	Activiteiten / doelstelling / publiek belang	Deelname in algemeen bestuur	Realisatie bijdrage 2023 Raming bijdrage 2025 (volgens primaire begroting 2025 G.R.)	Eigen en vreemd vermogen per begin en einde van het jaar 2023	Risico-analyse volgens risicoprofiel	Programma
Regionale Belasting Groep 30-9-2014 VR 2014-43 B&W: 15-7-2014; nr. 11	Schiedam	Ja College	Hoogheemraadschap van Delfland, Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard, de gemeenten Delft, Vlaardingen en Schiedam	Heffing en invordering van waterschaps- en gemeentelijke belastingen	Ja (weth. Laan)	€ 1.172.100 € 1.420.000	Begin: E.V. € 5,2 miljoen V.V. € 5,4 miljoen Einde: E.V. € 3,8 miljoen V.V. € 4,9 miljoen	Laag/ Gemiddeld	Algemene dekkingsmiddelen
Stroomopwaarts 25-11-2014 VR 2014-57 en 31-5-2016 16VR023 B&W: 27-1-2015; nr. 7	Schiedam	Ja College	Gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam	Uitvoering van taken en bevoegdheden in het sociaal domein	Ja (weth. Biekman en weth. Zwang)	€ 76.443.000 € 75.947.000	Begin: E.V. € 6,1 miljoen V.V. € 17,8 miljoen Einde: E.V. € 4,6 miljoen V.V. € 26,7 miljoen	Hoog	Mens en stad in beweging

Stedelijke samenwerking

Participatie in G40

Schiedam zal ook in 2025 deelnemen aan het stedennetwerk van de G40. De G40 is voor Schiedam een belangrijk netwerk op het gebied van de kennisdeling (ook via Platform31) en de gezamenlijke belangenbehartiging (i.s.m. met de VNG).

Samenwerking in regionaal verband

Schiedam werkt regionaal samen in diverse verbanden, samengesteld op basis van een gemeenschappelijk belang op een beleidsthema of gebied.

Voor de verstedelijkingsopgave in de provincie Zuid-Holland wordt samengewerkt in de Verstedelijkingsalliantie. Deze richt zich met name op intensivering rondom knooppunten van openbaar vervoer en houdt zich, naast wonen, bezig met bereikbaarheid en verbetering van de infrastructuur, verbetering van bedrijventerreinen en met energietransitie. Om alle ontwikkelingen in de provincie zoveel mogelijk klimaatadaptief uit te voeren, is het Convenant Klimaatadaptief Bouwen afgesloten. Voor de verkenning van de kansen voor verstedelijking rondom de (metro)stations aan de Hoekse Lijn wordt samengewerkt in de Hoekse Lijn Partners (binnen de MRDH). Recent is de Bestuurlijke Tafel Groenblauwe Leefomgeving in het leven geroepen, die aandacht vraagt voor de (groenblauwe) kwaliteit van de leefomgeving in relatie tot de verstedelijkingsopgave.

Waar het gaat om Wonen, wordt gewerkt aan de uitvoering van bestuurlijke afspraken in het Samenwerkingsverband Wonen regio Rotterdam.

Op het gebied van duurzaamheid is voor het MRDH-gebied gezamenlijk de Regionale Energie Strategie opgesteld. In het verlengde daarvan zal ook een Regionale Structuur Warmte volgen.

Voor de bereikbaarheid van de stad en de regio werkt Schiedam met 21 gemeenten samen in de MRDH. Namens de 21 gemeenten is MRDH concessieverlener voor 6 openbaar vervoerconcessies in de regio, waaronder die van bus & spoor in de regio Rotterdam (RET). Daarnaast is de MRDH verstrekker van subsidies op het gebied van regionaal verkeer en infrastructuur. Tot slot vertegenwoordigt de MRDH de 21 gemeenten bij strategie, beleidvorming en regelgeving op het gebied van bereikbaarheid op provinciaal, landelijk en Europees niveau. In mei 2023 is de geactualiseerde Strategische Agenda van de MRDH, met daarin de inzet voor de periode 2023-2026, door het Algemeen Bestuur van de MRDH vastgesteld.

Waar het gaat om water en klimaatopgaven wordt samengewerkt binnen het beheergebied van het Hoogheemraadschap van Delfland. De Bestuurlijke Watertafel richt zich op water en klimaatadaptatie. Onder de Bestuurlijke Watertafel vallen drie netwerken: NAD ((afval)waterketen), Schoon en Gezond Water (waterkwaliteit, Kaderrichtlijn Water (KRW)) en Klimaatadaptatie (processamenwerking en kennisuitwisseling). Het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden richt zich op waterveiligheid (met name buitendijks) in relatie tot klimaatverandering.

Voor regionaal groen werkt Schiedam samen met de aanliggende gemeenten en andere betrokken partijen aan de Gebiedstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland. De beheerstaken voor regionaal groen en recreatie zijn ondergebracht in het Coöperatief Beheer Groengebieden Midden-Delfland (CBG).

In het Programma Rivier als Getijdenpark wordt samengewerkt aan het ontwikkelen van getijdennatuur en recreatiegebieden langs de Nieuwe Waterweg en de Nieuwe Maas.

Het Havenbedrijf Rotterdam organiseert een Duurzame Dialoog voor de regionale ontwikkeling van haven en stad, waar Schiedam in participeert. Actueel zijn onder meer de nieuwe regelingen voor industrielawaai van de grote havengebieden.

In verband met luchtverkeerslawaaï van de luchthaven Rotterdam The Hague Airport (RTHA), neemt Schiedam deel in de bestuurlijke regiegroep Rijnmond. Schiedam zet zich in voor het beperken van de impact van het vliegverkeer van en naar RTHA op de woon- en leefomgeving, met name ten aanzien van het beperken van geluidshinder en emissies (waaronder CO₂). Zo neemt Schiedam deel aan verschillende overlegstructuren met andere overheden en belanghebbenden in de luchtvaartsector, en heeft Schiedam als deelnemer aan het participatieproces voor een nieuw luchthavenbesluit voor RTHA deze belangen ingebracht.

Paragraaf Weerstandsvermogen, risicobeheersing en financiële positie

Inleiding

In het eerste deel wordt het weerstandsvermogen afgezet tegen de geïnventariseerde risico's die samen het risicoprofiel vormen om te bepalen of het weerstandsvermogen van de gemeente Schiedam voldoende is. Dit geeft de zekerheid dat de continuïteit van beleid van de gemeente op de korte termijn financieel is geborgd. In het tweede gedeelte wordt de financiële positie nu en in de toekomst bepaald aan de hand van de verplichte indicatoren voorgeschreven in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

1. Risico's

Risicoprofiel

Voor het bepalen van het risicoprofiel in deze begroting is de consistente aanpak gehanteerd zoals die is verwoord in de kadernota Financieel beleid. Tweemaal per jaar actualiseren we het risicoprofiel (bij de begroting en de jaarstukken). Conform de Kadernota Financieel Beleid 2024 is de risicofactor 1,2 met een vaste buffer van € 5 miljoen. Het nieuwe risicoprofiel volgt hiernaast.

Risico's Bedragen x € 1.000	Rekening 2023	Begroting 2025
Mens en stad in beweging		
1 Stroomopwaarts (incl toeslagenaffaire)	1.211	1.461
2 GR Jeugdhulp Rijnmond/ Jeugdtaken gemeente	167	410
3 Mevis	250	2.106
Ruimtelijke inrichting in samenhang		
4 Risico's grondexploitatie	16.514	16.374
5 Risico's overige projecten	3.773	4.187
Economie in ontwikkeling		
6 Leegstand gemeentelijk vastgoed	105	124
Algemeen		
7 Borgstellingen	110	110
8 Fiscale risico's	1.500	1.500
9 Cyber Security incident	PM	PM
10 Juridische claims	2.285	1.847
Risicoprofiel	25.915	28.119
Risicofactor (risicoprofiel maal 1,2, afkomstig van kadernota Financieel beleid)	5.183	5.624
Buffer (vast normbedrag)	5.000	5.000
Risicoreserve	36.098	38.743

Mens en Stad in Beweging

1. Stroomopwaarts MVS (hierna: SOW) heeft zelf een zeer beperkt weerstandsvermogen. Dit betekent dat de deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling wettelijk verantwoordelijk zijn voor de financiële dekking van de risico's. SOW inventariseert en kwantificeert deze risico's zelf. De meest actuele inventarisatie is te vinden in de begroting 2025 van SOW. Het totaal aan risico's wordt geschat tussen de € 2,05 en € 3,35 miljoen. Het aandeel van Schiedam in het risico van SOW bedraagt maximaal € 1,461 miljoen (43,62%). De grootste risico's zijn de kosten voor bedrijfsvoeringstaken (voormalige hosting), salarisontwikkelingen en kostendekkendheid van de werkleerbedrijven.
2. Het risico van de GRJR ligt volledig bij de gemeenten. De inschatting van het risico komt voort uit de laatste risico-inventarisatie van de GRJR zelf. Het minst voorspelbare gedeelte is de landelijk ingekochte zorg (LTA). De inzet van deze zorg is moeilijk beïnvloedbaar en het gaat per cliënt om vaak zeer hoge bedragen. Daaruit blijkt dat het aandeel van Schiedam in de LTA € 820.898 bedraagt, maal een kans van 50%.
3. 2024 is het tweede jaar waarin het grootste deel van de specialistische jeugdhulp als onderdeel van een integrale opdracht wordt uitgevoerd door Mevis. De uitvoering door Mevis

geschiedt op basis van taakgerichte bekostiging, waarbij de risico's primair liggen bij de gecontracteerde partij. De gemeente loopt een financieel risico op het moment dat deze partij niet in staat is de contractvoorwaarden na te komen en veel onderaannemers moet inzetten of er naar andere alternatieven moet worden gezocht. Ook de loonontwikkelingen kunnen een factor van betekenis zijn.

Op basis van exogene factoren is er door de Stuurgroep Transformatie en Normalisatie aanbevolen dat Mevis een incidenteel beroep doet op het in het contract opgenomen veiligheidsventiel voor de jaren 2023 en 2024 van respectievelijk € 3,27 en € 4,06 miljoen. Enkel een zienswijzeprocedure kan het beroep op het veiligheidsventiel beletten. Voor Schiedam, met een aandeel ad 42,0%, bedraagt het risico in zijn geheel € 3,08 miljoen waarop de bij de jaarrekening 2023 gevormde voorziening ad € 0,74 miljoen in mindering dient te worden gebracht, derhalve € 2,34 miljoen maal een kans van 90%.

Ruimtelijke inrichting in samenhang

4. De risico's van de grondexploitaties worden tweemaal per jaar per project geactualiseerd aan de hand van de voortgang in de grondexploitaties.
5. Het betreft risico's van alle MBOP en overige projecten, niet zijnde grondexploitaties. Tweemaal per jaar vindt een actualisatie van de risico's plaats.

Economie in ontwikkeling

6. De gemeente bezit diverse panden. Niet alle panden worden (continue) verhuurd, waardoor de gemeente inkomsten misloopt. Overeenkomstig de spelregels Vastgoed (d.d. 8 april 2011) worden beheer- en exploitatierisico's, zoals leegstand, niet verdisconteerd in de huurprijs. Gebruikelijk is om uit te gaan van een leegstandsrisico van 2% bij waardebepaling (volgens

taxatiemethoden). Dit risico wordt meegenomen in de risicoreserve. Voor de risicoreserve betekent dit 2% van de begrote inkomsten voor 2025 van € 6,19 miljoen, zijnde een bedrag van € 123.756.

Algemeen

7. In het risicobedrag zijn alleen die borgstellingen meegerekend, waarvoor de kans 1% of meer wordt geschat dat de gemeente het bedrag, waarvoor zij garant staat, daadwerkelijk moet voldoen. Het risico voor de gemeente hangt samen met de wijze waarop de borgstelling is vormgegeven. In principe is het risico van directe borgstellingen beperkt tot het bedrag van de restant hoofdsom. Bij indirecte borgstellingen, zoals via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw, hangt het risico samen met eventueel te verstrekken renteloze leningen aan het fonds.
8. De gemeente werkt aan de versterking van de interne fiscale beheersing (Tax Control Framework) en de benodigde kwaliteitsborging rondom fiscaliteiten (BTW, BCF, Vpb en Loonheffingen). Het is de bedoeling dat dit resulteert in een Horizontaal Toezicht regime met de Belastingdienst. Op BTW en BCF-gebied voeren we zelf steekproeven uit om fouten op te sporen en nemen we waar nodig beheersmaatregelen. Daar kunnen correcties uit voorkomen met eventuele financiële consequenties. Naast de vraagstukken rondom btw-compensatiefonds en btw betreffen het tevens risico's op het gebied van de werkkostenregeling en vennootschapsbelasting (Vpb), gezien de huidige standpunten van de Belastingdienst. De fiscale risico's zijn gekwantificeerd op € 1,5 miljoen.
9. Een exacte inschatting van de hoogte van de risicoreserve is op dit moment niet vast te stellen. De onzekerheid op de mogelijke financiële impact van inbreuken op de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens en informatiesystemen is in het algemeen, dus

niet voor een specifiek geval, bijzonder groot. Voorlopig blijft de financiële impact daarom als PM-post in het risicoprofiel gesignaleerd staan. Omdat steeds meer data over incidenten en de (financiële) gevolgen beschikbaar komt, zijn wij zijn om op basis van beschikbare data, toe te werken naar een goede risicoafweging met daaraan gekoppeld een financiële impact voor Schiedam. Er is op dit moment geen actuele risicoanalyse beschikbaar op de uitvoering van de I-Visie. De I-visie is gedeeld in een raadsbrief (24UIT03630) Nadere uitwerking van deze risicoanalyse vindt plaats in 2025.

10. Het betreft hier diverse juridische procedures met bijbehorende claims. Het gaat om een totaal risicobedrag van € 1,8 miljoen.

Het weerstandsvermogen is het vermogen om tegenvallers op te vangen, zonder dat de continuïteit van de gemeente in gevaar komt. Het geeft de relatie weer tussen het risicoprofiel en de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen die aanwezig zijn om niet begrote kosten financieel te dekken. De gemeente heeft aan weerstandscapaciteit de algemene reserve en de risicoreserve ter beschikking. Bestemmingsreserves zijn gevormd voor een specifieke bestemming en daarom niet beschikbaar.

De weerstandscapaciteit bedraagt per 1 januari 2025:

€ 73,7 miljoen, namelijk	
Algemene reserve	€ 35,0 miljoen
Risicoreserve	<u>€ 38,7 miljoen</u>
Weerstandscapaciteit	€ 73,7 miljoen

2. Financiële positie

Dat het weerstandsvermogen van de gemeente Schiedam voldoende is, geeft de zekerheid dat de continuïteit van beleid van de gemeente op de korte termijn financieel is geborgd. Voor meer inzicht in de financiële positie van de gemeente nu en in de toekomst heeft het BBV kengetallen voorgeschreven die een beeld geven van de sluitendheid van de begroting, de schulden en het EMU-saldo:

Hieronder volgt een korte uitleg van en toelichting op de verplichte kengetallen.

- Solvabiliteitsratio
- Netto schuldquote
- Structurele exploitatieruimte / sluitendheid van de begroting
- Grondexploitatie
- Belastingcapaciteit.

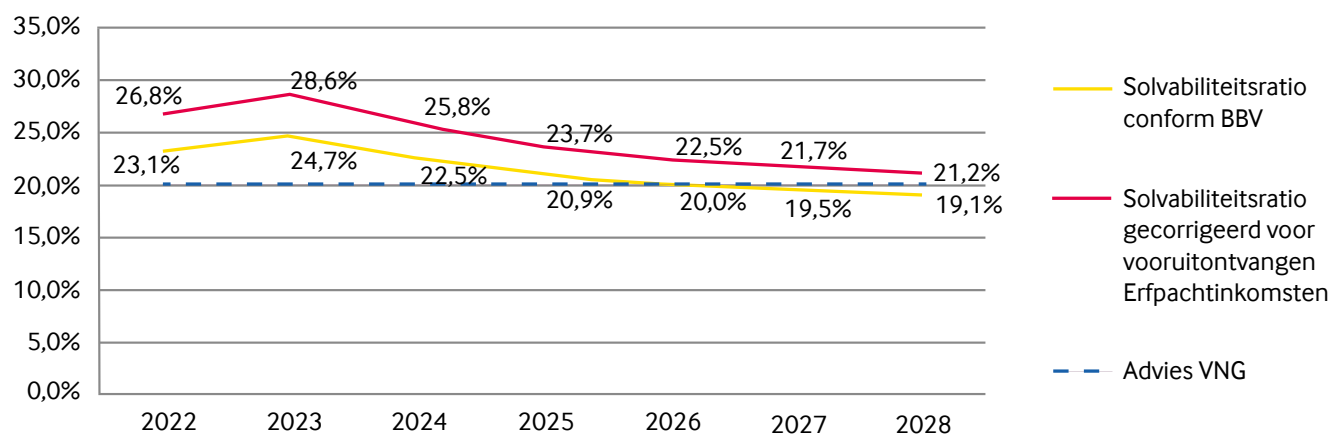
Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze ratio is een pure balansindicator. Het eigen vermogen wordt namelijk uitgedrukt in het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De VNG adviseert een minimale ratio van 20%.

De meerjarige prognose voor de solvabiliteit is als volgt:

Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Solvabiliteitsratio conform BBV	23,1%	24,7%	22,5%	20,9%	20,0%	19,5%	19,1%
Solvabiliteitsratio gecorrigeerd voor vooruitontvangen Erfpachtinkomsten	26,8%	28,6%	25,8%	23,7%	22,5%	21,7%	21,2%
Solvabiliteitsratio gecorrigeerd voor boekwaarde erfpachtgronden	40,7%	40,7%	36,7%	33,5%	31,6%	30,7%	30,3%
Advies VNG	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%	20,0%

De prognose voor de solvabiliteit in een grafiek:

De solvabiliteitsratio volgende de methodiek in het BBV daalt de komende jaren onder de advieswaarde van de VNG. In Schiedam houden wij echter rekening met de vooruitontvangen erfpachtsommen, die het beeld verstoren en het beeld ten opzichte van andere gemeenten ook anders maakt. We zien wel dat de indicator tot 2027 20% of hoger is, maar wel dalend is. Dit komt door de geplande investeringen en bijbehorende financieringen. Deze ratio is de afgelopen jaren (vanaf 2020) verbeterd door versterking van het eigen vermogen met de verkoop van de Eneco-aandelen en met positieve jaarrekeningresultaten. Met een solide financieel beleid kent de solvabiliteit een stabiel verloop.

Netto schuldquote (NSQ)

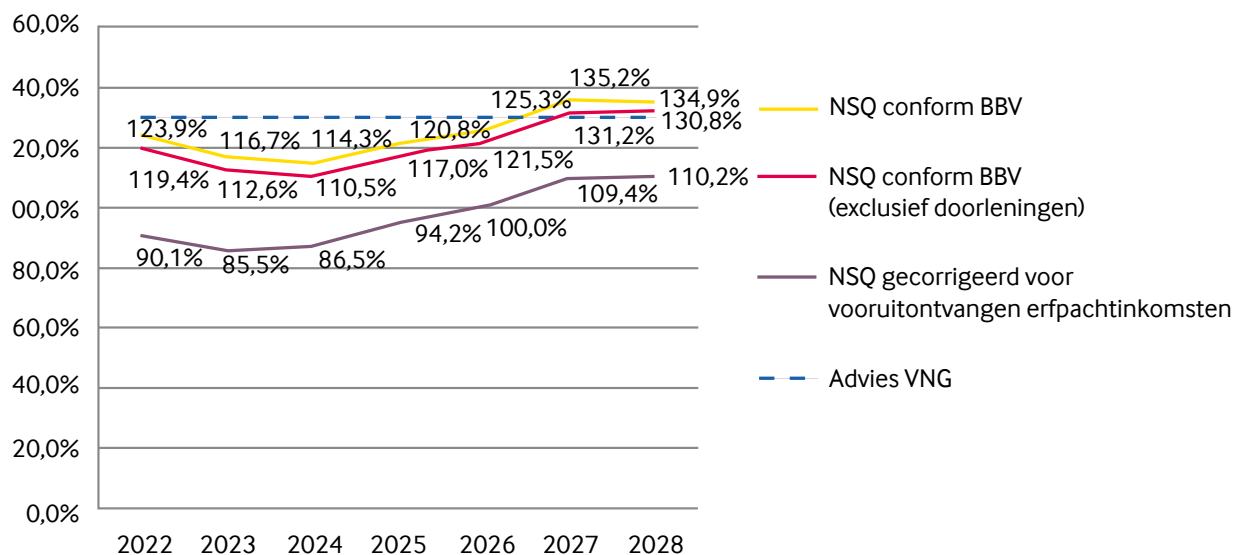
Het kengetal netto schuldquote, ook wel bekend als de netto schuld als percentage van de inkomsten, geeft een indicatie van de financiële vermogenspositie van een gemeente. Met deze indicator wordt namelijk de netto schuld, zoals die zichtbaar wordt op de balans, uitgedrukt als een percentage van de inkomsten (exploitatie). Als de netto schuldquote boven de 130 procent uitkomt, is sprake van een hoge schuld, waardoor mogelijk de uitgaven aan noodzakelijke publieke voorzieningen in gevaar komen. Dit is echter een grove indicatie. Als de begrotingsomvang daalt loopt deze indicator ook bij een gelijkblijvende schuld op.

Voor een genuanceerder beeld moet ook worden gekeken naar de voorraden grond, de uitgeleende gelden en de ontwikkeling van de toekomstige financieringstromen. Tenslotte heeft het als schuld verantwoorden van de vooruitontvangen erfpachtinkomsten, een grote (negatieve) invloed op deze indicator. Dit is de reden dat ook de netto schuldquote gecorrigeerd voor doorleningen en gecorrigeerd voor erfpacht, wordt weergegeven in de volgende tabel.

De langjarige prognose voor de nettoschuldquotes is als volgt:

Jaar	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
NSQ conform BBV	123,9%	116,7%	114,3%	120,8%	125,3%	135,2%	134,9%
NSQ conform BBV (exclusief doorleningen)	119,4%	112,6%	110,5%	117,0%	121,5%	131,2%	130,8%
NSQ gecorrigeerd voor vooruitontvangen erfpachtinkomsten	90,1%	85,5%	86,5%	94,2%	100,0%	109,4%	110,2%
NSQ gecorrigeerd voor boekwaarde erfpachtinkomsten	31,7%	33,9%	37,9%	44,7%	49,6%	54,7%	54,4%
Advies VNG	130,0%	130,0%	130,0%	130,0%	130,0%	130,0%	130,0%

De prognose voor de nettoschuldquotes in een grafiek:

De netto schuldquote beweegt tot 2027 onder de advieswaarde van 130%. Vanaf 2027 zie we een sterke stijging die met name wordt veroorzaakt door een forse lagere algemene uitkering als gevolg van herijking van het Gemeentefonds door het Rijk. Onduidelijk is hoeveel middelen we de komende jaren van het Rijk kunnen verwachten. Minder inkomsten voor gemeenten betekent voor gemeenten dat meer moet worden geleend om de investeringen te kunnen betalen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is een indicator die gebaseerd is op de exploitatie (rekening van baten en lasten). Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten en vervolgens uitgedrukt in een percentage.

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Structurele exploitatie-ruimte %	0,16%	0,05%	0,03%	-0,16%	-0,10%	0%

De structurele exploitatieruimte in de begroting blijft de komende jaren een bron van zorg.

Kengetal grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond (bezit op de balans) zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten (exploitatie). De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Voor de berekening van dit kengetal wordt de boekwaarde van bouwgronden in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Hoe lager het percentage, hoe kleiner het risico is. De VNG adviseert een maximum van 15%.

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Grond-exploitatie %	4,14%	6,53%	8,30%	10,34%	10,15%	8,84%

Door toename van het aantal grote gebiedsontwikkelingen kent het kengetal grondexploitatie initieel tot 2029 een stijgende tendens, maar blijft de komende vier jaar nog onder het maximum van de VNG. Voor een gemeente met de omvang van Schiedam is het ook belangrijk om onder dit maximum te blijven. Hoe hoger het percentage, hoe groter het risico. Signaalwaarde voor Schiedam ligt tussen de 5 en 10%.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit is een indicator die niet is gebaseerd op de balans en/of exploitatie van de gemeente. Deze geeft inzicht hoe de belastingdruk voor een meerpersoonshuishouden in Schiedam zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde van een jaar eerder. De verwachte lastendruk voor 2025 wordt dus afgezet tegen de gemiddelde landelijke lastendruk van 2024. Een score boven de 100% betekent dat de lastendruk boven het landelijk gemiddelde ligt.

Jaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Belasting-capaciteit	100,8%	100,1%	99,8%	99,8%	99,8%	99,8%

We zien de laatste jaren dat de mate waarin Schiedam boven gemiddeld scoort aan het dalen is. Dit wordt veroorzaakt doordat de meerderheid van de gemeenten in Nederland er voor kiest de lokale lasten met meer dan de inflatiecorrectie te indexeren.

Paragraaf Verstrekken van subsidies

Inleiding

Deze paragraaf is niet verplicht vanuit de BBV maar is opgesteld conform een verzoek van de raad, hetgeen is vastgelegd in de “Financiële verordening gemeente Schiedam 2017”. Deze paragraaf laat zien welke budgetten in de vorm van subsidie verstrekt worden. De budgetten zijn in de diverse begrotingsprogramma's verwerkt.

Uitgangspunten

Alle subsidies worden verstrekt onder de Algemene Subsidie Verordening 2017 (ASV). In de kadernota Financieel Beleid heeft de raad een drietal uitgangspunten geformuleerd.

1. De gemeenteraad stuurt op maatschappelijke effecten en prestatiedoelstellingen, zoals opgenomen in de Begroting;
2. Het college maakt met subsidieontvangers afspraken over de resultaten die zij gaan realiseren die bijdragen aan de beoogde maatschappelijke effecten en prestatiedoelstellingen (hoe en wat);
3. Subsidies worden projectmatig toegekend en de looptijd kan variëren van 1 tot maximaal 5 jaar. Ook seizoengebonden subsidies zijn mogelijk.

Soms kunnen door middel van aanvullende subsidieregelingen specifieke spelregels worden bepaald en er kan gebruik gemaakt worden van subsidieplafonds.

Vanuit het gewijzigde BBV is er meer aandacht voor de grip en storing op verbonden partijen. Het aantal partijen waar de gemeente mee samenwerkt neemt toe en daarmee gelijktijdig de budgetten. Partijen waar de gemeente een langdurige subsidierelatie mee heeft vanaf € 200.000 zien

wij als strategische partners waarmee bestuurlijke overleggen worden gevoerd.

Cultuur

De specifieke uitkering die is uitgekeerd in 2022 t/m 2024 aan de gemeente op het gebied van cultuur voor jongeren mag ook worden besteed in 2025. Deze uitkering wordt ingezet voor het extra stimuleren van cultuureducatie en cultuurparticipatie van jongeren.

In 2025 zullen de subsidies voor cultuur gelijk blijven. Echter door de stijgende kosten voor personeel, materiaal, huur en energie, waar met name de grotere instellingen mee kampen sinds 2022, is het lastig voor deze instellingen om hun begroting sluitend te krijgen. Hierover zullen de gesprekken in 2025 worden voortgezet.

Na het vaststellen van de geactualiseerde cultuurvisie ‘Verder voor een kleurrijke stad’ met bijbehorend uitvoeringskader zal een start worden gemaakt met het ontwerp van een nieuwe subsidieregeling voor cultuur. De subsidies over de periode vanaf 2027 zullen langs deze regeling getoetst worden.

Subsidies Welzijn

Samen met subsidiepartners werken we verder aan de doorontwikkeling van de nieuwe werkwijze: Subsidies Welzijn. Met elkaar zetten we in op het realiseren van de geformuleerde doelen via de gesubsidieerde activiteiten:

1. Kwetsbare doelgroepen voelen zich meer gesteund en beschermd
2. Meer Schiedammers hebben (financieel) hun basis op orde

3. Meer Schiedammers zijn zelfredzamer en kunnen zo langer en zo vitaal mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen
4. Meer jeugd groeit veilig en fijn op en heeft positieve verwachtingen van de toekomst
5. Meer Schiedammers voelen zich mentaal en fysiek gezonder en kunnen een gezondere leefstijl volgen
6. Schiedam is een stad waarin meer inwoners zich naar wens verbonden voelen met elkaar (in de buurt)

Per doel geldt een subsidieplafond. Het totaal aan verstrekte subsidies kan niet hoger zijn dan deze plafonds. Voor 2025 beoordeelt en toetst de gemeente nieuw ingediende subsidieaanvragen voor deze subsidieplafonds aan vastgestelde kwalitatieve criteria. Hierbij beoordeelt en bewaakt de gemeente het effect van de activiteiten op de inwoner en stad, het plan van aanpak, de samenhang in het zorg- en/of welzijnsveld, de begroting en verwachte impact. Omdat de subsidieperiode maximaal tot eind 2025 loopt, worden subsidies voor een periode van maximaal één jaar toegekend.

Voor ledenorganisaties welzijn hanteert de gemeente Schiedam een specifieke subsidieregeling. Ook hierbij geldt een subsidieplafond. Op basis van deze regeling kan de gemeente bijdragen aan de exploitatie van ledenorganisaties die sociaal-maatschappelijke ondersteuning bieden of een maatschappelijk programma organiseren ten behoeve van (jeugdige) inwoners van de gemeente Schiedam. Bijvoorbeeld scouting, zeekadetten en een EHBO-vereniging.

Tot slot is er een subsidieplafond waarmee eventuele afbouw van subsidies of overige proceskosten gesubsidieerd kunnen worden. Aanvragen voor budget uit dit subsidieplafond worden toegekend op volgorde van binnenkomst.

Onderwijs en Strategische Educatie Agenda (SEA)

De educatieve partners in Schiedam hebben samen met de gemeente ambities en doelen opgesteld voor het onderwijs in de stad. Deze ambities en doelen komen samen in de Strategische Educatie Agenda (SEA), en beschrijven waar alle educatieve partners gezamenlijk aan werken. Deze educatieve partners kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten die bijdragen aan de gezamenlijk geformuleerde ambities en doelen van de SEA. Bij het toekennen van subsidie let de gemeente op een goede toelichting van de voorgenomen activiteiten, en de mate waarin deze activiteiten effectief bijdragen aan de geformuleerde ambities en doelen. De gemeente verwacht hierbij onder andere dat in subsidieaanvragen is aangegeven hoeveel leerlingen deelnemen aan activiteiten, en hoeveel overige partijen financieel bijdragen aan deze activiteiten.

Onderwijshuisvesting maakt ook onderdeel uit van de Strategische Educatie Agenda en kent een apart traject waarmee de gemeente geld beschikbaar stelt. Schoolbesturen stellen businesscases op voor projecten die benoemd zijn in het geactualiseerde eerste uitvoeringsplan IHP 2021 – 2024 (realisatie 2023 – 2026). In het programma Mens en Stad in Beweging leest u hier meer over.

Subsidies per programma

Hieronder wordt zichtbaar hoe de subsidieverstrekking verdeeld is over de programma's. We volgen hierbij de indeling van de taakvelden.

Omschrijving Bedragen x 1.000	Begroot	Omschrijving Bedragen x 1.000	Begroot	Omschrijving Bedragen x 1.000	Begroot	Omschrijving Bedragen x 1.000	Begroot
Mens en stad in beweging		Ruimtelijke inrichting in samenhang		Economie in ontwikkeling		Overheid in balans	
4.2 Onderwijshuisvesting	46	2.2 Parkeren	1	3.1 Economische ontwikkeling	278	0.1 Bestuur	4
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	6.456	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	41	3.4 Economische promotie	617	1.2 Openbare orde en veiligheid	346
5.1 Sportbeleid en activering	889	7.2 Riolering	250	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.900		
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	7.131	8.3 Wonen en bouwen	160	5.4 Musea	3.344		
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	2.020			5.5 Cultureel erfgoed	291		
6.3 Inkomensregelingen	136			5.6 Media	2.833		
6.4 WSW en beschut werken	122						
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	532						
7.1 Volksgezondheid	3.185						
Totaal Mens en stad in beweging	20.517	Totaal Ruimtelijke inrichting in samenhang	452	Totaal Economie in ontwikkeling	10.263	Totaal Overheid in balans	350

Paragraaf Nationaal Programma

Leefbaarheid en Veiligheid Schiedam

Nieuwland & Oost

Inleiding

De leefbaarheids- en veiligheidsproblemen in de wijken Oost en Nieuwland zijn zo groot dat ze, samen met 19 andere gebieden in Nederland, zijn opgenomen in het Nationale Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Het doel is om in deze wijken met een grondige, langjarige en integrale fysieke en sociale aanpak in 20 jaar op het gemiddelde van de rest van Schiedam te brengen.

Hiervoor zijn 7 programmadoelen geformuleerd:

1. Meer bewoners beheersen de Nederlandse taal goed
2. Betere woningen in een betere woonomgeving
3. Meer bewoners kunnen makkelijker rondkomen
4. Meer bewoners zijn aan het werk
5. Meer bewoners voelen zich verbonden
6. Meer bewoners hebben een gezondere leefstijl
7. Meer bewoners voelen zich veiliger

De zeven programmadoelen zijn uitgewerkt in 3 programmalijnen met elk een coördinator. De programmalijnen zijn: gezond samenleven, veilig wonen en gelukkig samen leven.

Programmalijn 1: gezond en samenleven

We willen dat meer wijkbewoners zich verbonden voelen met hun eigen wijk. De sociale index in zowel Nieuwland als Oost is structureel lager dan het Schiedams gemiddelde. Op basis van een goed en gedegen onderzoek op sociaal en gezondheidsvlak worden interventies ingezet. Onder andere door meer te investeren in goede ontmoetingsplekken, sociale netwerken, wijkconomie en andere initiatieven. Onze gezamenlijke ambitie is dat dit in de komende 20 jaar groeit naar het Schiedams gemiddelde. Een gezonde leefstijl, waar goed eten en voldoende bewegen centraal staan, moet bereikbaar zijn voor elke inwoner. Daarnaast moet de fysieke herinrichting van de wijk bijdragen aan de gezondheid van inwoners.

Programmalijn 2: Fijn en veilig wonen

De subjectief gemeten veiligheidsgevoelens van de bewoners in beide wijken laten een verontrustend beeld zien: zij vinden hun eigen wijk (die ze goed kennen) onveiliger van de rest van Schiedam. Dit subjectieve veiligheidsgevoel moet in de komende 20 jaar omgedraaid worden. Er wordt meer werk gemaakt van schoon, heel en veilig. De overlast in elke vorm (door jongeren, overbewoning etc.) willen we terugbrengen tot het gemiddelde van Schiedam. De belangrijkste opgave in Nieuwland en Oost is het normherstel en het herstellen van vertrouwen. We zetten ons in om de woningvoorraad in Nieuwland en Oost in 20 jaar tijd meer in balans te brengen,

met een kwalitatief betere openbare ruimte en betere verbindingen. In 2025 zetten we in op zichtbaarheid van politie en justitie in de wijk, extra aandacht voor kinderen en jongeren (zowel preventief als repressief) en aanpassingen in de fysieke leefomgeving (o.a. herstructurering openbaar gebied en woningverbeteringen). De activiteiten die het NPLV in het kader van deze ambitie uitvoert, zijn gericht en afgestemd op het programma Preventie met Gezag (PmG) (aanpak jeugdcriminaliteit van het ministerie van Jeugd en Veiligheid en het Volkshuisvestingsfonds waarbij de bestaande particuliere en corporatievoorraad wordt verduurzaamd en verbeterd.

Programmalijn 3: Gelijke kansen

Zowel op het gebied van onderwijs, inkomen als werk scoren deze wijken gemiddeld lager dan Schiedam en Nederland. De peuteropvang en het basis- en voortgezet onderwijs hebben te maken met grote (en toenemende) achterstanden, vooral op het gebied van taal en lezen. Dit heeft gevolgen voor de schooladviezen, die sterk afwijken van het gemiddelde in Schiedam en Nederland. We weten dat taalachterstanden en lagere schooladviezen belemmeringen kunnen vormen op de arbeidsmarkt. Het is daarom van belang om deze belemmeringen vroegtijdig te signaleren, te herkennen en aan te pakken, zodat iedereen gelijke kansen heeft in de samenleving.

Om deze gelijke kansen vanaf jonge leeftijd te bevorderen, werken we aan deze ambitie met een speciale focus op drie doelgroepen: (jonge) kinderen, jeugd en (jong) volwassenen. Hierbij hebben we specifieke aandacht voor taalachterstanden, schulden, kwetsbare jongeren en werk.

Samenwerking

Om deze ambities te realiseren werken we samen in een alliantie van stadspartners. Deze Stadspartners zijn de opdrachtgever van het Nationaal Programma in Schiedam. De gemeente is één van deze stadspartners. Zij levert een bijdrage in het realiseren van de ambities en faciliteert het programma. De overige partners zijn momenteel: het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de bibliotheek, DSW zorgverzekeraar, Facilicom Group, Heijmans, Lentiz Life College, het Rijk, Openbaar Ministerie, Politie, Primo, Stedelijk Museum Schiedam, Stroomopwaarts en Woonplus. Per jaar wordt een concrete projecten en activiteitenlijst gemaakt.

De coördinatoren van de drie programmalijnen werken samen met de Stadspartners en in opdracht van de stuurgroep aan de gestelde doelen van het programma. De stuurgroep bestaat uit bestuurders/directeuren van alle 13 huidige Stadspartners. Het is de bedoeling in 2024-2025 de stuurgroep uit te breiden met enkele partners. In de stuurgroep staat de inhoudelijke koers centraal en wordt de sturing aan de uitvoering gegeven vanuit de integraliteit van het programma. In de stuurgroep komen de drie programmalijnen samen: gezond samenleven, veilig wonen en gelukkig samenleven. Leden van de stuurgroep zijn ambassadeur van één of enkele kernteams. Daarnaast is een klein bestuur geïnstalleerd. Het bestuur besluit over de strategische koers en strategie, de uitvoeringsplannen (op advies van de stuurgroep), financiën, de jaarrapportages en kwesties waar partners en programmabureau in de uitvoering niet uitkomen. Het bestuur is buitenboordmotor, ondersteunt, forceert zo nodig doorbraken en smeedt

coalities, stuurt op samenwerking en integraliteit van het programma.

Een belangrijke partner in de aanpak van het programma zijn uiteraard de bewoners. We onderhouden nauw contact met de bewoners, want uiteindelijk doen we dit werk voor hen. Om de samenwerking met hen te versterken, hebben we een speciaal aangestelde participatiestrategie in ons team. Zij zorgt ervoor dat alle interacties met de bewoners via de betrokken organisaties soepel verlopen. Waar deze contacten nog niet optimaal zijn, neemt zij het initiatief om ze op te zetten en te begeleiden. Op deze manier waarborgen we dat onze plannen niet slechts op papier blijven staan, maar daadwerkelijk zijn voor, van, en met de bewoners.

In de wijken gebeurt al veel op het gebied van buurtinitiatieven en buurtcohesie. Actieve buurtbewoners zetten zich dagelijks in om activiteiten te organiseren, zoals schoonmaakdagen en wijkfeesten. Deze initiatieven dragen bij aan een sterkere gemeenschap en een prettige leefomgeving. In 2025 bouwen we voort op eerder ingezette acties zoals: de Buurtwerkplaats, de campagne Open up, De Kansenfabriek, het bewonersnetwerk Buurttuin en Kinderwerk.

Een voorwaarde van het Rijk aan het programma is dat alle deelnemende partijen, waar mogelijk, extra investeren in en uitgaven prioriteren naar de kwetsbare wijken. BZK zet daar tegenover dat ze samen met andere ministeries extra rijksmiddelen beschikbaar stellen voor de kwetsbare gebieden. Met het totaal van alle bijdragen wordt het programma bekostigd.

SPUK's/externe financiering

Tot op heden zijn er al een aantal Specifieke Uitkeringen (SPUK) en middelen vanuit het Rijk voor het programma beschikbaar gekomen voor de jaren 2023-2026.

In 2023 zijn de eerste betalingen verricht vanuit de SPUK Kansrijke Wijk en SPUK Gezonde Wijk. In 2024 heeft het NPLV ook een bijdrage ontvangen vanuit het Volkshuisvestingsfonds. Met deze bijdrage kan de gemeente woningen in de wijken Nieuwland en Oost renoveren, verduurzamen en herstructureren.

Reserve Nationaal Programma

Omdat de gemeente het programma faciliteert en haar gemeentelijke rol vervult bij alle programmadoelen, levert zij een grote bijdrage aan het programma door het beschikbaar stellen van faciliteiten, personeel en geld. De financiële waarde van deze extra inzet wordt zichtbaar gemaakt in de Reserve Nationaal Programma. Via deze reserve stelt de gemeente geld beschikbaar voor eventuele cofinancieringen van SPUK's, compensatie van personeelskosten en middelen voor extra inzet en projecten in de wijken Nieuwland en Oost die aansluiten op het uitvoeringsprogramma. In de reserve worden naast de financiële middelen van de gemeente ook de rijksbijdragen voor de organisatie van het programma gestort.

Voor de besteding van de SPUK Kansrijke Wijk is een activiteitenplan opgesteld. Per deelthema is opgenomen wat de verwachte besteding is in 2024 en 2025. Een eventueel restantbedrag kan ook in 2026 nog worden ingezet na verzoek van het college aan het ministerie.

Kansrijke Wijk	2024	2025	Totaal
Integrale activiteiten	225.000	385.000	610.000
Armoede en schulden	171.200	171.500	342.700
Veerkracht en weerbaarheid	110.000	125.000	235.000
Re-integratie	157.500	170.500	328.000
Ontwikkeling jonge kind	705.000	1.335.000	2.040.000
Gezonde leefomgeving	100.000	143.750	243.750
Totaal	1.468.700	2.330.750	3.799.450

Het saldo op 31 december 2023 bedroeg € 7.624.559

In 2024 is begroot aan mutaties in de reserve:

- Onttrekking € 100.000 NPLV Schiedam Nieuwland & Oost, 22VR065
- Storting € 3.000.000 o.g.v. de Zomernota 2024, 23VR041
- Onttrekking € 100.000 kosten programmabureau NPLV 24INT00070
- Onttrekking € 175.000 kosten formatie NPLV 24INT00260

In 2025 is begroot aan mutaties in de reserve:

- Onttrekking € 100.000 NPLV Schiedam Nieuwland & Oost, 22VR065
- Onttrekking € 75.000 kosten programmabureau NPLV 24INT00070
- Onttrekking € 265.000 kosten formatie NPLV 24INT00260

Geprognosticeerde eindstand 2026 per heden derhalve € 9,809 miljoen.

Paragraaf Wet open overheid

Inleiding

Vanaf 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) van kracht. Deze wet is bedoeld om de vindbaarheid en uitwisselbaarheid van overheidsinformatie te verbeteren. Daarnaast zorgt de Woo ervoor dat overheidsinformatie eenvoudig toegankelijk en goed beheerd wordt.

Het team Juridische Zaken en Inkoop houdt de centrale regie over het Woo-proces. Het Woo-proces ziet zowel op de actieve- als de passieve openbaarmaking. Hiervoor zijn Woo-adviseurs aangesteld, die tevens fungeren als Woo-contactpersonen om verzoekers te helpen.

De gemeente Schiedam heeft gekozen voor het 'basis' beleidsniveau, waarmee aan de wettelijke eisen van de Woo wordt voldaan, en waar mogelijk zelfs sneller dan vereist. Op dit moment loopt de gemeente voor op de wettelijke verplichtingen. Daarnaast is de gemeente aangesloten op diverse landelijke leernetwerken in relatie tot de Woo en is er regulier overleg met randgemeenten, waarin de implementatie van de Woo wordt besproken.

Actieve Openbaarmaking

De Woo verplicht overheden om zoveel mogelijk informatie vroegtijdig actief openbaar te maken. "Actief" houdt in dat organisaties de informatie uit eigen beweging openbaar maken, zonder dat iemand daar eerst om verzoekt (dus zonder Woo-verzoek). Actief openbaar gemaakte informatie van alle overheidsorganisaties moet op een centrale plek ontsloten worden en met een zoekopdracht doorzoekbaar zijn. Er zijn in totaal zeventien informatiecategorieën opgenomen in de Woo die actief openbaar gemaakt moeten worden. Deze verplichting wordt de komende jaren

stapsgewijs en per categorie ingevoerd op basis van een fasering vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Met ingang van 2024 gaat de gemeente beginnen met de actieve openbaarmaking van onderstaande informatiecategorieën:

1. Bereikbaarheidsgegevens;
2. Organisatiegegevens;
3. Vergaderstukken decentrale overheden;
4. Convenanten;
5. Woo-verzoeken en besluiten;

Voor nummer 1 tot en met 3 geldt per november 2024 een wettelijke verplichting tot actieve openbaarmaking. Deze informatiecategorieën zijn reeds actief openbaar en de gemeente voldoet hiermee aan haar wettelijke verplichting. Aanvullend wordt gestart met de actieve openbaarmaking van nummer 4 en 5. In 2025 dienen er aanvullende informatiecategorieën actief openbaar gemaakt te worden. Welke dit zijn, wordt naar verwachting eind 2024 bekendgemaakt vanuit het BZK.

Volgens de Woo moet actieve openbaarmaking plaatsvinden op één centrale plek voor alle bestuursorganen. Daarom zal de gemeente zich aansluiten bij het platform 'de Woo-index'. Op dit platform wordt alle informatie die bestuursorganen onder de Woo actief openbaar moeten maken, centraal vindbaar en doorzoekbaar. Dit zorgt voor overzicht, waardoor burgers, onderzoekers, journalisten, wetenschappers en andere geïnteresseerden niet langer meerdere websites van verschillende bestuursorganen hoeven te doorzoeken. In 2025 wordt onderzocht in hoeverre de gemeente de

genoemde informatiecategorieën zelf kan gaan publiceren, zodat alle informatie nog gemakkelijker vindbaar is. Ook wordt nader onderzocht in hoeverre er kan worden samengewerkt met andere gemeenten wat betreft de actieve openbaarmaking.

Actieve openbaarmaking brengt technische en organisatorische veranderingen met zich mee. Werkprocessen en systemen moeten aangepast worden. Deze aanpassingen worden in 2025 verder doorgevoerd. Ook is het belangrijk dat medewerkers weten wat hen te doen staat. Daarom worden trainingen ontwikkeld en aangeboden aan medewerkers binnen de gemeente.

Passieve openbaarmaking en behandeling Woo-verzoeken

In 2025 zal er extra aandacht zijn voor het verder verkorten van de afhandeltermijn van Woo-verzoeken. Een verbeterde informatiehuishouding en het actief openbaar maken van informatie zullen hieraan bijdragen.

Daarnaast wordt de implementatie van de informele aanpak verder vormgegeven. Momenteel wordt een aantal Woo-verzoeken en informatieverzoeken afgehandeld via de informele aanpak. Hierbij wordt telefonisch contact opgenomen met de verzoeker en wordt geprobeerd het verzoek op een andere manier af te handelen. Dit kan bijvoorbeeld door een telefonische verwijzing naar een informatiebron of een fysiek gesprek met de verzoeker. Deze aanpak leidt naar verwachting tot lagere afhandelingskosten, snellere doorlooptijden en grotere tevredenheid bij zowel de verzoeker als de behandelend ambtenaar.

Inzet van middelen

Het Rijk levert een financiële bijdrage in zowel de incidentele als de structurele kosten. Naar het zich laat aanzien zijn deze middelen in 2025 toereikend om de meerkosten te dekken. De middelen zijn opgenomen in onze begroting. In 2025 zal worden gezien of de middelen toereikend zijn en of er meerjarig – ook bij het wegvallen van de incidentele middelen – voldoende middelen zijn ter uitvoering van deze wettelijke taak.

De incidentele middelen zijn nodig om de invoering van de Woo op een goede manier te kunnen laten plaatsvinden en aan de wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen. Deze kosten betreffen onder meer de kosten voor het opstellen van beleid in het kader van de Woo, aansluiting op het platform voor actieve openbaarmaking van overheidsinformatie, aanpassing van de werkprocessen en verzorgen van trainingen ter vergroting van de kennis op het gebied van de Woo. De structurele kosten betreffen de kosten voor personeel en beheer en onderhoud van de systemen.

**gemeente
Schiedam**

Financiële begroting 2025

en meerjarenraming 2025-2027

[Overzicht van baten en lasten begroting](#)

[Overzicht incidentele baten en lasten](#)

[Meerjarenraming 2025-2028](#)

[Beginstanden en mutaties 2025-2028](#)

[Berekening EMU-saldo](#)

[Balansprognose meerjarig](#)

[Bijlage 1: Uitvoeringsinformatie](#)

[Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves](#)

[Bijlage 2: Verplichte BBV-indicatoren](#)

Overzicht van baten en lasten begroting 2025

Bedragen x € 1.000,-		Bedrag werkelijk 2023			Bedrag begroot 2024			Bedrag begroot 2025		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma	1. Mens en stad in beweging	61.969	-183.427	-121.457	63.144	-196.190	-133.046	57.122	-195.223	-138.101
	2. Ruimtelijke inrichting in samenhang	40.532	-73.645	-33.113	57.225	-91.023	-33.798	64.136	-99.582	-35.446
	3. Economie in ontwikkeling	33.819	-42.659	-8.841	38.216	-47.335	-9.120	37.661	-48.789	-11.128
	4. Overheid in balans	1.621	-21.298	-19.677	3.163	-22.551	-19.387	3.264	-25.557	-22.292
	5. Algemene dekkingsmiddelen	226.266	-31.223	195.043	229.111	-32.825	196.286	234.529	-29.614	204.914
	Totaal	364.208	-352.253	11.955	390.859	-389.924	935	396.713	-398.765	-2.052
Mutatie reserve	1. Mens en stad in beweging	3.141	-2.428	713	3.902	-481	3.420	2.740	-910	1.830
	2. Ruimtelijke inrichting in samenhang	7.489	-1.712	5.777	5.741	-2.865	2.876	2.720	-1.303	1.417
	3. Economie in ontwikkeling	1.653	-208	1.446	3.408	-4.198	-790	1.589	-1.766	-176
	4. Overheid in balans	185	-	185	-	-20	-20	-	-20	-20
	5. Algemene dekkingsmiddelen	5.996	-1.998	3.998	20.196	-12.932	7.264	9.297	-4.081	5.216
	Totaal	18.464	-6.346	12.117	33.247	-20.496	12.751	16.346	-8.080	8.266
Resultaat	1. Mens en stad in beweging	65.110	-185.855	-120.745	67.046	-196.672	-129.626	59.862	-196.133	-136.271
	2. Ruimtelijke inrichting in samenhang	48.021	-75.357	-27.336	62.966	-93.888	-30.922	66.856	-100.886	-34.029
	3. Economie in ontwikkeling	35.472	-42.867	-7.395	41.624	-51.533	-9.909	39.251	-50.555	-11.304
	4. Overheid in balans	1.805	-21.298	-19.493	3.163	-22.571	-19.407	3.264	-25.577	-22.312
	5. Algemene dekkingsmiddelen	232.262	-33.221	199.041	249.308	-45.757	203.550	243.825	-33.695	210.130
	Totaal	382.671	-358.599	24.072	424.106	-410.421	13.685	413.059	-406.846	6.214

Meerjarenraming 2025-2028

Bedragen x € 1.000,-		Bedrag begroot 2025			Bedrag begroot 2026			Bedrag begroot 2027			Bedrag begroot 2028		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma	1. Mens en stad in beweging	57.122	-195.223	-138.101	53.370	-187.944	-134.574	51.717	-187.967	-136.249	51.717	-188.591	-136.873
	2. Ruimtelijke inrichting in samenhang	64.136	-99.582	-35.446	83.161	-118.100	-34.939	62.251	-97.208	-34.957	62.770	-98.413	-35.643
	3. Economie in ontwikkeling	37.661	-48.789	-11.128	36.612	-45.743	-9.131	32.028	-40.108	-8.079	27.296	-34.369	-7.073
	4. Overheid in balans	3.264	-25.557	-22.292	2.773	-25.170	-22.397	2.216	-24.593	-22.377	2.085	-24.537	-22.451
	5. Algemene dekkingsmiddelen	233.598	-1.452	232.146	221.905	-2.390	219.515	225.671	-3.573	222.098	229.900	-3.852	226.048
	Overhead	930	-27.862	-26.932	930	-27.285	-26.354	930	-26.754	-25.824	930	-25.714	-24.784
	Heffing VPB												
	Bedrag onvoorzien	-	-300	-300	-	-300	-300	-	-300	-300	-	-300	-300
	Totaal	396.713	-398.765	-2.052	398.752	-406.932	-8.180	374.813	-380.501	-5.688	374.698	-375.776	-1.077
Mutatie reserve	1. Mens en stad in beweging	2.740	-910	1.830	1.551	-610	941	1.564	-610	954	1.564	-610	954
	2. Ruimtelijke inrichting in samenhang	2.720	-1.303	1.417	1.806	-1.306	500	1.571	-1.282	289	1.526	-1.282	244
	3. Economie in ontwikkeling	1.589	-1.766	-176	250	-1.742	-1.493	205	-1.742	-1.537	205	-1.742	-1.537
	4. Overheid in balans	-	-20	-20	-	-20	-20	-	-20	-20	-	-20	-20
	5. Algemene dekkingsmiddelen	9.297	-4.081	5.216	7.721	-4.075	3.645	7.626	-3.780	3.846	7.531	-3.780	3.751
	Totaal mutaties reserves	16.346	-8.080	8.266	11.327	-7.754	3.573	10.965	-7.434	3.531	10.826	-7.434	3.391
	Totaal	413.059	-406.846	6.214	410.079	-414.686	-4.607	385.779	-387.935	-2.157	385.524	-383.210	2.314
Resultaat	1. Mens en stad in beweging	59.862	-196.133	-136.271	54.921	-188.555	-133.633	53.281	-188.577	-135.296	53.281	-189.201	-135.920
	2. Ruimtelijke inrichting in samenhang	66.856	-100.886	-34.029	84.967	-119.405	-34.438	63.822	-98.490	-34.668	64.296	-99.695	-35.399
	3. Economie in ontwikkeling	39.251	-50.555	-11.304	36.862	-47.485	-10.624	32.233	-41.850	-9.617	27.501	-36.112	-8.611
	4. Overheid in balans	3.264	-25.577	-22.312	2.773	-25.190	-22.417	2.216	-24.613	-22.397	2.085	-24.557	-22.471
	5. Algemene dekkingsmiddelen	243.825	-33.695	210.130	230.556	-34.050	196.506	234.227	-34.406	199.821	238.360	-33.645	204.715
	Totaal geraamd resultaat	413.059	-406.846	6.214	410.079	-414.686	-4.607	385.779	-387.935	-2.157	385.524	-383.210	2.314

Berekening EMU-saldo begroting 2025

Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027	2028
+ Exploitatiesaldo vóór toevoeging c.q. onttrekking aan reserves	8.875	6.214	-4.607	-2.157	2.314
+ Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	12.791	12.629	12.655	13.410	14.299
+ Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	3.565	2.418	2.211	2.173	2.055
- Investerings in (im)materiële vaste activa (te activeren)	-16.321	-24.790	-20.639	-19.648	-15.515
+ Ontvangen bijdragen van andere overheden, de EU en overigen, in mindering gebracht op de onder post 4 bedoelde investeringen	0	0	0	0	0
+ Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
- Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	-22.400	-35.000	-51.300	-29.100	-36.700
+ Grondverkopen	33.400	43.200	45.200	26.700	43.800
- Betalingen ten laste van de voorzieningen	-3.565	-2.418	-2.211	-2.173	-2.055
- Betalingen die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten.	0	0	0	0	0
- Verkoop van aandelen					
a. Gaat u deelnemingen en aandelen verkopen?	Neen	Neen	Neen	Neen	Neen
b. Zo ja, wat is bij verkoop de te verwachten boekwinst	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo in € 1.000	16.345	2.253	-18.691	-10.795	8.198

Balansprognose meerjarig

Verkorte geprognosticeerde balans gemeente Schiedam													
Bedragen x € 1.000 per eind van het jaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Bedragen x € 1.000 per eind van het jaar	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa							Passiva						
Vaste activa							Vaste passiva						
Materiele vaste activa	617.713	621.243	633.404	641.387	647.626	648.842	Eigen vermogen	180.229	167.526	159.260	155.686	152.155	148.765
Financiële vaste activa	44.252	44.252	44.252	44.252	44.252	44.252	Voorzieningen	42.766	43.585	43.217	42.654	42.042	43.112
							Vaste schuld	330.895	334.480	359.191	384.778	418.354	444.054
							Vooruitontvangen	98.793	94.479	90.166	85.852	81.538	77.225
							Erfpacht						
Vlottende activa							Vlottende passiva						
Vorraden	15.090	25.790	32.945	41.242	38.058	33.144	Vlottende schuld	7.277	7.277	7.277	7.277	7.277	7.277
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	37.574	37.574	37.574	37.574	37.574	37.574	Overlopende passiva	68.982	95.825	103.377	102.522	80.457	57.694
Liquide middelen (kas, banksaldi)	31	31	31	31	31	31							
Overlopende activa	14.282	14.282	14.282	14.282	14.282	14.282							
Totaal	728.942	743.172	762.487	778.769	781.823	778.126	Totaal	728.942	743.172	762.487	778.769	781.824	778.126

Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Programma	Reserve	2025	2026	2027	2028
Bedragen x € 1.000					
Toevoegingen					
Div. programma's	Reserve kapitaallasten	959	630	601	601
Totaal structurele stortingen		959	630	601	601
 Onttrekkingen					
Algemene dekkingsmiddelen	Algemene reserve*	1.385			
Div. programma's	Reserve kapitaallasten	1.818	1.817	1.830	1.830
Totaal structurele onttrekkingen		3.203	1.817	1.830	1.830

* Betreft structurele onttrekking, omdat het gaat om het weer beschikking stellen van financiële ruimte uit de middelen uit de Septembercirculaire 2019.

Overzicht incidentele baten en lasten

In artikel 203 van de Gemeentewet is vastgelegd dat de begroting van de gemeente goedkeuring behoeft van gedeputeerde staten (provinciaal toezichthouder). Het toezicht kan repressief of preventief zijn. Bij preventief toezicht dienen de begroting en begrotingswijzigingen eerst door gedeputeerde staten te worden goedgekeurd, voordat tot uitvoering kan worden overgegaan.

Eén van de criteria om voor repressief toezicht in aanmerking te komen is dat de Begroting 2025 structureel en reëel in evenwicht dient te zijn of, als dat niet het geval is, dient de meerjarenraming aannemelijk te maken dat dit evenwicht uiterlijk in 2026 wel aanwezig is. Er is sprake van structureel en reëel evenwicht, indien op basis van het bestaande beleid en het aanvaarde vastgestelde

nieuwe beleid, de structurele lasten tenminste worden gedekt door reële structurele baten; de incidentele lasten mogen worden gedekt door zowel incidentele als structurele baten. Om te kunnen vaststellen of dit het geval is, dient het overzicht van incidentele baten en lasten te worden opgenomen in de begroting.

Meerjaren overzicht incidentele baten en lasten (bedragen x € 1.000)

Incidentele Baten	2025	2026	2027	2028	Incidentele Lasten	2025	2026	2027	2028
Incidentele Baten					Incidentele Lasten				
Programma Mens en Stad in beweging					Programma Mens en Stad in beweging				
-					Incidenteel karakter toegevoegde budgetten Sociaal Domein	1.000			
					CAO Wijkondersteuningsteam	398			
					CAO SW	364			
					Verlenging pilot Jacques Urlusplein	250			
Ruimtelijke inrichting en samenhang					Ruimtelijke inrichting in samenhang				
-					Impact Omgevingswet	525	536	590	
Economie in ontwikkeling					Economie in ontwikkeling				
-					-				
Overheid in balans					Overheid in balans				
-					-				
Algemene dekkingsmiddelen					Algemene dekkingsmiddelen				
-					-				
Totaal	0	0	0	0	Totaal	2.537	536	590	0

Incidentele Baten	2025	2026	2027	2028
Mutaties Reserves*				
Mens en Stad in beweging				
Onttrekking aan de Algemene reserve	161	160	160	160
Onttrekking aan de Reserve Sociaal Domein	250	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve Enecogelden	200	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve Nationaal Programma	440	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve Vastgoed onderhoud binnensportaccomodaties	300	0	0	0
Ruimtelijke inrichting in samenhang				
Onttrekking aan de Algemene reserve	2.061	1.431	1.100	1.100
Onttrekking aan de Reserve binnenstad	297	39	60	0
Onttrekking aan de Reserve parkeren	166	115	113	110
Onttrekking aan de Reserve OAS	0	36	118	136
Onttrekking aan de Reserve Enecogelden	15	5	0	0
Economie in ontwikkeling				
Onttrekking aan de Algemene reserve	13	13	13	13
Onttrekking aan de Reserve Vastgoed binnenstad	485	45	0	0
Onttrekking aan de Reserve economisch ontwikkelfonds	183	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve Eneco Gelden	115	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve Schiedam 750 jaar	600	0	0	0
Overheid in balans				
-				

Incidentele Lasten	2025	2026	2027	2028
Mutaties Reserves*				
Mens en Stad in beweging				
Toevoeging aan de Algemene reserve	19	19	19	19
Toevoeging aan de Reserve vervangingsinv. Stichting sportparken	418	418	418	418
Toevoeging aan de Reserve reservering ondehroud Peperklip locatie	173	173	173	173
Toevoeging aan de Reserve Nationaal Programma	0	0	0	0
Ruimtelijke inrichting in samenhang				
Toevoeging aan de Algemene reserve	1.261	1.261	1.261	1.261
Toevoeging aan de Reserve parkeren	21	21	21	21
Toevoeging aan de Reserve Vastgoed binnenstad	21	24	0	0
Economie in ontwikkeling				
Toevoeging aan de Algemene reserve	1.753	1.730	1.730	1.730
Toevoeging aan de Reserve cultuur	13	13	13	13
Overheid in balans				
-				

Incidentele Baten	2025	2026	2027	2028
Algemene dekkingsmiddelen				
Onttrekking aan de Algemene reserve	7.287	7.287	7.287	7.287
Onttrekking aan de Reserve Bestemmingsreserve ISV3	307	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve MBOP S&R	10	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve compensatie OZB	558	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve compensatie OZB oude jaren	186	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve Fiscaliteit	31	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve compensatie dividenden	475	380	285	190
Onttrekking aan de Reserve Wijk	130	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve Corona	187	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve Organisatie	22	0	0	0
Onttrekking aan de Reserve compensatie Rijk	48	0	0	0
Totaal	14.529	9.511	9.136	8.996
Incidentele baten	14.529	9.511	9.136	8.996

Incidentele Lasten	2025	2026	2027	2028
Algemene dekkingsmiddelen				
Toevoeging aan de Algemene reserve	3.442	3.465	3.199	3.199
Totaal	7.121	7.124	6.833	6.833
Incidentele lasten	9.658	7.660	7.423	6.833

* Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, met uitzonderingen van de reserve kapitaallasten.

	2025	2026	2027	2028
Saldo reservemutaties exclusief reserve kapitaallasten (per saldo onttrekking)	7.408	2.387	2.302	2.163
Waarvan aanwijsbare tegenhanger: wincidentele lasten (en baten)				
Waarvan vrijval ZN 2024	1.173	0	0	0
Waarvan gebruikt voor dekking structurele kosten	6.234	2.387	2.302	2.163

Presentatie van het structureel begrotingssaldo

Bedragen x € 1.000	2025	2026	2027	2028
Saldo baten en lasten	-2.052	-8.180	-5.688	-1.077
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	8.266	3.573	3.531	3.391
Begrotingssaldo na bestemming	6.214	-4.607	-2.157	2.314
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	4.871	1.851	1.712	2.163
Structureel begrotingssaldo	1.343	-6.458	-3.869	151

Toelichting tabel incidentele baten en lasten

Incidentele baten

Geen toelichting.

Incidentele lasten

Programma Mens en Stad in beweging

Incidenteel karakter toegevoegde budgetten sociaal domein (2025: € 1.000.000)

De vergoeding van de Rotterdampas voor minima wordt voor 2022 gecontinueerd. De aanpak van de Jeugdzorg en het invoeren van het MVS Jeugdmodel kent een incidentele component. De cao-compensatie voor welzijnsinstellingen loopt vanuit dat perspectief door tot en met 2023. Vanaf 2024 zal daarom de lastenontwikkeling een incidenteel karakter kennen met als laatste jaar 2025.

CAO Wijkondersteuningsteam

Er is gekozen om de kosten van de Wijkondersteuningsteams incidenteel te verhogen. Voor 2026 worden de kosten van de wijkondersteuningsteams opnieuw beoordeeld.

CAO verhoging subsidies Welzijn

Subsidiepartners betalen hun personeel conform geldende CAO-afspraken. Subsidies in het kader van Subsidies

Welzijn zijn voor een periode van twee jaar toegekend (2024-2025). In de beschikking is opgenomen dat het subsidiebedrag voor 2025 geïndexeerd wordt. De indexatie is afhankelijk van de vastgestelde begroting van de gemeente. Voor 2026 dienen er nieuwe subsidie aanvragen te worden ingediend en wordt er dan beoordeeld of deze verhoging in de subsidiebijdrage structureel wordt.

Verlenging pilot Jacques Urlusplein (2025: € 250.000)

In het ambitiedocument zetten we in op een (t)huis voor iedereen en waar mogelijk via de inzet van flexwonen. Op het Jacques Urlusplein is sinds de zomer een flexwonenproject in uitvoering. Dit project is gefinancierd tot en met 2023. Het betreft de tijdelijke huisvesting van drie groepen bewoners.

Er zijn in totaal 32 studio's. Het Rijk draagt bij aan de financiering. Rogplus is betrokken bij de begeleiding. Het college stelt voor om de gemeentelijke financiering voor twee jaar (2024 en 2025) te verlengen via inzet van de reserve sociaal domein en het project eind 2024 te evalueren.

Programma Ruimtelijke inrichting in samenhang

Impact omgevingswet (€ 525.000) (2025 t/m 2027)

Vanaf 2023 gaat de omgevingswet van kracht. Incidenteel zijn hier meer kosten aan verbonden.

Beginstanden en mutaties 2025-2028

Naam reserve/voorziening Bedragen x € 1000,-	2025				2026				2027				2028			
	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar
Totaal algemene reserve en risico reserve	73.701	6.475	-9.522	70.655	70.655	6.475	-8.891	68.239	68.239	6.209	-8.560	65.887	65.887	6.209	-8.560	63.536
Bestemmingsreserves																
Meerdere programma's																
Reserve kapitaallasten	26.240	959	-1.818	25.382	25.382	630	-1.817	24.195	24.195	601	-1.830	22.966	22.966	601	-1.830	21.737
Reserve Kansen in de stad	477			477	477			477	477			477	477			477
Reserve binnenstad	2.214	21	-783	1.453	1.453	24	-84	1.393	1.393		-60	1.333	1.333			1.333
Bestemmingsreserve DU bodemsanering	589			589	589			589	589			589	589			589
Reserve frictiekosten heroverwegingen	240			240	240			240	240			240	240			240
Reserve Eneco Gelden	17.530		-330	17.200	17.200		-5	17.195	17.195			17.195	17.195			17.195
Reserve compensatie corona	187		-187													
Programma Mens en stad in beweging																
Reserve onderwijs	1.642			1.642	1.642			1.642	1.642			1.642	1.642			1.642
Reserve achterstallig onderhoud gem. onroerend goed	1.841		-300	1.541	1.541			1.541	1.541			1.541	1.541			1.541
Reserve Sociaal Domein	3.345		-250	3.095	3.095			3.095	3.095			3.095	3.095			3.095
Reserve vervangingsinv. (stichting Harga/sportpark)	3.164	418		3.582	3.582	418		4.000	4.000	418		4.418	4.418	418		4.836
Reserve apparaatskosten Tozo																
Reserve Thurlede	194			194	194			194	194			194	194			194
Reserve reservering onderhoud Peperklip locatie		173		173	173	173		347	347	173		520	520	173		693
Reserve noodfonds energiecrisis	384			384	384			384	384			384	384			384

Naam reserve/voorziening Bedragen x € 1000,-	2025			2026			2027			2028						
	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar
Programma Ruimtelijke inrichting in samenhang																
Reserve parkeren	1.248	21	-166	1.104	1.104	21	-115	1.010	1.010	21	-113	917	917	21	-110	829
Reserve Nationaal Programma	10.250		-440	9.810	9.810			9.810	9.810			9.810	9.810			9.810
Reserve ISV-3	307		-307													
Reserve MBOP	673			673	673			673	673			673	673			673
Egalisatiereserve MBOP S&R	10		-10													
Egalisatie reserve SIB	708			708	708			708	708			708	708			708
Reserve Groenfonds	894			894	894			894	894			894	894			894
Reserve Ontwikkelingen Schiedam Zuid	400			400	400			400	400			400	400			400
Egalisatiereserve OAS	640			640	640		-36	604	604		-118	486	486		-136	350
Programma Economie in ontwikkeling																
Egalisatiereserve grondbedrijf	1.537			1.537	1.537			1.537	1.537			1.537	1.537			1.537
Reserve economisch ontwikkelfonds	403		-183	220	220			220	220			220	220			220
Reserve Cultuur	161	13		174	174	13		186	186	13		199	199	13		211
Reserve herwaardering erfpachtgronden	970			970	970			970	970			970	970			970
Reserve Schiedam 750 jaar	950		-600	350	350			350	350			350	350			350
Reserve noodfonds Cultuur	365			365	365			365	365			365	365			365
Overheid in balans																
Reserve fractieondersteuning	35			35	35			35	35			35	35			35
Reserve wijkbudgetten bewonersinitiatieven	377			377	377			377	377			377	377			377
Reserve Wijk	343		-130	213	213			213	213			213	213			213

Naam reserve/voorziening	2025				2026				2027				2028			
Bedragen x € 1000,-	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar	Saldo begin dienst- jaar	Toe- voeging	Onttrek- king	Saldo einde dienst- jaar
Algemene dekkingsmiddelen																
Reserve milieubeheer erfpachtgronden																
Reserve Particuliere Woningverbetering																
Reserve Meeropbrengst OZB 2013	558		-558													
Reserve verminderingen OZB oude jaren	186		-186													
Reserve Fiscaliteit	31		-31													
Reserve organisatie	22		-22													
Reserve verkoop aandelen N.V. IRADO																
Reserve herwaardering erfpachtgronden																
Reserve compensatie dividenden	1.425		-475	950	950		-380	570	570		-285	285	285		-190	95
Reserve overdracht Hosting																
Stroomopwaarts																
Reserve compensatie Rijk	48		-48													
Reserve Cofinanciering	9.640			9.640	9.640			9.640	9.640			9.640	9.640			9.640
Reserve I-Visie	3.596			3.596	3.596			3.596	3.596			3.596	3.596			3.596
Totaal bestemmingsreserves	93.825	1.605	-6.825	88.605	88.605	1.279	-2.436	87.447	87.447	1.226	-2.406	86.268	86.268	1.226	-2.266	85.227
Totaal reserves	167.526	8.080	-16.346	159.260	159.260	7.754	-11.327	155.686	155.686	7.434	-10.965	152.155	152.155	7.434	-10.826	148.764

Bijlage 1: Uitvoeringsinformatie

Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2025	
Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
Programma Mens en stad in beweging			
0.8 Overige baten en lasten	-	-3.072	-3.072
4.2 Onderwijshuisvesting	409	-7.145	-6.736
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	7.891	-11.183	-3.292
5.1 Sportbeleid en activering	547	-1.403	-856
5.2 Sportaccommodaties	1.419	-7.554	-6.135
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.367	-13.758	-11.391
6.21 Toegang en eerstelijns-voorzieningen WMO	-	-3.432	-3.432
6.22 Toegang en eerstelijns-voorzieningen Jeugd	-	-5.448	-5.448
6.23 Toegang en eerstelijns-voorzieningen Integraal	-	-573	-573
6.3 Inkomensregelingen	42.340	-49.561	-7.222
6.4 WSW en Beschut Werk	-	-28.668	-28.668
6.5 Arbeidsparticipatie	172	-1.992	-1.820
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	-	-5.272	-5.272
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-	-10.834	-10.834
6.714 Overige maatwerk-arrangementen (WMO)	-	-7.692	-7.692

Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2025	
Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
6.751 Jeugdhulp ambulante lokaal	326	-13.290	-12.965
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	-	-8.302	-8.302
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	-	-2.473	-2.473
6.791 PGB WMO	-	-995	-995
6.792 PGB Jeugd	-	-512	-512
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	717	-1.879	-1.162
6.81a Beschermd wonen (WMO)	-	-191	-191
6.821 Jeugdbescherming	-	-3.172	-3.172
6.822 Jeugdreclassering	-	-705	-705
6.91 Coördinatie en beleid (WMO)	-	-144	-144
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	738	-1.440	-702
7.1 Volksgezondheid	196	-4.532	-4.336
Totaal	57.122	-195.223	-138.101
0.10 Mutaties reserves	2.740	-910	1.830
Geraamd resultaat	59.862	-196.133	-136.271

Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2025	
Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
Programma Ruimtelijke inrichting in samenhang			
0.63 Parkeerbelasting	4.487	-	4.487
0.8 Overige baten en lasten	-	-298	-298
2.1 Verkeer en vervoer	430	-18.411	-17.981
2.2 Parkeren	21	-1.960	-1.939
2.4 Economische havens en waterwegen	1.171	-2.036	-865
2.5 Openbaar vervoer	-	-166	-166
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-8.363	-8.363
7.2 Riolering	11.962	-10.446	1.516
7.3 Afval	15.692	-13.952	1.740
7.4 Milieubeheer	885	-3.338	-2.454
8.1 Ruimtelijke ordening	-	-5.915	-5.915
8.2 Grondexploitaties (niet bedrijventerreinen)	27.286	-27.773	-487
8.3 Wonen en bouwen	2.203	-6.924	-4.721
Totaal	64.136	-99.582	-35.446
0.10 Mutaties reserves	2.720	-1.303	1.417
Geraamd resultaat	66.856	-100.886	-34.029

Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2025	
Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
Programma Economie in ontwikkeling			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	22.113	-16.803	5.310
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
2.3 Recreatieve havens	70	-61	9
3.1 Economische ontwikkeling	153	-2.304	-2.151
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	14.834	-15.035	-201
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-510	-510
3.4 Economische promotie	467	-1.081	-614
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-4.137	-4.137
5.4 Musea	20	-5.108	-5.087
5.5 Cultureel erfgoed	5	-857	-852
5.6 Media	-	-2.893	-2.893
Totaal	37.661	-48.789	-11.128
0.10 Mutaties reserves	1.589	-1.766	-176
Geraamd resultaat	39.251	-50.555	-11.304

Bedragen x € 1.000,-		Begroting 2025	
Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
Programma Overheid in balans			
0.1 Bestuur	-	-3.424	-3.424
0.2 Burgerzaken	1.787	-4.580	-2.793
0.8 Overige baten en lasten	-	-20	-20
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-8.416	-8.416
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.477	-9.116	-7.639
Totaal	3.264	-25.557	-22.292
0.10 Mutaties reserves	-	-20	-20
Geraamd resultaat	3.264	-25.577	-22.312
Algemene dekkingsmiddelen			
0.4 Overhead	930	-27.862	-26.932
0.5 Treasury	6.027	1.381	7.408
0.61 OZB Woningen	9.122	-929	8.193
0.62 OZB Niet woningen	9.135	-207	8.928
0.64 Belastingen overig	168	-156	12
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	209.146	-	209.146
0.8 Overige baten en lasten	-	-1.841	-1.841
Totaal	234.529	-29.614	204.914
0.10 Mutaties reserves	9.297	-4.081	5.216
Geraamd resultaat	243.825	-33.695	210.130

Bijlage 2: Verplichte BBV-indicatoren

Om de vergelijkbaarheid van de prestaties van de gemeenten onderling te vergroten verplicht het Rijk alle gemeenten om vanaf 2017 bijzondere BBV-indicatoren op te nemen in de meerjarenbegrotingen. Deze vastgestelde indicatoren behelzen een breed scala aan beleidsvelden, van het

percentage restafval tot woonlasten en de hoeveelheid winkeldiefstal. De indicatoren geven op deze wijze inzicht in de effecten (output en outcome) van gemeentelijke beleidskeuzen. Anderzijds dient gesteld te worden dat voor enkele indicatoren geldt dat de gemeente op korte termijn

weinig invloed heeft op de bereikte scores, zoals bijvoorbeeld de indicator demografische druk. Om optimale transparantie te bewerkstelligen zijn de scores van alle gemeenten openbaar en met elkaar te vergelijken op www.waarstaatjegemeente.nl

Indicator	Taakveld	eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Formatieplaatsen	0.1 Bestuur en organisatie	FTE per 1.000 inwoners	6,68	6,73	6,82	6,83	6,91	6,84	6,76	6,95
Bezetting	0.1 Bestuur en organisatie	FTE per 1.000 inwoners	6,58	6,34	6,48	6,55	6,21	6,84	6,76	6,95
Apparaatskosten	0.1 Bestuur en organisatie	Kosten per inwoner	684	626	691	660	636	691	719	764
Inhuur derden	0.1 Bestuur en organisatie	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur extern	14%	17%	21%	17%	20%	15%	15%	15%
Overhead	0.1 Bestuur en organisatie	% van totale lasten	9%	9%	10%	9%	8%	8%	8%	8%
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1. Veiligheid	aantal per 1.000 inwoners	2,8	2,8	2,3	1,1	2,8	2,7		
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	1. Veiligheid	aantal per 1.000 inwoners	7,2	7,7	7,7	7,3	7,0	5,8		
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	1. Veiligheid	aantal per 1.000 inwoners	2,8	2,8	2,3	1,1	1,3	1,6		
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	1. Veiligheid	aantal per 1.000 inwoners	8,2	7,5	8,8	5,9	6,5	7,1		
Verwijzingen Halt	1. Veiligheid	per 1.000 inwoners 12-17 jaar	15	15	15	6	5	7		
Jongeren met delict voor rechter	1. Veiligheid	%	2%	1%	1%	1%	2%			
Vestigingen	3. Economie	per 1.000 inwoners 15-64 jaar	98,8	102,9	113,2	126,5	152,8	170,2		
Functiemenging	3. Economie	%	48,8	49,1	49,3	49,3	48,7	49,3		
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	4. Onderwijs	%	2,7%	2,4%	2,5%	2,4%	2,8%	2,9%		
Absoluut verzuim	4. Onderwijs	per 1.000 leerlingen	1,2	0,8	2,2	2,4	9,8	22,7		
Relatief verzuim	4. Onderwijs	per 1.000 leerlingen	32	28	25	28	23	33		
Niet-sporters	5. Sport, cultuur & recreatie	%			52,6		47,6			
Banen	6. Sociaal domein	per 1.000 inw 15-64 jaar	676,3	685,6	664,0	664,1	676,4	689,0		
Kinderen in uitkeringsgezin	6. Sociaal domein	%	10%	9%	9%	8%	8%			

Indicator	Taakveld	eenheid	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Netto arbeidsparticipatie	6. Sociaal domein	%	65,8%	66,9%	68,2%	68,8%	70,4%	72,0%		
Werkloze jongeren	6. Sociaal domein	%	2,0%	2,0%	2,0%	1,0%	1,0%			
Personen met een bijstandsuitkering	6. Sociaal domein	per 1.000 inw 18 jaar eo	541,6	502,6	571,5	551,7	463	435,8		
Lopende re-integratievoorzieningen	6. Sociaal domein	per 1.000 inw 15-65 jaar	0	165,2	201,3	185,1	158,3	171,1		
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	6. Sociaal domein	per 1.000 inw	930	740	730	680	700	690		
Jongeren met jeugdhulp	6. Sociaal domein	% van alle jongeren <18 jaar	7,7%	7,7%	6,9%	7,2%	7,5%	6,8%		
Jongeren met jeugdreclassering	6. Sociaal domein	%	0,8%	0,7%	0,7%	0,7%	0,6%	0,7%		
Jongeren met jeugdbescherming	6. Sociaal domein	%	1,5%	1,6%	1,4%	1,3%	1,3%	1,0%		
Omvang huishoudelijk restafval	7. Volksgezondheid & Milieu	kg per inwoner	254	247	260	259,6	230			
Hernieuwbare elektriciteit	7. Volksgezondheid & Milieu	%	1,4%	2,1%	3,5%	4,8%	8,1%			
WOZ-waarde woningen	0.6 Belastingen	1.000 euro	156	171	195	221	250	288	299	
Nieuwbouw woningen	0.6 Belastingen	aantal per 1.000 woningen	4,7	9,1	7,6	4,2	6,7	6,5	0	
Demografische druk	0.6 Belastingen	%	63,8%	63,7%	62,9%	62,6%	62,8%	62,6%	62,8%	
Woonlasten éénpersoonshuishouden	0.6 Belastingen	euro	709	736	748	778	847	858	888	
Woonlasten meerpersoonshuishouden	0.6 Belastingen	euro	761	790	803	835	905	917	949	

**gemeente
Schiedam**

**Dit is een uitgave van
gemeente Schiedam**

Stadskantoor, Stadserf 1
Postbus 1501, 3100 EA Schiedam
14 010
schiedam.nl

Eindredactie

Gemeente Schiedam

Vormgeving en productie

Gemeente Schiedam
Reclamebureau lv design